

CATALUNYA+ CRISTIANA

Any XX • Núm. 1.009

21 • gener • 1999

225 ptes.

Foto: Anna S. Mir

Tenem mil·lenis
sense paraula
de mort

Aquest és el desig de moltes persones d'arreu del món i coincideix plenament amb les paraules que Joan Pau II va pronunciar en el seu missatge nadalenc: «Repeteix una vegada més la meua crida a defensar la vida humana i a desterrar la pena de mort (...). Cap ofensa contra el dret a la vida, contra la dignitat de cada persona,

és irrellevant.» En el seu viatge als Estats Units a finals del mes de gener aquest tema saltarà al primer pla, a causa de l'ajornament de l'execució de Darrel Mease.

I en aquesta línia continua treballant la Comunitat de Sant Egidí per poder presentar a les Nacions Unides un

nombre suficient de firmes —s'espera recollir-ne 100.000 a l'Estat espanyol— i demanar una mateixa cosa: que a tots els països del món cessin d'executar penes capitals.

Pàgines 10 i 20

Canvi d'escenari de l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació

Per primera vegada l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació Social, organitzada per la Conferència Episcopal espanyola, canvia l'escenari de Madrid pel de Barcelona. El punt de trobada, el Centre Teològic Salesià Martí Codolar; del 27 al 29 de gener.

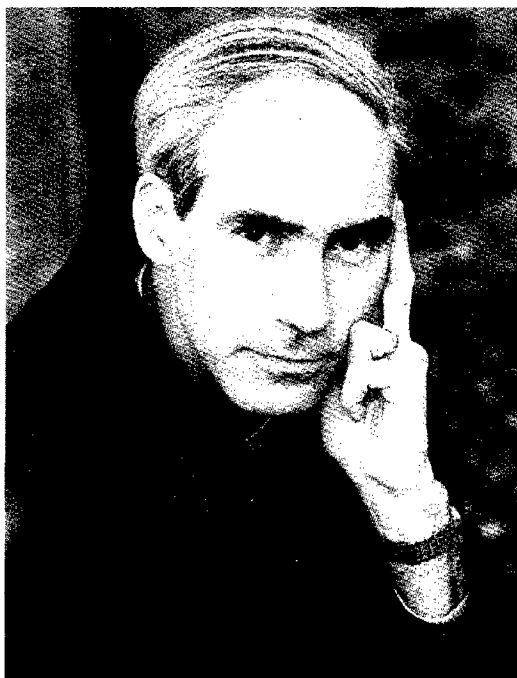
Pàgina 23

Comerç just de Càritas a Menorca

El comerç just de Càritas ha tancat l'any amb un balanç positiu. També ha revisat l'emissió de bons solidaris destinats a potenciar un fons social per tirar endavant el comerç just. Les dues botigues que aquesta entitat té a Menorca ofereixen productes d'alimentació i d'artesanía que han estat produïts amb dignitat als països del Sud. Fins al moment un 42% de les vendes efectuades són d'artesanía i un 68% són d'alimentació.

Pàgina 24

Quan la mà de Déu guia la creació dels artistes

Trasllat de les despulles del cardenal Jubany

Aquest poeta termodinàmic, físic metafísic que fa poemes a les veus habitades per una Veu més gran, és professor a la Universitat Autònoma de Barcelona. L'entrevista ens transporta a un món on la ciència no té l'última paraula i on la paraula retroba el seu sentit en la Transcendència.

Pàgines 26-27

Sumari

Els caputxins celebren el I Congrés Missioner

Reunió sobre la sida al Vaticà

Pàg 22 El bisbe Malla apel·la a la Signatura Apostòlica

Pàg 25 Primer «Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya»

Pàg 30 Descobriu Mn. Alimbau i l'obra «Paraules per a moments difícils»

Editorial

Consciència de vida

Mèxic ha tornat a ser notícia. Malauradament perquè el govern ha retirat la subvenció que donava a la *tortilla*, l'aliment bàsic per a milions de mexicans —i a vegades l'únic—, en la seva trajectòria ferma i de consolidació de les polítiques més pures del capitalisme neoliberal. En aquesta decisió no s'ha escoltat la veu dels més pobres.

D'altra banda, Mèxic també és notícia perquè és el país receptor de la clausura del Sínode d'Amèrica, celebrat entre novembre i desembre del 1997. Del 22 al 26 de gener Joan Pau II romandrà en terres mexicanes. És el seu quart viatge apostòlic; no pretén ser una visita que no suposi cap compromís vivencial per part del govern i dels ciutadans mexicans, —no en va el lema del Sínode va ser «Trobada amb Jesucrist viu, camí per a la conversió, la comunió i la solidaritat»—, sinó un aposta per posar fi a la injustícia social i a la descristianització del continent.

I el Pontífex continua el seu periple per terres americanes desembarcant a la ciutat de Saint Louis (EUA). Els reptes són diferents dels del viatge anterior, però no tant. Ja que perquè el Con Sud reneixi de la pobresa i de la descristianització cal la col·laboració i l'obertura dels EUA. Cal una purificació de la relació entre tots dos països. La veritable democràcia sempre cerca comprendre.

Una conseqüència immediata de la visita del Papa és que la Cort Suprema de Missouri ha decidit suspendre una pena de mort, que s'havia d'executar el 27 de gener, fins al 10 de febrer. Segons fonts properes a la Cort, aquest ajornament evita la «mala publicitat» que provocaria dur a terme l'execució durant l'estada de Joan Pau II als Estats Units... Aquí és bo de recordar les paraules del Papa en el seu missatge nadalenc: «Repeteixo una vegada més la meva crida a defensar la vida humana i a desterrar la pena de mort. El dret a la vida és inviolable.»

Sabem que el Pontífex aixecarà la seva veu demanant clemència per a Darrel Mease, nom del condemnat a mort, com l'ha aixecada altres vegades en casos similars. Sabem que les paraules que pronunciarà tindran ressò en els mitjans de comunicació, si més no als Estats Units. I sabem que no ens deixaran indiferents. La pena capital no pot deixar indiferent a ningú. Pensem que poden existir altres mitjans de pressió, noves alternatives per aturar la violència. Resignar-se a la violència és construir un pas més en l'engranatge de l'odi.

Pena de mort. Mort legal... La Comunitat de Sant Egidi impulsa la campanya «Moratòria 2000», que a Catalunya ja ha recollit més de 5.000 firmes, i espera arribar a les 100.000 firmes per presentar-les a les Nacions Unides perquè els països aturin l'execució de penes capitals.

No tothom comparteix aquesta iniciativa. Però és evident que la proposta respon a un nou nivell de consciència, una consciència que sap que al benestar hi hem d'arribar tots, no tan sols una minoria. Per un Tercer Mil·lenni sense pena de mort. Endavant!

Sumari

3

Colòmbia, a la recerca de la pau

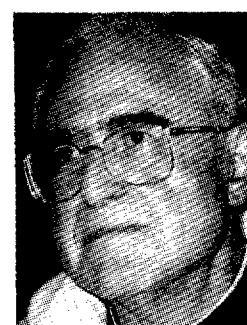
11

Els caputxins celebren el I Congrés Missioner

12

Reunió sobre la sida al Vaticà

22

El bisbe Malla apel·la a la Signatura Apostòlica

30

Descobriu Mn. Alimbau i l'obra «Paraules per a moments difícils»

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA i MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Albert Muntada, SOLSONA; Joan Boronat i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Colòmbia busca la pau

En el món occidental, segons les estadístiques, les tres causes més importants de defuncions són les tres «c», és a dir, cor, càncer i carretera. A Colòmbia són les tres «v», és a dir, violència, violència i més violència. Aquest país sud-americà ocupa un lloc destacat en el rànquing mundial dels índexs d'homicidis. Són 30.000 per any. Per arribar a aquesta xifra tan elevada cal sumar un seguit de factors com són la misèria de gran part de la població, el narcotràfic, la delinqüència comuna, les enormes desigualtats socials, les lluites polítiques, etc. Tots aquests ingredients comporten violència. Ara, el president conservador, Andrés Pastrana, que va ocupar el càrrec fa cinc mesos, intenta eliminar un d'aquests factors, el de la guerra de guerrilles.

La inestabilitat política no és patrimoni exclusiu, ni de bon tros, de Colòmbia però es allà on hi ha la guerrilla més antiga i més poderosa de tot el continent americà, la de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC). Aquesta organització, que a Europa qualifiquem de guerrillera i que els Estats Units i amplis sectors polítics i mediàtics sud-americans denominen com a grup terrorista, neix a partir dels grups d'autodefensa dels camperols comunistes creats a finals dels anys quaranta, quan conservadors i liberals iniciaven una sagnant guerra que entre el 1946 i el 1964 va causar 250.000 morts. El 1957 van posar-se d'acord, conservadors i liberals, per alternar-se en el poder. Els altres grups

Manuel Marulanda.

polítics van quedar condemnats a desaparèixer o a passar a la clandestinitat i a la lluita armada. A partir d'aquesta situació neixen, als anys seixanta, les FARC, d'ideologia comunista.

El guerriller més vell del món

El líder d'aquesta organització, Manuel Marulanda, conegut amb el malnom de Tirofijo, amb setanta anys es el

guerriller més vell de Sud-amèrica i, potser, de tot el món. Durant els anys seixanta va resistir les ofensives militars de l'exèrcit i a partir dels anys setanta la guerrilla va sortir de les seves bases del centre del país per anar estenent-se pel sud i l'est. Avui dia actua pràcticament a tot Colòmbia i es calcula que disposa de 12.000 homes i dones armats. Els diners i les armes del tràfic de drogues i una política sistemàtica de segrestaments de persones riques (llibertat a canvi de diners) han alimentat les FARC i les han fetes econòmicament independents. Per això no els va afectar la caiguda de l'imperi soviètic ni la fi de la política castrista d'ajut exterior als grups armats antinord-americans.

Un altre factor que ha ajudat les FARC ha estat el que ha passat amb els grups guerrillers que a principis dels anys noranta van decidir deixar la lluita armada i dedicar-se a la lluita política. Aquest va ser el cas del nacionalista M 19 (Moviment del 19 d'abril) que va abandonar les armes, va anar a les urnes i va obtenir representació al Parlament i al Senat però en els últims deu anys uns 3.000 dels seus militants i dirigents han estat assassinats per l'extrema dreta. Això ha portat a reforçar els partidaris de la lluita armada i clandestina. I per si faltava algun element més per alimentar la violència, l'exèrcit va crear a partir dels anys vuitanta grups paramilitars que han anat creixent i s'han independitzat, i actuen avui dia pel seu compte disputant el territori a les FARC i massacrant els habitants dels pobles sospitosos d'ajudar o simpatitzar amb la guerrilla.

Control d'un territori més gran que Catalunya

L'evolució de la situació en els últims anys ha estat favorable a les FARC que han infringit diverses derrotes militars a l'exèrcit fins a l'extrem que el govern ha iniciat converses de pau sense poder exigir un alto el foc previ. La guerrilla té actualment al seu poder a més de tres-cents soldats i policies, que vol intercanviar pels guerrillers empresonats pel govern, i ha imposat la desmilitarització

d'una zona al sud del país de 42.000 quilòmetres quadrats (Catalunya en té 32.000), com a condició prèvia per iniciar les converses de pau. En aquesta àrea, ara controlada per les FARC, hi va anar el 7 de gener passat el president colombià per iniciar les converses de pau, acompanyat del premi Nobel de literatura Gabriel García Márquez i del de la pau Rigoberta Menchú.

Tots diuen que volen la pau però han iniciat els contactes sense que existeixi un alto el foc. El president Pastrana està decidit a negociar independentment del preu a pagar. De fet, ja està pagant un preu força alt. En aquest propòsit té el suport dels Estats Units. Les converses de pau no semblen cosa de poc temps sinó que poden durar mesos i fins i tot anys, si tiren endavant, que encara cal veure-ho. Perquè analistes com el director de l'Institut d'Estudis Polítics de la Universitat de Bogotà, Eduardo Pizarro, afirmen que «les FARC no han renunciat a la seva estratègia militar» i ara negocien aprofitant un moment polític i militar que els és favorable i perquè no poden ignorar el desig generalitzat entre la societat colombiana d'assolir la pau. Per la seva part, l'exèrcit dona suport al procés negociador i alhora es reforça i es prepara per si la lluita continua mentre es negocia o per si es trenquen les converses de pau.

L'objectiu del president Pastrana, posar fi a cinquanta anys de guerra civil, és àmpliament compartit pel poble colombià. Les barreres a superar són molt altes i el preu a pagar és elevat però existint com existeix una forta voluntat política cal creure que la pau té una oportunitat única. I si la guerrilla entra a formar part de la història del país com un fet del passat hi haurà una situació nova que permetrà enfocar de manera més eficient la lluita contra el narcotràfic. Si es produeix aquesta carambola els índexs de violència que ara situen Colòmbia en un lamentable lideratge mundial poden minvar considerablement i fer possible que el major enemic mortal dels colombians siguin les tres «c» del nostre context occidental.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

LOURDES

FESTA DE LA VERGE DE LOURDES

Aniversari de la primera aparició.

Autocar des de BARCELONA,

TARRAGONA, REUS, VALLS, VIC ...

Del 10 al 12 de FEBRER

SOM ESPECIALISTES,
TRUQUI al 93.883.33.30,
I L'INFORMAREM.

Pelegrinatges a TERRA SANTA

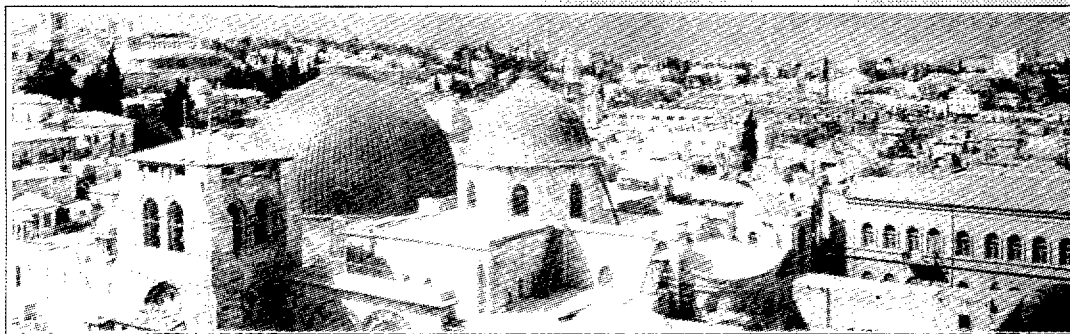
«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatiu)

Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost

Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

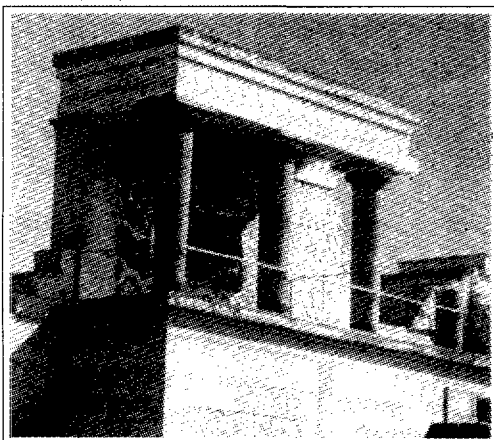

Una preparació ben eficaç
per celebrar el Jubileu
de l'any 2000

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

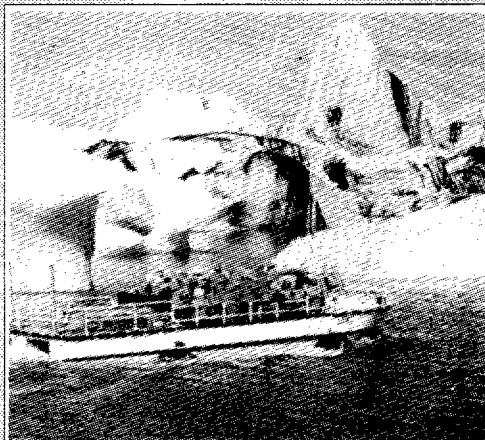
MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans
illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic
de l'Atlàntic septentrional

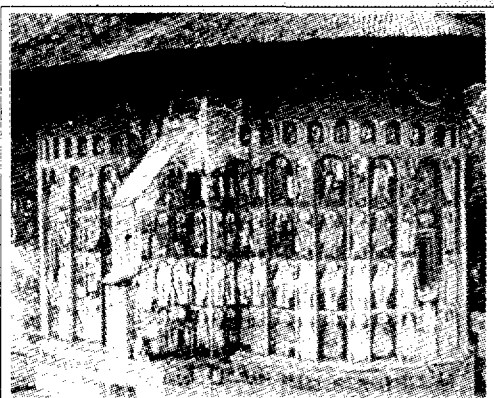
Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA

Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de
l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

El camí de l'Orient, amb la
cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

**DE LORETO A
METJUGORJE**

Ruta mariana pels santuaris de la
Costa Adriàtica

**Del 20 de novembre
al 8 de desembre**

**AUSTRÀLIA i
NOVA ZELANDA**

Les comunitats humanes de
l'altre extrem del planeta:
les nostres antípodes i el seu entorn

Quan la mà de Déu guia el geni creador dels artistes

Oferim als nostres lectors un interessant itinerari per algunes de les grans obres mestres de la història de l'art, en què s'han fusionat tant el profund sentiment religiós com la notable capacitat creadora dels seus autors. Vuit exemples que revelen que a través de la pintura, l'escultura o l'arquitectura també es

pot evangelitzar.

Hi ha una frase d'Antoni Gaudí ben significativa respecte de la relació que s'estableix entre la sensibilitat artística i els valors espirituals: «L'home es mou en un món de dues dimensions i els àngels en un altre de tridimensional. De vegades, després de molts sa-

crificis, de dolor continuat i punyent, l'arquitecte arriba a veure per uns segons la tridimensionalitat angèlica. L'arquitectura que sorgeix d'aquesta inspiració produeix fruits que sacien generacions.»

Miquel Àngel Codina

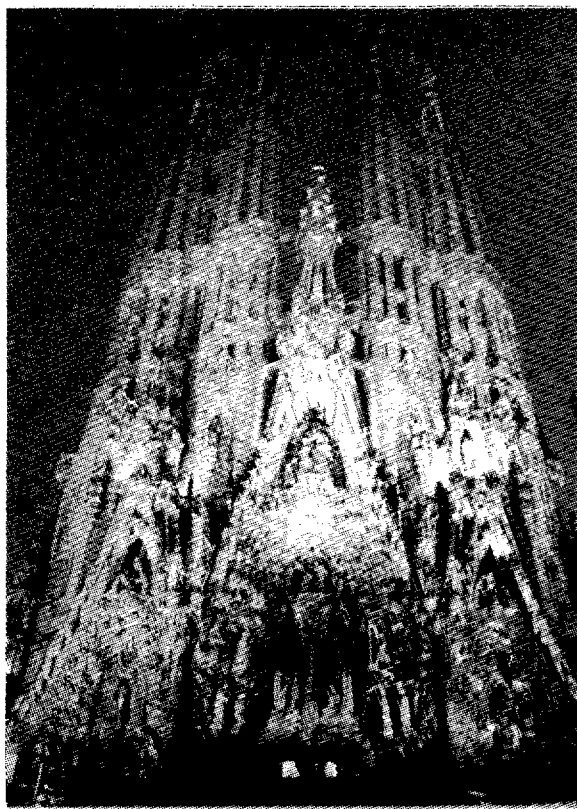
«LA SANTA CENA», de Leonardo da Vinci

- Leonardo recrea el moment en què Jesús, reunit amb els apòstols per celebrar el sopar pasqual —va ser aquí on va instituir el sagrament de l'Eucaristia—, adverteix que un traïdor s'asseu a taula. El quadre, obra capital del Renaixement, destaca per la solemne monumentalitat de la composició i per la doble il·luminació (frontal i de fons). Això últim confereix una força especial als rostres i a les mans dels personatges. Els apòstols estan asseguts a banda i banda de la figura de Crist, sis a cada costat i agrupats de tres en tres, encara que situats de forma asimètrica.
- «Mentre sopaven, Jesús prengué el pa, digué la benedicció, el partí i, tot donant-lo als deixebles, digué: "Preneu, mengeu-ne: això és el meu cos." Després prengué una copa, digué l'acció de gràcies i els la donà tot dient: "Beveu-ne tots, que això és la meua sang, la sang de l'aliança, vessada per tothom en remissió dels pecats"» (Mt 26:26-28).

«LA SAGRADA FAMÍLIA», d'Antoni Gaudí

- El temple expiatori de la Sagrada Família —iniciat ja fa més d'un segle i encara inacabat— és un dels símbols més emblemàtics de Barcelona. Testimoni de la fe cristiana, constitueix una mostra exemplar del talent de l'arquitecte Antoni Gaudí. Cal destacar-ne la façana del Naixement, de profusa i fascinant decoració naturalista. «Davant seu —va escriure S. Dalí—, Federico García Lorca em deia que escoltava una cridòria, un rebombori de crits sonors tan forts que resultaven cada vegada més estridents a mesura que la façana s'aixeca cap al cel, fins a barrejar-se amb les trompetes dels àngels en un alarit gloriós.»

- «La casa de Natzaret és una escola en la qual es comença a conèixer la vida del Crist: és l'escola de l'Evangeli. (...) Així aprenem la manera de viure en família. Que Natzaret ens ensenyi què és la família, què és la seva comunió d'amor, què és la seva bellesa, nítida i greu, quines són les seves propietats sagrades i inviolables» (Pau VI, discurs 5-I-1964, Natzaret).

«PANTOCRÀTOR»

- Les joies més belles de la pintura romànica catalana són originàries dels temples de Sant Climent i Santa Maria de Taüll, situats a la vall de Boí. Actualment aquests frescos excepcionals es troben al Museu Nacional d'Art de Catalunya (Barcelona). A l'absis de Sant Climent de Taüll destaca sobretot el *Pantocràtor*. Es tracta de la representació apocalíptica de Crist Totpoderós. Assegut en un tron, beneeix amb la mà dreta, i amb l'esquerra sosté un llibre obert amb la inscripció *Ego sum lux mundi* («Jo sóc la llum del món»). La seva figura majestuosa i omnipotent, emmarcada en una aurèola ovalada (mandorla), va acompanyada de l'alfa i l'omega, primera i última lletra de l'alfabet grec, que indiquen que Crist és el principi i la fi de totes les coses.
- Déu «vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat» (1 Tm 2:4).

«IMMACULADA CONCEPCIÓ», de Bartolomé E. Murillo

- Murillo va ser el pintor religiós per excel·lència del segle XVII i gairebé sempre va treballar per a les esglésies i els convents de Sevilla, la seva ciutat natal. Un dels seus temes preferits era la Mare de Déu. Gran riquesa i harmonia cromàtiques i una delicadesa exquisida són els trets que destaquen en aquests llenços. Iconogràficament, Murillo ens presenta una Maria etèria, rodejada d'angelets i envoltada en llums i ombres, bromes i tuls, i n'obté així un efecte barroc.
- «La Verge Immaculada que havia estat preservada de qualsevol taca del pecat original, acabat el curs de la vida terrenal, fou emportada amb cos i ànima vers la glòria del cel i exaltada per Déu en qualitat de Reina del l'univers» (*Lumen gentium*, 59).

«PIETAT», de Michelangelo Buonarroti

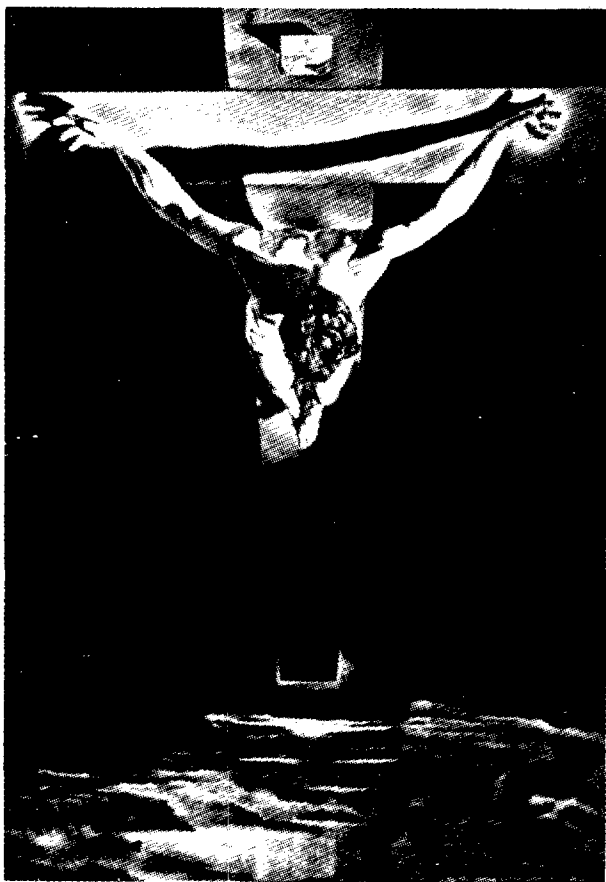

- A més de pintor, escultor i arquitecte, Buonarroti va ser un poeta humanista excel·lent. Va arribar a escriure que no hi havia cap idea que no pogués ser expressada en marbre. En aquest material va analitzar entre el 1498 i el 1499 la *Pietà*, caracteritzada per la seva perfecció plàstica i la seva estructura piramidal i equilàtera. Damunt dels genolls d'una mare sorprenentment juvenil reposa el cos serè de Crist. L'artista va obviar en la seva obra els tradicionals rictus de dolor, i va constituir així la màxima expressió de la bellesa de l'escola platònica.

- El vincle entre Maria i Crist és inseparable. «Aquesta unió de Maria amb el Fill en l'obra

de la salvació es fa palesa des de la concepció virginal del Crist fins a la seva mort» (*Lumen gentium*, 57).

«CRIST DE SANT JOAN DE LA CREU», de Salvador Dalí

- El pintor empordanès va saber plasmar en aquest llenç, fet el 1951, el pensament místic d'una de les figures més grans de la lírica universal: sant Joan de la Creu. Per al religiós carmelita, només s'arriba a la divinitat elevant-se sobre la terra. «Quien supiere morir a todo [lo humano] —deia— tendrá vida en todo [lo divino].» Dalí empra magistralment en aquest quadre la perspectiva i el clarobscur. Uns elements estètics que ajuden l'espectador a albirar els símbols i les al·legories que es troben immersos en els versos de l'autor del *Càntic espiritual*.
- «Jesús va cridar amb tota la força: "Pare, confio el meu alè a les teves mans". I, havent dit això, va expirar» (Lc 23: 46).

«ÈXTASI DE SANTA TERESA», de Gian Lorenzo Bernini

- Bernini —un notable pintor, escultor i arquitecte italià— va crear el 1646 aquesta obra sublim, concebuda com una escena teatral. Santa Teresa de Jesús, en èxtasi místic, espera que l'àngel li travessi el cor amb el dard de l'amor diví. El mestratge de l'artista atorga cos i ànima en aquesta composició escultòrica. L'objectiu de la doctrina mística de l'autora de *Las Moradas* era buscar la perfecció, entesa com la comunió ininterrompuda amb Crist a través de la pregària i explicada com a diàleg d'amistat i servei de plena disponibilitat a Déu.
- Fins i tot en l'adversitat cal confiar en Déu. Aquesta pregària de santa Teresa de Jesús ho expressa admirablement:

«Nada te turbe / Nada te espante
Todo se pasa / Dios no se muda
La paciencia todo lo alcanza / a quien Dios tiene
Nada le falta / Sólo Dios basta.»

«EL PROFETA», de Pablo Gargallo

- D'estètica avantguardista i experimental —amb predomini de buits i concavitats—, Gargallo va elaborar el 1933 aquesta extraordinària escultura de 2,35 metres d'altura. Treballada inicialment en guix, per manca de recursos econòmics no es va poder fondre en bronze fins molt temps després de la mort de l'artista. Emfàtica i intensa, és una obra que ret homenatge als profetes. A través d'ells, Déu forma el seu poble en l'esperança de la salvació i en l'espera d'una Aliança nova i eterna destinada a tots els éssers humans.
- Jeremies va exposar al fals profeta Hania el següent: «Quan un profeta anuncia la pau i el benestar, només si es compleix la seva paraula se sap que aquell profeta era realment enviat del Senyor» (Jr 28:9).

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Vint anys de Catalunya Cristiana

Mons. Elías Yanes, nou president de la CEE

Mons. Elías Yanes, arquebisbe de Saragossa, va substituir Ángel Suquía a la presidència de la Conferència Episcopal espanyola. Va ser escollit per al càrrec el 16 de febrer juntament amb Fernando Sebastián, arquebisbe de Granada, com a vicepresident. En l'elecció, va ser determinant el seu caràcter obert que permetia obrir una via de diàleg amb el govern socialista. Elías Yanes va néixer a Tenerife el 1928 i va ser ordenat sacerdot el 1952. Doctor en Teologia i llicenciat en Dret Canònic, va exercir diversos càrrecs diocesans a Tenerife. Va ser nomenat bisbe auxiliar d'Oviedo el 1970, i el 1977 va ser erigit bisbe de Saragossa. Va ser vicepresident de la CEE durant la presidència del seu antecessor.

El Papa clausura el Congrés Eucarístic Internacional de Sevilla

Joan Pau II va arribar a Sevilla el 13 de juny en la seva quarta visita a l'Estat espanyol per clausurar el 45è Congrés Eucarístic Internacional. En la cerimònia, el Papa va lloar la religiositat i la devoció del poble andalús i va ordenar 37 nous sacerdots davant dels quals va defensar el celibat. L'acte es va celebrar al Campo de la Feria de Abril on es van aplegar més de mig milió de persones. Joan Pau II va concloure que «el sagrament de l'Eucaristia suposa un compromís a favor dels pobres i no es pot separar del manament de la caritat». El Sant Pare va visitar altres poblacions andaluses on es va referir al problema «angoixant» de l'atur que «atempta contra la dignitat de la vida».

A Madrid, Wojtyła va aplegar a la plaça de Colón gairebé un milió de persones que van participar en la missa durant la qual va ser canonitzat el beat tortosí Enric d'Ossó, pioner de l'educació catòlica. El Papa va parlar en català en ple centre de Madrid, va demanar llibertat per a l'escola cristiana i va protestar contra l'avortament. Joan Pau II va consagrar també la catedral madrilenya de l'Almudena.

Tres nous bisbes auxiliars a Barcelona

Des del 9 de juny, l'arxidiòcesi de Barcelona comptava amb cinc bisbes auxiliars gràcies als nomenaments episcopals per part de Joan Pau II de Pere Tena, Jaume Traserra i Joan-Enric Vives, amb els quals es completava el procés iniciat dos anys abans, amb els nomenaments de Joan Carrera i Carles Soler Perdigó, pel qual les quatre demarcacions de l'arxidiòcesi quedaven cobertes.

Mons. Tena, fins llavors sotssecretari de la Congregació per al Culte Diví i els Sagraments, havia estat vinculat des dels seus inicis a la Facultat de Teologia de Catalunya. Nascut el 1928 a l'Hospitalet de Llobregat, Tena ha estat considerat sempre un expert en Litúrgia. Mons. Jaume Traserra va néixer a Granollers el 1934. La seva dedicació fonamental havia estat l'ensenyament a la Facultat de Teologia de Catalunya i a la Facultat de Dret del Col·legi universitari Abat Oliba. El 1972 va ser nomenat secretari general de la diòcesi barcelonina, i el 1978, vicari general. Per la seva part, Mons. Joan-Enric Vives es va convertir en el bisbe més jove de l'episcopat espanyol als 43 anys. Fins aleshores havia compaginat les tasques docents, era rector del Seminari Major Diocesà, amb les pastorals. Cal destacar-ne la seva capacitat de diàleg amb els joves i la seva proximitat amb el món obrer.

En conèixer els nous nomenaments, l'arquebisbe Ricard M. Carles va assegurar que s'aconseguia així una atenció episcopal «més propera a les persones, als ministeris i a les institucions, de manera que es feia més visible i propera a tots els fidels la figura del bisbe». Mons. Tena i Mons. Traserra s'encarregarien de la demarcació de Barcelona-ciutat i Barcelona-sud, mentre que Mons. Vives s'encarregaria de la demarcació del Baix Llobregat, Penedès i Garraf.

L'acte d'ordenació dels nous bisbes va tenir lloc al pla de la Seu barcelonina davant de vuit mil fidels el 5 de setembre, i l'11 de novembre els tres nous prelatats van fer una visita al Sant Pare, acompanyats de l'arquebisbe Carles.

«Veritatis splendor»

El 5 d'octubre, Joan Pau II va signar l'encíclica *Veritatis splendor* adreçada als bisbes catòlics i que posava de manifest la deshumanització a causa del mal ús de la llibertat. Davant de la influència d'alguns corrents de pensament en què la llibertat es veu com un absolut, com una possibilitat i una necessitat per a l'home de triar i de crear contínuament els valors que guien el seu comportament, l'encíclica *Veritatis splendor* subratllava la primacia de la veritat per damunt de la llibertat. La reflexió de l'encíclica girava a l'entorn de la frase de sant Joan: «Coneixereu la veritat i la veritat us farà lliures.»

Acord diplomàtic entre el Vaticà i Israel

Els Estats del Vaticà i d'Israel van firmar el 30 de desembre els protocols d'establiment de relacions diplomàtiques 45 anys després de la creació de l'Estat hebreu. Les negociacions, iniciades l'estiu del 1992, es van portar a terme en tres direccions: la presència d'Israel en els territoris ocupats i les relacions amb els palestins, l'estatut de Jerusalem i particularment la qüestió dels Llocs Sants, i la situació dels cristians i de l'Església a Israel.

El Papa a Albània i als EUA

Joan Pau II va visitar per primera vegada el país europeu on el comunisme va trigar més a caure i que va patir una persecució religiosa més tirànica, Albània. A l'aeroport va ser rebut pel president musulmà Sali Berisha i per la Mare Teresa de Calcuta, d'origen albanès. Wojtyła també va ser als EUA on va celebrar la VIII Jornada Mundial de la Joventut a Denver, després d'haver passat per Jamaica i per la ciutat mexicana de Mérida.

UNA ULLADA AL MÓN

- (1 de gener) Entra en vigor el mercat únic europeu.
- (2 de gener) Mor l'actriu Audrey Hepburn.
- (13 de gener) Els EUA, el Regne Unit i França llencen un nou atac sobre l'Iraq.
- (27 de gener) La Guàrdia Civil troba els cadàvers de les nenes d'Alcàsser, Desirée, Miriam i Antonia.
- (19 d'abril) David Koresh i 86 seguidors seus de la secta dels davidians s'autoimmolen després de 75 dies de setge policial a Waco, Texas.
- (30 d'abril) La tennista sèrbia Monica Seles és apunyalada per un aficionat a Hamburg.
- (1 de maig) L'exprimer ministre francès Pierre Bérégovoy se suïcida amb un tret al cap.
- (13 de maig) El Parlament italià autoritza el processament de l'exprimer ministre Giulio Andreotti per suposades relacions amb la màfia.
- (6 de juny) El PSOE perd la majoria absoluta i es veu obligat a pactar amb els nacionalistes.
- (28 de juliol) El president andorrà, Òscar Ribes, pronuncia en català el discurs d'ingrés del seu país a l'ONU.
- (31 de juliol) Mor a Motril el rei Balduí de Bèlgica i és succeït pel seu germà Albert.
- (31 d'agost) Els cascos blaus espanyols destinats a Mostar s'han de retirar.
- (13 de setembre) Rabin i Arafat arriben a un acord per concedir l'autonomia a Jericó i Gaza.
- (4 d'octubre) Ieltsin assalta el parlament rus on es troben atrinxerats l'exvicepresident rus, Rutskoi, el president del Parlament i centenars de parlamentaris.
- (29 d'octubre) ETA allibera l'industrial Julio Iglesias Zamora, segrestat al juliol.
- (31 d'octubre) Mor el realitzador italià Federico Fellini.
- (28 de desembre) El Banc d'Espanya intervé Banesto i cessa el president, Mario Conde.

CASA GAY

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.**

**CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14

Tel. 318 14 95 - 301 67 31- Fax 412 44 55

Vint anys de Catalunya Cristiana

L'arquebisbe Carles, cardenal

El 30 d'octubre, durant el res de l'àngelus a la plaça de Sant Pere del Vaticà, el Papa va donar a conèixer la llista de 30 nous cardenals que havia decidit nomenar. Entre ells hi havia Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona. El mateix dia, Mons. Carles va convocar una roda de premsa en què assegurava que veia en el nomenament «la possibilitat d'un més gran servei a l'Església de Catalunya i als creients de tots els pobles d'Espanya». Joan Pau II va imposar-li la birreta el 26 de novembre juntament amb els altres cardenals. L'endemà, després de l'homilia de la missa papal, el Papa els va lliurar l'anell cardenalici «senyal de dignitat, de responsabilitat pastoral i de vinculació més estreta a la seu de Pere».

«Tertio millennio adveniente»

L'any 2000 del naixement de Crist ha de ser per a l'Església una ocasió de conversió i penitència però també un motiu per enfortir la fe, per cercar la unitat entre els cristians, de diàleg amb altres religions, d'afrontar el desafiament de la «crisi de civilització», de fer-se veu de tots els pobres del món. Aquests eren els eixos bàsics de la Carta Apostòlica que Joan Pau II adreçava a bisbes, sacerdots, diaques, religiosos i fidels el 14 de novembre sota el títol *Tertio millennio adveniente*, és a dir, esperant el Tercer Mil·lenni. Amb aquesta Carta, el Papa mobilitzava total l'Església vers el gran Jubileu de l'any 2000 i feia un diagnòstic de la situació de l'Església, els seus pecats, el Concili, els mals del temps actual... A més el sant Pare hi dibuixava un programa de preparació per al gran Jubileu de sis anys, dividits en dues fases, amb nombrosos actes ecumènics, tres Sínodes continentals i un Congrés Eucarístic Internacional. Els tres últims anys abans del Jubileu quedaven dedicats per aquest ordre a Jesucrist, a l'Esperit Sant i a Déu Pare.

Sínode d'Àfrica i Sínode dels religiosos

El 17 d'abril, Joan Pau II va inaugurar a Roma el Sínode d'Àfrica en el qual van participar 39 arquebisbes, 46 bisbes i 90 sacerdots d'arreu del continent africà. Durant vint dies, els pares sinodals van tractar totes les dimensions de la inculturació: teològica, litúrgica, catequètica, pastoral, jurídica, política, antropològica i comunicacional. També es va tractar el tema de la pau al continent en un moment en què Ruanda patia una lluita interètnica amb el resultat d'un genocidi d'enormes dimensions, com a conseqüència de l'assassinat en atemptat dels presidents de Ruanda i de Burundi. Entre el gairebé un milió de morts, la majoria d'ètnia tutsi, cal destacar l'assassinat de l'arquebisbe de Kigali i de dos bisbes d'ètnia hutu. El Papa es va adreçar diverses vegades al clergat i als fidels ruandesos perquè fossin testimonis de pau i d'amor.

El 2 d'octubre es va obrir un altre sínode, aquest cop dedicat a la vida consagrada, és a dir als religiosos i religioses, 1.300.000 arreu del món. Durant un mes, 348 participants van tractar des de diverses vessants aquest tema. En el document final es considerava la vida consagrada com una expressió preciosa de la vitalitat espiritual de l'Església. També es deixava clar que la consagració era indissociable de la missió.

Adéu al cardenal Enrique Tarancón

El 28 de novembre, a l'edat de 87 anys, va morir a València el cardenal Vicent Enrique Tarancón, president de la Conferència Episcopal espanyola entre el 1972 i el 1981, càrrec des del qual va contribuir decisivament al restabliment de la democràcia i a la separació de l'Església i l'Estat. Les mostres de condol i els elogis vers la figura del cardenal van ser unànimes. El cardenal Jubany, per exemple, va assegurar que «es perd un home clau en la història d'Espanya i de l'Església del nostre temps». Els funerals es van celebrar a la col·legiata de San Isidro de Madrid, presidits per l'arquebisbe de Madrid, Antonio María Rouco, i amb la presència del nunci, 50 bisbes espanyols i nombroses personalitats civils i militars.

Tarancón va assumir el 1971 la dificultosa tasca d'aplicar el Concili Vaticà II a l'arxidiòcesi de Madrid i en el si de la CEE a partir del 1972. Amb una sensibilitat pastoral humaníssima marcada per l'optimisme de l'esperança i l'amor cristians, va obrir nous camins per a les relacions seculars de l'Església i de la societat espanyola, que el farien passar a la història com el gran promotor del diàleg, de la reconciliació i de la pau durant la transició democràtica.

El cardenal Carles amb el Dalai Lama

El 14 de desembre, el cardenal arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, va rebre el Dalai Lama, líder espiritual del budisme tibetà, per parlar del paper de les religions en la contribució a la pau del món. La trobada es va produir quan Barcelona es va convertir per uns dies en la capital mundial del diàleg interreligiós, ja que s'hi celebrava el II Congrés «Contribució de les religions a la cultura de la pau», convocat per la Unesco i sota el patrocini de la Generalitat de Catalunya. El Congrés va aplegar més de 50 personalitats de relleu internacional en els àmbits de la religió, la política i la investigació.

Primer Aplec diocesà de Barcelona

El 18 de desembre es va celebrar al Palau Sant Jordi la primera Statio-Dioecesis o Aplec diocesà dels catòlics de Barcelona amb els seus pastors. La família cristiana va ser el tema central de l'acte que, amb la presència de 20.000 fidels, va esdevenir una impressionant mostra de reafirmació dels valors familiars. La jornada va servir per cloure a Barcelona l'Any Internacional de la Família.

Benvinguda Ràdio Estel

El 28 d'octubre es va inaugurar oficialment Ràdio Estel, una nova emissora de ràdio creada per la Fundació Missatge Humà i Cristià de l'arquebisbat de Barcelona. La nova emissora, que ja emetia amb regularitat des de mitjans de juliol, naixia amb la voluntat evangelitzadora de promoure els valors humans i cristians, a través d'una radiofórmula musical en la qual s'intercalarien butlletins horaris de notícies, i informacions i comentaris religiosos, culturals i de serveis. La inauguració es va fer a la sala d'actes del convent dels caputxins de Pompeia i va ser presidida per l'arquebisbe Carles.

«Catalunya Cristiana» canvia de seu

El 28 de març, *Catalunya Cristiana* canviava de seu. Del petit pis del carrer València, on es trobava des de la seva fundació, passava a ocupar dues àmplies plantes d'un edifici d'una antiga escola de la Congregació de les Carmelites Missioneres del P. Palau, del carrer Puiggarí, proper a l'Estació de Sants.

UNA ULLADA AL MÓN

- (1 de gener) L'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional es revolta a l'estat de Chiapas, Mèxic. La repressió del govern provoca un miler de morts.
- (31 de gener) El Gran Teatre del Liceu de Barcelona s'incendia.
- (5 febrer) Una granada esclata en un mercat de Sarajevo i provoca la mort de 72 persones i ferides a 200.
- (22 de març) Fernando Trueba rep l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera per *Belle Époque*.
- (27 de març) La farmacèutica d'Olot Maria Àngels Feliu és alliberada després de 16 mesos de segrestament.
- (28 de març) Silvio Berlusconi, amb Forza Italia, guanya les eleccions italianes.
- (6 d'abril) L'assassinat del president ruandès desemboca en una massacre de la minoria tutsi ruandesa.
- (16 d'abril) Les milícies serbobòsnies de Karadjic prenen per la força l'enclavament musulmà de Gorazde.
- (22 d'abril) Mor a Nova York l'expresident nordamericà Richard Nixon.
- (29 d'abril) L'exdirector de la Guàrdia Civil, Luis Roldán, fuig de l'Estat espanyol.
- (9 de maig) Nelson Mandela, proclamat primer president democràtic de Sud-àfrica.
- (1 de juliol) Arafat torna a Gaza després de 27 anys d'exili.
- (15 de juliol) Comença un èxode hutu de Ruanda cap al Zaire per por de represàlies dels tutsis.
- (19 de setembre) Tropes nord-americanes es despleguen a Haití per derrocar el dictador Raoul Cédras.
- (28 de setembre) 900 Morts en el naufragi del transbordador Estònia en el mar Bàltic.
- (15 d'octubre) Jean Bertrand Aristide és investit nou president haitià.

Mèxic

església en el món

Mèxic i Saint Louis, a punt per rebre el Papa

■ Joan Pau II clourà el Sínode d'Amèrica i tindrà dues trobades multitudinàries

MÈXIC.— El 22 de gener el Papa arribarà a Mèxic per firmar l'exhortació apostòlica del Sínode d'Amèrica, celebrat entre novembre i desembre del 1997. Fins al dia 26 Joan Pau II romandrà en terres mexicanes. Aquest mateix dia partirà cap a Saint Louis (Missouri), una ciutat nord-americana que no ha visitat en viatges anteriors.

L'Església catòlica mexicana ha convidat tot el país a preparar-se per rebre el Pontífex, en el que és el seu quart viatge apostòlic a Mèxic. El cardenal Norberto Rivera, arquebisbe de Mèxic, ha insistit molt a recordar als fidels què significa la visita de Joan Pau II i ha recalcat que no es faci una lectura superficial d'aquest esdeveniment «perquè potser pensem que el fet de viure'l serà quelcom emocionant,

però en absolut comprometedor; potser admetem que arribarà al país una personalitat important, però res més; una cosa que potser s'allunya de la normalitat, que ens distreu una mica, però que no ens exigeix cap mena de compromís vivencial de cara a Déu i als nostres germans, els homes».

El primer que farà el Sant Pare en trepitjar terra mexicana serà firmar l'exhortació apostòlica del Sínode a la nunci-

Joan Pau II durant la seva última visita a Mèxic.

atura apostòlica. Però la cerimònia cabdal del seu viatge a Mèxic se celebrarà a la basílica de Nostra Senyora de Guadalupe, amb la presència d'uns cinc-cents bisbes, on resumirà les contribucions més importants del Sínode d'Amèrica, que va tenir lloc sota el lema «Trobada amb Jesucrist viu, camí per a la conversió, la comunió i la solidaritat». El Papa reflexionarà, entre altres temes, sobre la unitat del continent americà i el respecte a la seva pluralitat, la injustícia social, la relació amb les sectes, el ressorgir de vocacions i el treball dels laics, el deute extern i la descristianització del continent.

Joan Pau II també es trobarà amb el president de Mèxic, Ernesto Zedillo. Aquesta entrevista servirà per plantejar la relació entre Església i Estat. Una altra trobada destacada del Pontífex serà la que tindrà amb el cos diplomàtic acreditat a Mèxic.

El dia 24 se celebrarà una gran trobada amb els catòlics mexicans a l'Autòdrom Hermanos Rodríguez i a la tarda el Papa visitarà els malalts de l'Hospital Lic. Adolfo López Mateos. El 25 es trobarà amb els cardenals i presidents de les Conferències Episcopals americanes i el 26 s'acomiarà de Mèxic per partir cap als Estats Units.

Saint Louis, de festa

Com ja és habitual en Joan Pau II, els joves tornaran a tenir un protagonisme destacat. El 26, poc després de la seva

arribada a la ciutat nord-americana de Saint Louis, el Sant Pare té una cita amb els joves al Kiel Center. Segons el pare Robert Smoot, coordinador de la trobada amb la joventut, s'espera que aquest esdeveniment sigui una veritable festa de fe. Al final d'aquest acte, el Papa lliurarà un missatge a tots els infants malalts del Cardinal Glennon Children's Hospital.

L'agenda prevista per al Papa marca que el 27 celebrarà una multitudinària Eucaristia al Trans-World Dome de Saint Louis. A la tarda recitarà les vespres a la catedral de la ciutat i després s'acomiarà del continent americà i acabarà així el seu viatge.

Amb motiu d'aquesta visita papal, l'arxidiòcesi de Saint Louis ha engegat una campanya d'aproximació a la població negra. La diòcesi de Saint Louis té entre 10.000 i 12.000 catòlics negres, feligresos de més de 60 parròquies. L'«ànima» de la campanya és el bisbe auxiliar i vicari general, Mons. Edward K. Braxton, un dels catorze bisbes negres dels Estats Units. La idea d'aquest prelat és molt clara: posar fi a la idea que l'Església catòlica rebutja les persones negres. «Hi ha una necessitat urgent d'evangelitzar els joves negres que no van a l'església. No podem esperar que la gent vingui a nosaltres», afirma Mons. Braxton.

Rosa María Jané Chueca

31 de gener

Festivitat de Sant Joan Bosco en el Tibidabo

El Temple del Sagrat Cor de Jesús fou profetitzat per Sant Joan Bosco el dia 5 de maig de 1886 a la Basílica de la Mercè de Barcelona

Adoració Perpètua del Tibidabo

En el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo es fa Adoració davant el Santíssim Sagrament exposat dia i nit sense interrupció

* Adoració Diurna

Des de les 8 del matí fins a les 23 hores

* Adoració Nocturna

Des de les 23 hores fins a les 6 del matí

Us invitem a participar una hora al mes

Del 30 de juny al 7 de juliol de 1999

Pelegrinatge a Terra Santa preparació al segon mil·leni

Truqueu-nos al telèfon 934 175 686

Ajornada una pena capital

La Cort Suprema de Missouri ha decidit suspendre una pena de mort que s'havia d'executar el 27 de gener. D'aquesta manera, Darrel Mease, de 42 anys i condemnat per l'assassinat d'un amic, veurà ajornada la sentència fins al 10 de febrer. Segons fonts properes a la Cort, aquest ajornament evita la «mala publicitat» que provocaria dur a terme l'execució durant l'estada de Joan Pau II als Estats Units. Recordem les paraules del Papa en el seu missatge nadalenc: «Repeteixo una vegada més la meua crida a defensar la vida humana i a desterrar la pena de mort (...). El dret a la vida és inviolable. (...) El dret a la vida ha de ser promogut i tutelat en qualsevol circumstància amb oportunes garanties legals i polítiques, ja que cap ofensa contra el dret a la vida, contra la dignitat de cada persona, és irrellevant.»

Nou tarannà evangelitzador

■ Comença el I Congrés Missioner de la Conferència Ibèrica de Caputxins

MADRID.— Del 21 al 24 de gener se celebra a Madrid el I Congrés Missioner de la Conferència Ibèrica de Caputxins, on la família caputxina reflexiona sobre la missió evangelitzadora davant del nou mil·lenni. En aquesta trobada participen religiosos missioners de diversos països en situacions difícils com Angola, Cuba, el Marroc i Guinea Equatorial. En el Congrés es presentarà una ONG, Caputxins en missió, i una revista missionera de l'orde caputxí, *En misión*.

«Davant del nou mil·lenni creiem que hem de revisar el projecte d'evangelització missionera. Optar per un treball més coordinat partint de la realitat de les comunitats indígenes, que en moltes ocasions és dura i complexa amb problemes

com el narcotràfic o la guerrilla.» Aquest és el repte que tenen els germans menors caputxins de l'Estat espanyol i Portugal de cara al 2000, segons ha dit a *Catalunya Cristiana* Miguel Anxo Pena, religiós caputxí i coordinador del Congrés.

L'orde caputxí es vol replantejar la seva presència als països de missió davant de la realitat que els toca viure. Per a Miguel Anxo Pena, aquesta presència ha de ser «humil, i intentar reduir el nostre poder en l'àmbit missioner perquè ho assumeixi la comunitat indígena». En aquest sentit, destaca el fet que els indígenes comencin a assumir el seu rol de catequistes i que no es pugui plantejar el treball missioner sense tenir en compte la comunitat nativa: «Vivim un moment esplèndid perquè la nostra tasca evangelitzadora és un acompanyament des de la fe.»

El Congrés té com a lema «En missió cap al 2000... com a pelegrins i estrangers», cosa que du a la reflexió sobre el «nou tarannà evangelitzador, amb un nou projecte d'inculturació i sobre el fet d'assumir un treball com a pelegrins, de pas, i estrangers, sense agafar poder», explica el coordinador del Congrés.

Entre els participants hi assistirà una representació de diverses comunitats de

la península Ibèrica i de països de missió com Angola o Cuba. Segons Miguel Anxo Pena, «potser és gent que no és gaire coneguda, però que té una experiència molt rica».

Missió i evangelització

En aquesta trobada s'aprofitarà per presentar l'ONG Caputxins en missió i la revista *En misión*, dues realitats íntima-
ment unides. L'associació és una plata-
forma d'ajuda als projectes missioners de
la família caputxina, especialment en la
implicació del voluntariat dels laics. La
revista és, segons Miguel Anxo Pena,
«un mitjà de difusió dels nostres projec-
tes i s'adreça a un públic jove amb un
compromís de fe». Aquestes dues inicia-
tives responen a una decisió d'apostar per
la presència missionera des dels més po-
bres i, per al responsable del Congrés, «les
claus són la missió i l'evangelització».

Rosa María Jané Chueca

VATICÀ

Balanç papal del món

El Papa va denunciar les mines antipersona.

ROMA.— En el seu tradicional discurs davant del cos diplomàtic acreditat al Vaticà, aquesta vegada davant de 169 ambaixadors, el Papa ha fet un repàs dels problemes i èxits de la comunitat internacional. Entre els aspectes positius Joan Pau II va destacar els processos de pacificació de l'Estat espanyol, Irlanda, el Perú-Ecuador i l'ampliació europea. Sobre les crisis que viu el món, Joan Pau II va denunciar la violència de la zona balcànica, el retrocés de la pau a l'Orient Mitjà, la crisi de l'Iraq, les matances d'Algèria, la inestabilitat social a Sri Lanka, els conflictes armats del continent africà, la proliferació d'armes, les mines antipersona i el reclutament dels nens i nenes com a soldats. El Pontífex va acabar el seu discurs demanant que es respecti la llibertat de religió.

D'altra banda, es va produir una visita històrica: per primer cop un excomunista italià en el poder entrava al Vaticà. El primer ministre italià, Massimo D'Alema, es va reunir amb el Papa durant gairebé mitja hora i entre els temes que van tractar destaca el reconeixement de les escoles catòliques (fins ara no rebien ajut estatal), una política familiar més eficaç, el compromís a favor del treball juvenil i els acords en matèria de patrimoni cultural i eclesialístic. (*Zenit*)

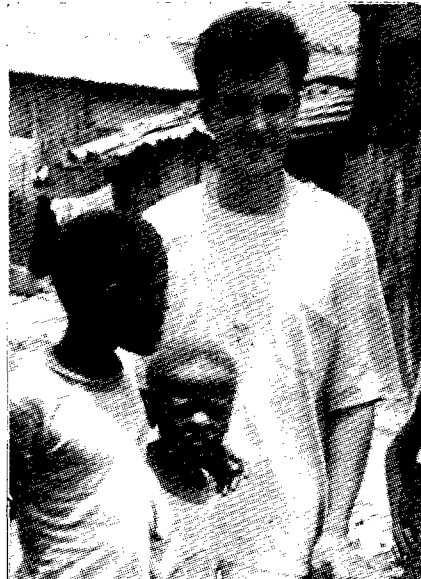
AJUDA'NS I AJUDA'LS

Subscriu un missioner a «Catalunya Cristiana»

***Més de 300 missioners
reben «Catalunya
Cristiana» a tot el món.
La resta, esperen
un padrí.***

☐ JOSEP LLUÍS CULEBRAS HIDALGO
Bishop's house
P.O. BOX 25
Hwange
ZIMBABWE..... 26.884 ptes.

☐ MN. ANTONI CLAVE
Casa parroquial
Ribera 590
30300 José Pedro Varela
D.P. Lavalleja
URUGUAY..... 26.884ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.
 Banc / Caixa

Entitat *Oficina* *DC* *C/C o Llibreta*

CATALUNYA+ CRISTIANA

c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

La sida, signe dels temps

■ Celebrada una reunió per reflexionar sobre el VIH

ROMA.— Recentment va tenir lloc al Vaticà una reunió del Grup de Reflexió sobre la sida en el món i en l'Església universal, acabat de crear. El Consell Pontifici per a la Pastoral dels Agents Sanitaris va organitzar la trobada. Hi van participar unes 15 persones que treballen a la cúria romana i 7 més vingudes dels Estats Units, l'Estat espanyol, Brasil, Polònia, Kenya, el Congo i l'Índia.

La Fundació Dimensió Sida de Catalunya va ser la designada per representar l'episcopat espanyol, després d'un estudi d'informació de Mons. Osés, bisbe d'Osca i responsable de la Pastoral de la Salut en la Conferència Episcopal espanyola, i després d'una consulta directa al Consell Pontifici per a la Pastoral de la Salut a Roma. La reunió va tenir una part de treball conjunt i una altra en petits grups. La trobada, dos dies de feina intensa i debat obert, va ser presidida per Mons. Javier Lozano, arquebisbe i president del Consell Pontifici per a la Pastoral dels Agents Sanitaris, i coordinada per Mons. José L. Redrado, secretari, nomenat recentment i ordenat bisbe, que continuarà la seva responsabilitat en l'esmentat Consell Pontifici.

Mons. Lozano, després d'unes cordials paraules de salutació, va exposar un resum del pensament de Joan Pau II sobre la sida, manifestat en discursos i trobades. Mons. Redrado va presentar els objectius i el mètode de treball de l'encontre. Després, es va donar la paraula a les set persones vingudes de la diàspora, de la dispersió del poble de Déu, perquè cada una exposés la situació en el seu país, l'actuació de l'Església en aquest camp, i suggerís propostes per a possibles actuacions o enfocaments.

Evidència d'un contrast

En les reunions dels petits grups de treball es van posar en comú i es van debatre constatacions, propostes i experiències. No tot va ser fàcil, malgrat que hi havia un clima de respecte a la diversitat i d'esforç de bona entesa, es va fer molt evident el contrast entre els qui no viuen el problema de prop i els qui porten un bon

tros d'experiència de la sida incrustada a la pell.

De cara al futur, s'espera establir contactes entre tots els integrants d'aquest Grup de Reflexió de 22 persones i organitzar (probablement el setembre del 1999) una «convenció» d'un 60 persones per estudiar més a fons la resposta de l'Església en el camp del virus de la sida, no únicament en l'atenció als afectats sinó també, i sobretot, en la prevenció. Es va demanar que en aquesta pròxima trobada hi fossin presents professionals i persones que hagin tractat amb afectats: epidemiòlegs, metges, sociòlegs, psicòlegs, pastors, sacerdots, religiosos i religioses, però també laics (homes i dones). És indispensable, sobretot, que hi hagi persones que viuen amb el virus de la sida. Cal escoltar-les i tenir en compte les seves vivències, experiències i propostes.

S'ha de procurar que la trobada sigui profitosa gràcies a la sinceritat dels seus participants, a la llibertat de discussió i a la valentia enfront d'una dura realitat del nostre temps. També es va suggerir la possibilitat de convidar persones d'altres confessions i religions per estimular un diàleg interreligiós de reflexió i d'actuació. Només amb aquesta base de gent entesa es pot pensar a fer viable la proposta de plantejar unes orientacions o una mena de «guia pastoral sobre la sida» per a les esglésies locals.

Entre les propostes que es van presentar hi ha la d'utilitzar la via informàtica en el Consell Pontifici per a la Pastoral dels Agents Sanitaris amb un «observatori» o

22 persones van participar al Vaticà en el Grup de reflexió sobre la sida.

Crida de Déu

La sida, un dels actuals «signes dels temps», ens demana a tots —especialment a l'Església— observar la realitat amb la màxima objectivitat possible, descobrir la crida específica que Déu ens hi fa i posar fil a l'agulla. Hi ha moltes coses fetes i que s'estan fent per part de l'Església, tant en l'àmbit institucional com de persones i grups particulars. Però hi ha molta feina a fer, especialment en la prevenció, i cal fer-la amb una amplitud de mires més gran. Un dels llocs en què molts religiosos i religioses, sacerdots i seglars fan un bon treball és l'àmbit de fundacions o associacions que s'han creat sobre la sida i que porten a la pràctica una actuació realista, valenta i eficient.

centre de documentació i d'informació per tenir a l'abast material de primera mà de la realitat epidemiològica i de l'acció educativa, espiritual, religiosa i pastoral davant del virus de la sida. És una demanda pastoral del nostre temps. Aquest centre podria publicar un butlletí periòdic d'informació de documents i d'experiències d'acció de l'Església. Desitgem que la realització d'aquests projectes sigui un autèntic testimoni que l'Església institucional escolta l'Esperit de Déu present en tot ésser humà i en tota realitat d'aquest món.

És una satisfacció i també una responsabilitat per a Catalunya que el Consell Pontifici demani obertament a la Fundació Dimensió Sida de casa nostra una aportació més gran a las tasca conjunta «educativa, espiritual, religiosa i pastoral» enfront de la pandèmia del virus de la sida. Hi podem correspondre? Que Déu ens hi ajudi, sense oblidar la necessària col·laboració humana!

Dr. Antoni Mirabet i Mullo, Pvre.
President de la Fundació Dimensió Sida

SUÏSSA

Nens soldat: la infància prohibida

GINEBRA.— En el món hi ha gairebé 300.000 nens i nenes soldat en exèrcits governamentals o grups guerrillers en més de 30 països. Són víctimes i culpables de greus abusos contra els drets humans i són utilitzats com a instruments de l'odi dels adults. La majoria tenen entre 12 i 16 anys i constitueixen el 85% de les forces rebels:

són soldats de primera línia. Les nenes són violades i utilitzades com a estímuls i recompensa als soldats. Són embarassades expressament per avergonyir-les i trencar el seu llaç amb la seva vida passada. Quan els nadons tenen tres setmanes, les joves són enviades a combatre. El 1994, la Comissió de Drets Humans de l'ONU va crear

un grup de treball per redactar un Protocol Opcional per establir l'edat mínima de 18 anys per participar en els conflictes armats. Les ONG més sensibilitzades creuen que ha arribat el moment d'iniciar una campanya internacional per prohibir definitivament la participació dels nens i nenes en les guerres dels adults. (E.J.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Espanya

Perilla la identitat dels gitano

■ El president del Secretariat Gitano adverteix sobre la fi de les tradicions

CÒRDOVA.— El president del Secretariat Gitano, Enrique Giménez, ha denunciat, durant una visita realitzada a Còrdova, les conseqüències que per a les comunitats gitanes espanyoles i per a la societat en general suposa la pèrdua dels valors i de la identitat gitanes. A més a més de perdre's l'autoestima, aquesta falta de valors condueix en molts casos irremeiablement a conductes «anormals i antisocials».

El Secretariat Gitano, depenent de la Conferència Episcopal espanyola, és una de les veus morals més reconegudes del món dels gitano. L'entitat porta molts anys de treball a favor de les comunitats gitanes, igual que col·lectius com el Secretariat Nacional Gitano (de caràcter aconfessional i que compta amb moltes associacions que hi estan relacionades) i associacions de dones gitanes, entre altres.

Segons Giménez, és «perillósíssima» la pèrdua d'autoritat de la gent gran, ja que formen un peça clau dins de la societat gitana. Amb tot, creu que els valors gitano són compatibles amb la moder-

nitat. L'aspecte en què es nota més aquest canvi és en el progrés de la dona: «Fa quinze anys era impensable l'evolució i el grau de poder que actualment té la dona gitana.»

El president del Secretariat Gitano també ha fet referència a la marginació que pateix aquesta ètnia i ha destacat que «hi ha coses que estan canviant, però hi ha reflexos que mai desapareixen. I no és que la societat paia sigui tan racista, el que passa és que hi ha molta ignorància i les coses que no es coneixen fan por, es rebutgen. En aquest sentit, ha cridat l'atenció sobre el fet que «cal acabar amb el tòpic que diu que tots els gitano

són iguals, perquè la comunitat gitana no és homogenèia, com tampoc ho és la paia».

Treballar la integració

D'una banda, Giménez ha afirmat que la integració ha de fer-se «mantenint els valors propis» i ha afegit que no vol que es tracti a tothom de la mateixa manera en un col·legi, ja que «no som tots iguals». Una cosa semblant opina sobre la política de subvencions a

col·lectius i comunitats gitanes, ja que afirma que «els principals beneficiaris de les subvencions als gitano són païos, situació moltes vegades inevitable, ja que l'ajut institucional es canalitza per entitats educatives i socials, amb una voluntat que no es posa en dubte, però formades majoritàriament per treballadors i especialistes que no són gitano».

Enrique Giménez ha visitat Còrdova amb l'objectiu de mantenir contactes institucionals amb l'Ajuntament i la Diputació, entrevistar-se amb representants d'importants col·lectius socials i donar suport als actes del 50è aniversari de la fundació de la parròquia de Las Margaritas.

La gent gran perd autoritat.

Els infants, missioners d'esperança

Sovint repetim que els infants d'avui són els homes i dones del demà. Efectivament, ells són l'esperança d'un futur més just i frater en el nou mil·lenni que ja tenim a tocar.

Fa més de 150 anys, un bisbe francès, Mons. Forbin Janson, va iniciar una Obra d'animació missionera que va confiar a les mans dels nens: la Infància Missionera. Aquesta Obra segueix obrint els ulls, el cor i les mans dels nens cristians als seus germans més necessitats del món.

Avui coneixem millor la situació de milions de nens i nenes que passen gana i necessitats en molts països d'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina. Les causes de tant de sofriment són moltes: guerres, fam, manca de salut i d'educació, treball infantil, prostitució, abandonament... El nostre món s'ha instal·lat tranquil·lament en la injustícia!

Sortosament, en el nostre món occidental i ric, ha crescut la consciència d'aquesta situació dramàtica que cada dia s'agreuja i que pateixen una multitud de grans i petits. Sens dubte que per arribar a aquesta consciència hi ha ajudat molt el treball dels educadors de la Infància Missionera que ha impactat en el cor de tants nens i nenes cristians.

El diumenge 24 de gener, celebrem la Diada de la Infància Missionera, culminació del treball de tot un any de vivència universal i missionera dels infants i joves de les nostres catequesis i escoles. Mentre dirigeixen la mirada, la pregària i les seves petites ajudes econòmiques als altres nens dels països de Missió, els nostres infants s'enriqueixen amb el testimoni que els arriba de tants llocs llunyans, surten de si mateixos i s'obren a la universalitat.

Si els missioners són esperança per al món —com afirmàvem pel Domund— els qui col·laboren amb ells participen també d'aquesta esperança que porta llum i joia als cors de tants infants necessitats d'arreu del món. Ells tenen dret a gaudir també dels béns de la terra i de la vida nova que a tots ens ha portat l'Infant de Betlem.

Jordi Jorba

Montse Sans

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS
Des de 1979

932 175 607
932 377 663

COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS AL COMPTAT

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA

VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

COMPREM - GESTIONEM

Quadres - Mobles - Antiguitats -
Argent - Ceràmica - Pisos sencers

Tel. 934 876 886 - c/ València, 248
08007 Barcelona

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als braços del Pare, amb plena confiança

Hem arribat a dalt del port, després d'una llarga ascensió. Al cingleró descansen i contemplem, un cop més, el panorama indescriptible: tot el massís de la Maladeta davant nostre. Un desplegament de crestes, gèleres, pics variats en el seu perfil, però competint en esveltesa i verticalitat.

El darrer relleix que hem hagut de superar per arribar a la nostra posició està coronat per unes roques. Justament en aquell indret apareix el caparró d'un nen d'uns tres anys. Llisca cap a l'esquerra, pujant cap a la nostra posició. És una visió curiosa i estranya. Ens observa somrient i es gira cap a la seva dreta contem-

plant els pics, mira el Pic de la Mina, situat davant seu. I tot això sense deixar de somriure plaentment. Sembla una visió irreal. Com pot pujar? Aviat apareix el cap del seu pare, que el porta sobre les seves espatlles damunt d'una motxilla-cadira en què el nen, completament descansat, segur i feliç, ha fet una ascensió tan llarga. N'ha tingut prou de confiar en el seu pare, no tenir por i deixar-lo actuar per fer el cim.

Aquesta nit, a l'inici de l'any de Déu Pare, el darrer de la preparació per al Jubileu del 2000, he recordat aquell caparró infantil d'algú que havia assolit una alçària impossible per a ell, la qual cosa l'omplia d'alegria, perquè s'havia confiat al seu pare. No pensà en cap moment que podia relliscar i fer caure el seu pare al precipici, ni pensà, encara menys, que es cansaria de portar-lo i el deixaria a meitat del camí.

Pel que fa a la relació amb Déu, a la persona humana li passa quelcom de semblant. És un ésser, la realització del qual està pilotada, en gran part, per la seva pròpia llibertat. No és simplement una criatura ja realitzada i completa, sinó una persona amb un projecte a desenvolupar, en què Déu col·labora fonamentalment. Algunes vegades no hi ha cap projecte global de la vida, es viu amb uns objectius a curt termini, més enllà dels quals no es planteja cap qüestió, ni cap interrogant, ni cap il·lusió. Es prescindeix d'Aquell que

ha estat l'inici de la nostra existència, que li dona sentit i contingut, Aquell vers el qual s'encamina la nostra vida, ho creguem o no.

També, a més de les persones, hi ha altres cultures que responen a Déu i tenen fe, i cultures que obliden, neguen Déu o prescindeixen d'Ell, i fins i tot en algun cas, posen l'home com a Absolut en el món. No poques vegades, aquestes cultures han produït un home mancat de referències que orientin la seva existència, les seves motivacions més pregoneres i, conseqüentment, les seves accions. L'home aleshores sofreix —el nostre segle n'ha fet l'experiència— vivint en deserts mancats de respecte a la seva dignitat, buits de motivacions que donin un sentit ferm a la seva vida, on es deixen esquinçalls de llibertat i encara qualsevol rastre d'ella mateixa.

Una antiga llegenda diu que, al principi, tot el món era un jardí florit. En crear l'home, Déu li va dir que, per cada pecat que fes, Ell faria caure solament un granet de sorra a la terra. Però els homes no li'n van fer cas i varen fer males accions... Així varen néixer els deserts. No crec en aquesta llegenda. No solament perquè els deserts han tingut altres causes, sinó perquè no crec que hi hagi tants pecats com per fer els deserts. Tot i que, en el pitjor dels casos, s'ha avançat Déu a dir-nos que, malgrat que els nostres pecats fossin tan nombrosos com les arenès de la mar, Ell els oblidaria.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Actualitat de l'Evangeli

La Paraula de Déu té un lloc cabdal en la celebració de l'Eucaristia. Per això hi és proclamada solemnement. Tanmateix és molt necessari que els cristians facin habitualment lectura de la Paraula de Déu. A cada llar cristiana la Bíblia ha d'ocupar un lloc preeminent.

És molt important captar tot el sentit de les paraules de Jesús en l'Evangeli i fer-les penetrar en el més íntim del cor. Per això cal evitar dos perills quan es llegeix la paraula de Déu: fer-ne una lectura superficial, o bé que, portats més que res per la curiositat, s'arribi a un

coneixement purament intel·lectual de la revelació divina. No es pot pas oblidar que el que ensenyà Jesús és «esperit i vida».

Tot això es pot dir d'una altra manera: les paraules de Jesús ofereixen la salvació de Déu. Jesús deia als apòstols: «Les paraules que jo us parlo no les dic per mi mateix. El Pare, que és en mi, ell mateix fa les obres.» Abans havia dit als jueus a Jerusalem: «La meua doctrina no és meua, sinó d'aquell qui m'ha enviat.»

Així apareix la perennitat sempre actual de les paraules de Jesús. Les que ell digué als apòstols, als jueus, a la gent de Galilea o a altres persones en particular, no es dirigien només a aquelles persones. El que Jesús digué, traspasant fronteres i segles, ho digué per a tota la humanitat. Si no fos això, no s'haurien de llegir avui atentament i profundament les paraules de Jesús, ni tindria sentit que l'Església les proclamés en les celebracions litúrgiques.

No hi ha dubte, l'Evangeli és sempre actual; parla a tots els homes i dones d'avui, suggerint i suscitant en els seus cors respostes generoses, noves i agosarades

als reptes que ens presenta la societat actual. L'Evangeli és com un cofre d'on traiem el que és antic i el que és nou.

Maria, la germana de Marta i de Llützer, estava als peus de Jesús escoltant la seva paraula. I Jesús digué a Marta: «Estàs preocupada i neguitosa per moltes coses, quan només n'hi ha una de necessària. La part que Maria ha escollit és la millor, i no li serà pas presa.» Les paraules de Jesús s'han de llegir i s'han d'escoltar amb constància i amb fe.

La constància en la lectura i en l'escolta de la Paraula de Déu és la que podrà fer que aconseguim una veritable consciència cristiana, la qual, avui dia, és particularment important, donades les circumstàncies de la indiferència religiosa actual. La fe, per altra part, ha de fer que escoltem la Paraula de Déu per dins, és a dir, de manera que s'endinsi en el nostre cor i en el nostre esperit.

Llegir i escoltar l'Evangeli és trobar-nos amb Jesús que ens parla i ens invita a donar-li una resposta d'amor fidel i generós.

opinió

Zoom

Les comarques del Ripollès, la Cerdanya i el Berguedà han estat les més afectades pel temporal de neu que ha assolat Catalunya. L'arribada del front fred va provocar avaries elèctriques, embussos de trànsit, va interrompre la línia fèrria a Puigcerdà i fins i tot va aïllar diversos grups d'excursionistes a les comarques gironines.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Aràbia Saudita i Catalunya

Aràbia Saudita i Catalunya són dos països diametralment oposats pel que fa a la llibertat religiosa.

A Aràbia Saudita, Donnie Lama, un laic catòlic, després de passar divuit mesos a la presó, fou alliberat i expulsat. Fa poc que ha revelat la seva darrera experiència en aquell país en el diari italià *Avvenire*. El van detenir per tenir una fotografia d'una celebració clandestina de la Paraula de Déu amb un grup de filipins de Riad. El van acusar de ser capellà i de no tenir autorització. Va ser interrogat i torturat i el volien obligar a signar una declaració que reconeixia la seva culpabilitat en un homicidi que, per descomptat, no havia comès. «M'ha salvat la meua fe i la de les persones que van resar per mi. Diverses organitzacions internacionals van demanar la meua llibertat al govern saudita.»

Tot i que Aràbia Saudita té una població flotant de sis milions de treballadors estrangers de diverses creences religioses, no permet als no musulmans construir llocs de culte ni celebrar actes litúrgics, ni en públic ni en privat. No es pot realitzar cap activitat de tipus missioner. A

l'àrab musulmà que volgués convertir-se al catolicisme li cauria la pena de mort.

Els 600.000 cristians —provinents de Filipines, Corea, Sri Lanka, l'Índia, els EUA, Europa i l'Orient Mitjà— que volen practicar la seva fe només poden fer-ho en grups clandestins. La participació en aquestes reunions, que es fan en domicilis particulars o en àmbits extraterritorials (com en les ambaixades), impliquen sempre un risc. Pel sol fet de posseir material religiós no islàmic, com rosaris, creus, estampes, imatges sagrades o la Bíblia, n'hi ha prou per ser detingut o expulsat.

«Tots els estrangers de fe cristiana —diu Donnie Lama— són conscients de l'estricta prohibició vigent de practicar la pròpia fe en aquest país.»

Què dirien els àrabs que s'han establert i viuen a Catalunya?

Aquí, els immigrants de religió islàmica tenen llibertat per edificar mesquites i practicar públicament la seva fe. A les escoles públiques i privades de Catalunya, els nens fills d'àrabs, tenen dret a ser instruïts en la seva llengua i en les seves creences. D'altra banda, els alumnes catalans que volguessin passar a la religió islàmica no patirien cap mena de persecució per part del govern de la Generalitat ni l'expulsió del nostre país. Més encara, és sabut de tothom la dedicació i atenció que les institucions socials i assistencials de l'Església catòlica esmercen en bé de les famílies magribines indigents que s'han establert al nostre país, malgrat que continuïn professant la seva religió.

Quan aprendrà l'islamisme a respectar la llibertat religiosa, tant dels seus coreligionaris com dels que no ho són? Haurà de convocar i celebrar una mena de Concili Vaticà II? Quan acabarà el fonamentalisme musulmà que tants estralls i assassinats provoca arreu del món?

Notes insignificants

Germà Adrià

Fer beneficència

De l'estat del benestar, se'n fa massa bombo. Naturalment, n'hi ha molts que hi viuen. I molts viuen l'estat del luxe, del malbaratament, de l'ostentació. I són ells els qui parlen de l'estat del benestar.

I són ells, també, els qui prediquen i proclamen que no s'ha de fer beneficència. Aquesta paraula, beneficència, els sembla una paraula retrògrada, malsonant, perversa.

Tant de bo que tots tinguessin feina, que tots tinguessin prou per viure amb dignitat i una mica més! Tant de bo que tota la gent gran estigués ben atesa, i que tots els malalts rebessin l'atenció que requereixen! Tant de bo que no hi hagués vagabunds, ni presos, ni captaires! Tant de bo!

Però el fet és que per més que presumim de l'estat del benestar sembla que la misèria s'ensenyoreix de grans capes de germans nostres. I que les diferències es fan més vergonyoses i més punyents.

Malgrat això, segons els savis socials que viuen bé, no s'ha de fer beneficència. És a dir, no s'hauria d'ajudar ningú en les seves necessitats més puntuals... o més urgents. No s'hauria de donar roba per vestir els pobres. I ara, que bé que vesteixen molts pobres gràcies a la roba de beneficència.

No hi hauria d'haver menjadors públics i encara menys menjadors totalment portats sense ajuda pública. No els importa que siguin centenars els que mengen gràcies a aquests menjadors.

No s'hauria de pagar llits per dormir, ni medicaments amb els quals curar, ni cafès amb llet, ni s'hauria d'ajudar en viatges necessaris. Perquè tot això és beneficència.

Jo també entenc per beneficència que l'Ajuntament en famoses «operacions fred» aculli uns quants dies alguns dels que dormen al carrer. També entenc per beneficència que s'allotgin per pocs dies en albergs oficials... I entenc per beneficència, que per Nadal s'hagin repartit milers de lots... quina sort. Quan haurien pogut celebrar el Nadal amb alguna cosa extraordinària? Quina alegria he vist en el rostre d'aquells que portaven el lot que els havien donat! Però, és clar, és beneficència, i no està bé donar lots.

I no està bé portar caramels als presos, o portar-los tabac, o portar-los roba (encara que se'ls en doni a la presó). Tot això, diuen els entesos, és beneficència.

Però, ves per on, jo estic molt content d'haver pogut fer beneficència en moltes ocasions. Per aquesta beneficència uns quants vesteixen bé, d'altres dormen uns dies en un llit, d'altres fumen, n'hi ha que prenen una tassa de xocolata, d'altres poden permetre's el luxe de menjar torró.

Pobre desgraciat, perquè faig beneficència! Sóc una mena de coró social per a l'Estat del Benestar. Segur que prendran per beneficència, també, molts dels favors o miracles que feia el Senyor Jesús.

Punts de vista

El préstec impagable del Tercer Món

Els països subdesenvolupats, que es coneixen com a Tercer Món, s'han anat endeutant amb el món desenvolupat fins que el deute ha assolit un nivell desproporcionat amb les seves possibilitats reals. És el cas —elevat a l'enèsima potència i sintetitzant— d'una família amb uns ingressos inferiors a les seves necessitats que decideix completar-los amb préstecs, sense plantejar-se si podrà retornar-los, incrementats amb els interessos que li exigiran els creditors. Aquest esquema, quan es projecta sobre països concrets, assoleix una gran complexitat.

En primer lloc cal recordar que la situació de subdesenvolupament dels països del Tercer Món té el seu origen en la colonització dels països europeus i en el procés de descolonització que els ha deixat nacionalment, políticament i econòmicament desestructurats. Se'ls va introduir el model de vida europeu, inclosa la religió i es van destruir les tradicions seculares que es basaven en altres filosofies i en una més profunda relació amb la naturalesa. I quan el colonialisme ha quedat obsolet, els préstecs han estat una manera de mantenir-lo de forma encoberta.

Una altra circumstància que incideix en el problema és que, per raons diverses, molts països subdesenvolupats han estat governats, o encara ho estan, per titelles del vell país colonial o per cacics tribals. I són aquests governants, en general no gaire dignes de crèdit i fins i tot corromputs, els que en un moment donat demanen préstecs al vell amo, a organismes de crèdit internacionals o a bancs comercials. No hi ha dubte que les poblacions d'aquests països tenien necessitats, però no sempre els crèdits s'han destinat a cobrir-les, i hi ha sospites fonamentades que a vegades han estat les elits i els mateixos cacics els usufructuaris d'uns crèdits que calia retornar amb interessos amb l'esforç del poble que no n'obtenia gaires recompenses. I en alguns casos els crèdits han servit per retornar deutes anteriors i no han servit per accelerar la industrialització o per millorar l'educació o la sanitat, ni per oferir més serveis a la població.

El fet és que el volum del deute extern d'aquests països ha assolit un nivell preocupant, com es pot veure en algunes dades. A finals del 1996 el total del deute

extern dels països tercermundistes assolia la xifra d'1,8 bilions de dòlars, aproximadament 272 bilions de pessetes, amb tendència a augmentar. I en proporció sobre el PIB (Producte Interior Brut), Àfrica en deu el 66%, Amèrica, el 37% i Àsia, el 29%. Alguns països es troben en una situació extrema: Nicaragua, per exemple, en situació de fallida econòmica i sense perspectives de superació, deu l'equivalent a quatre anys del seu PIB, que representa la xifra de 2.300 dòlars per habitant.

Ni l'economia interior de la majoria de països esmentats ni les exportacions produeixen una quantitat suficient per cobrir les necessitats elementals; i el retorn dels crèdits i els corresponents interessos és una sagnia que deixa buides les arques públiques. És necessari, doncs, buscar una solució viable sospesant tots els factors del problema, però partint del criteri que alguns creditors hauran d'acceptar algunes renúncies. Els creditors integrats en els vells estats colonials hi tenen una clara obligació moral. El seu desenvolupament econòmic el deuen en bona part a l'explotació dels països que han seguit explotant mitjançant els préstecs.

La situació, però, cal afrontar-la tenint-ne en compte tota la complexitat. La problemàtica no és tan sols econòmica, i la solució cal plantejar-la en el seu context polític. Cal garantir que la condonació del deute no comporti nous malbarataments improductius o inversions en armament per alimentar lluites tribals.

Sebastià Benet

Membre de Justícia i Pau

Actualment, la caritat i els drets humans clamen junts a favor dels pobres d'arreu del món. És més patent la generació global d'efectes tant positius com negatius, però són aquests últims els que esdevenen intolerables en les seves conseqüències, per la seva extensió i per les situacions deshumanitzadores que produeixen. Joan Pau II exhorta a demanar, davant del gran Jubileu de l'any 2000, entre altres coses, «una notable reducció, si no una total condonació del deute extern, que plana sobre el destí de moltes nacions».

En el missatge per la pau, en començar l'any passat, va assenyalar-ne les pautes:

—A causa de la manca de recursos

Deute extern

financers i econòmics, hi ha nacions i regions senceres que corren el perill de romandre excloses d'una economia que com més va més es «globalitza».

—Per això cal assignar ajudes especials per a aquests països necessitats. Els ho deuen per justícia. En una autèntica «família de nacions», cap no n'ha de quedar exclosa.

—El deute extern procedent dels diners que reben els països de governs i de diverses institucions financeres internacionals és un llast pesat que compromet les economies d'aquests països pobres i en frena el progrés social i polític. Hi ha institucions financeres internacionals que han posat en marxa certes iniciatives per pal·liar aquesta situació en què es troben els països deutors, però aquestes mesures són sens dubte insuficients. Cal seguir avançant. Els països rics poden fer molt en aquest sentit, i ho han de fer.

—La qüestió del deute extern, per la seva naturalesa voraç i inexorable, enfront dels desproporcionats recursos dels països deutors, contribueix a la persistència de la pobresa, de vegades extrema, i a contrastos de flagrants desigualtats davant del malbaratament dels més poderosos, que constitueixen un greuge a la dignitat de la persona humana.

—Cal aplicar decididament els mitjans adequats per anar superant aquestes situacions mitjançant la promoció d'importants inversions socials i productives per part de les instàncies econòmiques internacionals, cosa que exigeix una política mundial que reconegui els drets humans relacionats amb la «solidaritat», terme mancat de definicions i sobretot de garanties eficaces, que exigeix, no obstant això, aplicacions concretes i urgents en aquest temps d'influències i condicionaments globals.

—En aquest esforç col·lectiu no es pot obviar el «vici de la corrupció», comportament intolerable però que pot esdevenir un fenomen social que afecta individus, grups poderosos i certs governs mancats de transparència perquè els falta bàsicament una veritable democràcia. Es poden endeutar, però els préstecs rebuts no es reparteixen en justícia ni s'apliquen al veritable progrés social dels pobles, sinó a d'altres interessos ocults. La reducció o la condonació del deute en aquests casos ha de tenir en compte aquestes situacions, perquè no sigui un gest inútil que empitjori la malaltia d'aquest cos social. Per això caldria canviar aquests mecanismes socials i polítics amb els comportaments ètics necessaris.

—L'ús fraudulent dels diners públics fereix especialment els pobres i més encara si la corrupció s'introdueix en l'administració de la justícia. Però també contribueixen en aquestes situacions injustes, per comissió o omissió, els mercadeigs egoistes, el malbaratament i el desinterès per part dels rics i poderosos.

Les situacions són complexes i les lleis de l'economia de mercat tenen la seva dinàmica de creixement; però els pobres, persones i pobles, demanen solucions urgents i eficaces que ens afectin a tots (per exemple, el deute extern i la pobresa extrema dels països de Centreamèrica, arrasats per l'huracà *Mitch*), començant per l'educació de les consciències i la sensibilització de l'opinió pública: moviments socials i culturals, mitjans de comunicació social i comunitats religioses, entitats econòmiques i polítiques i, per descomptat, actuacions dels governs que garanteixin els drets humans en la seva aplicació individual, social i en les relacions internacionals.

La humanitat progressa, però l'evolució en la seva dimensió moral ha d'avançar molt més per anar a l'una amb els avanços tècnics. Això si no aspirem a un món desequilibrat que ens retregui el que ja es diu en el Gènesi, en començar la història humana, davant del comportament fraticida de Caín: «On és el teu germà?»

José Delicado

Bisbe de Valladolid

Esqueles
a
Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

Ofenses contra la veritat

Joan Guiteras i Vilanova

saber escoltar

És freqüent sentir discursos sobre la veritat. Els mateixos polítics s'hi solen referir. És exigida en els tribunals. Hom reclama transparència tant per a les gestions socials com econòmiques. La societat no cessa de demanar la veritat. Veritat que, de vegades, fa l'efecte que només afecta determinats estrats de la vida. I que dificultosament s'aplica a determinades conductes morals i personals. Com si existís un camp molt íntim, on no hi hagués ni un raconet per a la veritat. Anunciar-la en relació amb el camp religiós i el seu vessant de conducta sembla una intromissió en terrenys prohibits. Com qui penetra en una mena de vedat espiritual, patrimoni subjectiu

de cada ésser. Cal recordar que els humans no som il·les i que, per tant, les decisions i actuacions influeixen en l'existència dels altres i, per tant, en la marxa del món.

L'aposta per la veritat, en el fons, és més forta del que pot semblar a primera vista. Ningú no vol ser enganyat. Tanmateix hi ha veritables ofenses contra la veritat. Els cristians, com a homes i dones nous en Crist, hem d'abandonar la mentida i renunciar «a tota dolenteria i a tota falsedat, hipocresiés, enveges i tota mena de maledicència» (1Pe 2:1).

Les ofenses contra la veritat són el fals testimoni i el perjury, el judici temerari, la maledicència i la calúmnia, que ataquen el respecte que devem a la bona fama de les

persones i a l'honor que els pertoca; l'afalac, l'adulació o complaença, la vanagloria i la mentida. Cal recordar que les falles de justícia i de veritat comporten necessàriament reparació. La bona fama ha de ser retornada. Ho ha de tenir present una societat que, moltes vegades, la taca amb tota frivolitat. La parafernàlia mediàtica llença notícies que, sovint, toquen les persones en la seva bona fama, notícies que no estan comprovades o realitats que encara no han estat sotmeses als jutges. Si els acusats són declarats innocents, com que la bondat no és notícia, no hi sol haver rectificació. No s'hi val a practicar allò de «si m'embrutes, t'emmaskaro». Perquè tothom té dret a la bona fama.

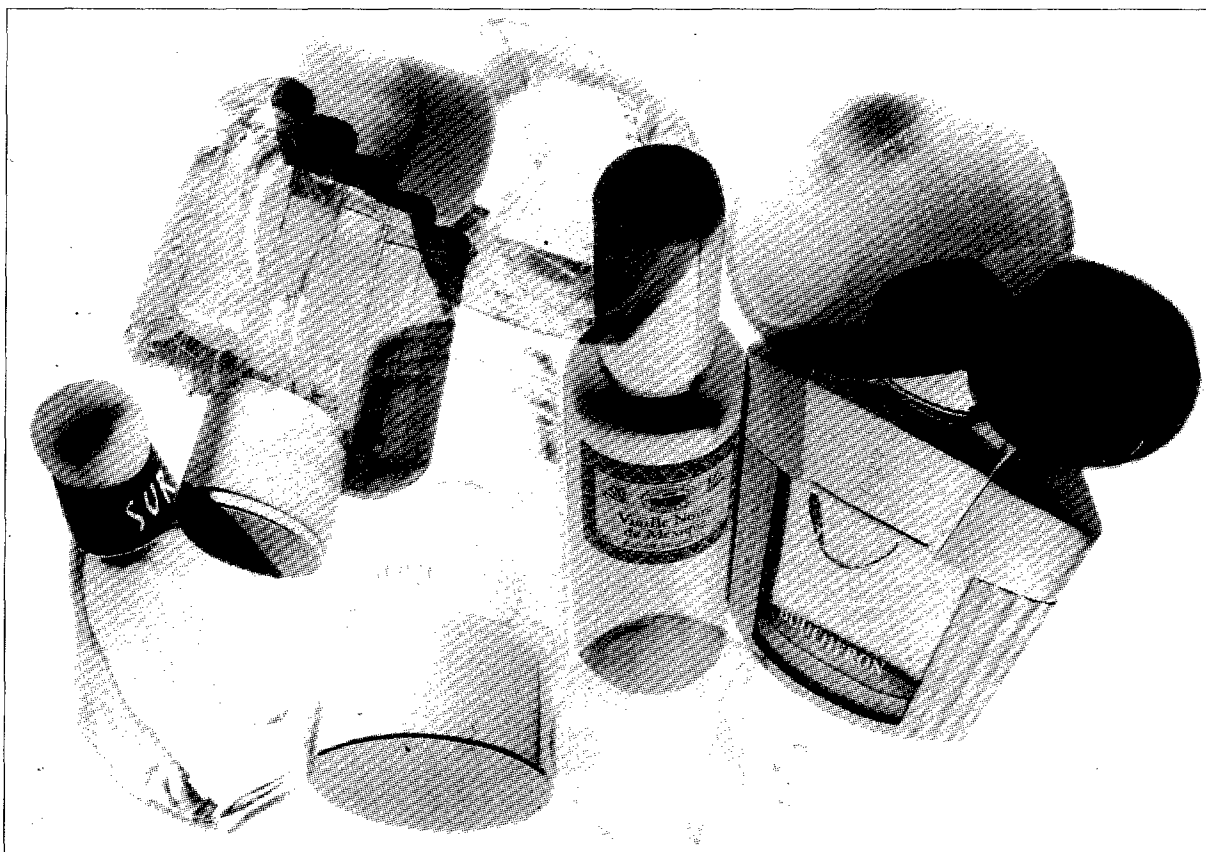
Perfums

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

a propòsit de la Bíblia

Una de les més belles icones que posseeixo és la de les Mirradores. El meu exemplar es va pintar a Betlem, l'original és del mont Athos. És bella per la seva execució, d'una exquisida i meticulosa tècnica, i bella pel gest que proclama. D'una manera poc lliure, interpreta la decisió de les santes dones (Lc 23:56) d'anar el matí del diumenge a ungir el cos del Senyor. Segons la icona, es tractaria de santa Maria de Natzaret i de santa Maria de Magdala. Portaven perfums, concretament mirra, segons el citat evangeli. El de Joan (19:39) diu que, ja abans de tancar el sepulcre, Nicodem l'havia perfumat amb la mateixa essència. Es tracta doncs d'una substància molt apreciada. A l'Epifania va ser adoració, camí del Calvari, commiseració, precedint la Resurrecció, homenatge delicat.

Aquests dies abunden, a la premsa i a la TV, els anuncis de perfums. A la nostra litúrgia, pràcticament han desaparegut. Crec que és un error. Les espelmes, els cops a l'espatlla i donar-se efusivament les mans poden ser gestos bonics, però estan mancats de capacitat d'evocació. Els lòbuls cerebrals que capten les sensacions olfactives tenen una capacitat estimulant gran i incontrolable.

La litúrgia oriental, ortodoxa i catòlica, utilitza l'encens amb profusió, cosa que ens xoca als llatins. Quan un ha gaudit d'aquestes meravelloses i llargues litúrgies banyades en aromes, i al cap d'un temps penetra en una d'aquestes esglésies on encara traspua el perfum, immediatament, per efecte d'un reflex condicionat, el nostre interior es posa en actitud religiosa.

Recordo que un sacerdot congolès m'ensenyava que en el seu racó íntim d'ora-

ció, al costat de la imatge, tenia una caixa amb pètals de rosa. Quan iniciava la pregària la destapava, com un acte d'homenatge, com qui entre nosaltres encén una espelma, però el gest, sense segurament saber-ho, resultava en si mateix afavoridor de la meditació.

És una llàstima que, paral·lelament a la nostra cultura comercial, que prou en sap d'aquestes coses per a d'altres estímuls (he llegit que poden incloure's en algun perfum feromones) o que s'ha servit d'aquestes sensacions en teràpies naturals alternatives, hagi oblidat el seu valor en la litúrgia.

La Bíblia parla de la mirra en 17 ocasions, 7 de les quals pertanyen al Càntic dels cànics.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

GENER

24. Diumenge

III diumenge de durant l'any. Verd. Lectures: Isaïes 8:23b-9:3 / Salm 26 / I Corintis 1:10-13.17 / Mateu 4:12-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc de Sales, b. dr.; Tirs, mr.; Surà, ab.; Felicià, ab.

Festa Major: a Malla i Puigpelat.

25. Dilluns

La Conversió de sant Pau (F) Blanc. Lectures: Fets 22:3-16 (o bé: Fets 9:1-22) / Salm 116 / Marc 16:15-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ananias, Juventí i Àgape, mrs. Bretanió, b. Santa Elvira, vg. mr.

Festa Major: a Sant Pere de Ribes, Sant Pol de Mar i Torrelles de Llobregat.

26. Dimarts

Sant Timoteu i sant Titus, bs. (MO) Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1:1-8 (o bé: Titus 1:1-5) / Salm 95 / Marc 3:31-35

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teògenes, b. mr.; Alberic, ab. Santa Paula, vda. mja.

27. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 10:11-18 / Salm 109 / Marc 4:1-20. Si es vol: *Santa Àngela de Merici, vg. fdr. (MLI) Blanc.* TORTOSA: *Sant Enric d'Ossó, prev. fdr. (ciutat, MO / diòcesi, MLI).*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Emeri (Mer), ab. a Banyoles; Vitalià, p.; Daci i Datiu, mrs.

28. Dijous

Sant Tomàs d'Aquino, dominic, doctor (MO) Blanc. Lectures: Hebreus 10:19-25 / Salm 23 / Marc, 4:21-25. LLEIDA: *Sant Valeri, bisbe (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Julià, b.; Flavià, Leònides i Calinic, mrs.; Leuci, cf.

Festa Major: al Pla de Sant Tirs.

29. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 10:32-39 / Salm 36 / Marc 4:26-34. BARCELONA: *Sant Pere Nolasc, fundr. (MLI) Blanc.* TORTOSA: *Beat Manuel Domingo i Sol (ciutat, MO / Diòcesi, MLI) Blanc.* LLEIDA: *Sant Tomàs d'Aquino (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sulpici Sever, b.; Constanç, b. mr.; Aquil·lí, prev. mr.; Sabinià, mr.

Festa Major: a Benavent de Segrià.

30. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Hebreus 11:1-2.8-19 / Lluç 1:69-75 / Marc 4:35-41

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lesmes, ab. Santes, Martina, vg. mr.; Jacinta de Mariscotis, vg.; Aldegunda, vg.; Sabina, mr.; Batilde, reina.

Lectures bíbliques

Diumenge III de durant
l'any

Cicle A

Lectura primera

Is 8:23b-9:3

*A Galilea dels pagans
el poble ha vist una gran llum*

Lectura del llibre d'Isaïes

En temps passat, el Senyor humilià el país de Zabuló i de Neftalí, però a la fi dels temps enaltirà el camí del Mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans. El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan reparteixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian.

Salm responsorial

26:1, 4, 13-14 (R.: 1a)

El Senyor m'il·lumina i em salva,
¿qui em pot fer for?El Senyor és el mur que protegeix la meua
[vida,

¿qui em pot esfereir?

R. *El Senyor m'il·lumina i em salva.*

Una cosa he demanat al Senyor,
i la desitjo amb tota l'ànima:
poder viure a la casa del Senyor
i vetllar pel seu temple. R.

N'estic cert, fruité en la vida eterna
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi.
Espera en el Senyor! R.

Lectura segona

IC 1:10-13, 17

*Poseu-vos d'acord i que no hi hagi
divisions entre vosaltres*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor, us demano que aneu d'acord i que no

hi hagi divisions entre vosaltres; estigueu ben units en una sola manera de pensar i en un sol parer. Perquè alguns de la casa de Cloa m'han parlat de les desavinences que hi ha entre vosaltres. Vull dir que cadascú de vosaltres afirma: «Jo sóc partidari de Pau», «doncs jo, d'Apol·ló», «jo, de Quefes», «jo de Crist». Com és això? El Crist està dividit? És que Pau ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el nom de Pau? Crist no m'ha enviat a batejar, sinó a anunciar l'Evangeli, i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi el seu valor.

Al·leluia

Mt. 4:23

*Jesús predicava la Bona Nova del Regne,
i guaria en el poble tota malaltia*

Evangeli

Mt 4:12-23

*Anà a viure a Cafar-Naüm, perquè s'havia
de complir allò que anunciava Isaïes*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

Quan Jesús sentí a dir que Joan havia estat empresonat, se'n tornà a Galilea, però no anà a viure a Natzaret, sinó a Cafar-Naüm, vora del llac, a la regió de Zabuló i de Neftalí, perquè s'havia de complir allò que anunciava el profeta Isaïes: «País de Zabuló i de Neftalí, camí del mar, l'altra banda del Jordà, Galilea dels pagans. El poble que vivia a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós.» Des d'aquell temps Jesús començà a predicar així: «Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop.»

[Tot vorejant el llac de Galilea, veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors, i els digué: «Veni amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se'n anaren amb ell. Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan, fills del Zebedeu. Eren a la barca amb el seu pare, repassant les xarxes, i Jesús els cridà. Ells abandonaren immediatament la barca i el pare, i se'n anaren amb ell. I anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia.]

«Hi era present tota la Trinitat divina»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La Passió dels sants màrtirs Fructuós, Auguri i Eulogi

Les Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya celebren el dia 21 de gener el martiri dels sants Fructuós, bisbe de Tarragona, amb Auguri i Eulogi, els seus diaques. És una festa entranyable, que testifica la presència tan antiga de la fe cristiana a la nostra terra. L'amfiteatre de Tarragona, vora el mar, roman encara com un testimoni silenciós d'aquell esdeveniment que va marcar pels segles les comunitats de la Tarraconense. En els nostres dies, la festa dels sants màrtirs ens porta el record del recent Concili Provincial Tarraconense, inaugurat solemnement en aquesta data, l'any 1995.

Les actes d'aquest martiri són un document preciós, que l'Església llegeix cada any en la Litúrgia de les Hores (vegeu el text íntegre a *Actes dels Màrtirs*, Clàssics del Cristianisme, núm. 25). La seva lectura ens porta la frescor de la

confessió de la fe amb llibertat i serenor, i ens fa veure una Església segura de les promeses de Déu. Quan ens posem en contacte amb aquest text no podem sinó agrair a Déu el patrimoni espiritual que ens ha concedit en aquests màrtirs.

Déu i els màrtirs

Un tret remarcable en les passions dels màrtirs és la referència que es fa, de manera general, a la presència de Déu vora d'ells en el moment del martiri. Així es troba ja en la narració del martiri del protomàrtir, Esteve. Ell veu el cel obert i el Fill de l'home ferm a la dreta de Déu. L'al·lusió a la presència de Déu vora el màrtir és una forma d'expressar que la força d'aquest no és simplement la seva valentia, sinó la força de Déu que el sosté. Un text clàssic, que recull el responsori de l'Ofici de lectures, diu així: «Déu ens mira com lluitem en els combats de la fe, ens miren els seus àngels, ens mira també

Crist. Quin honor i quin goig de combatre a la presència de Déu...» Hom endevina l'escena del lluitador en el Circ, però el qui contempla no és l'Emperador, o el poble, sinó Aquell que està per sobre de tots: Déu.

En la passió dels sants de Tarragona, el text és particularment ric: «En ells —en els màrtirs—, hi era present tota la Trinitat divina: perquè, posats enmig del foc de la terra, el Pare no els faltava, el Fill acudia a llur ajuda i l'Esperit caminava pel mig del foc.» En aquest text hi ha una riquesa doctrinal i espiritual que mereix ésser contemplada.

La referència trinitària respon segurament al fet dels tres màrtirs; això suscita al redactor l'al·lusió a les tres divines persones. Ho podem confirmar per la referència que fa el text al martiri i a l'alliberament d'Ananies, Azaries i Misael —també tres—, llançats al forn encès. Però revela alhora una profunditat en la fe cristiana d'aquells avantpassats nostres una familiaritat en el coneixement de les

persones divines.

«El Pare no els faltava.» És el sentit del Pare amorós, que ho condueix tot al bé per als qui l'estimen, provident, en les mans del qual es reposa confiat. Qui ho diria, humanament, veient sotmesos al foc i a la mort aquells que el confessen com a únic Déu? «El Fill acudia a llur ajuda.» Com en el martiri d'Esteve, Jesucrist, el Testimoni fidel, el Senyor de la vida i de la mort, fa participants de la seva victòria pasqual als màrtirs de Tarragona. No són ells sols els qui lluiten: el Senyor lluita i venç en ells i amb ells. «L'Esperit Sant caminava pel mig del foc», perquè l'Esperit mateix és com el foc. Més enllà de les flames visibles a l'amfiteatre, externes als màrtirs, l'Esperit era el seu foc interior, que els havia estat donat en la fe i en els sagraments de la iniciació cristiana. No hi hauria hagut martiri cristià si els màrtirs no haguessin estat abrusats d'aquest foc de l'Esperit. Com la de Jesucrist, l'oblació de la seva vida era feta en virtut de l'Esperit.

petites homilies

Corresponsabilitat

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

És el mot de moda? Vigilem. Hi ha qui el crida com si es llancés a l'assalt del poder. D'altres el mormolen com qui reparteix responsabilitats fallides. Uns quants el diuen des de la humilitat del servei i del realisme de la doctrina. Com dient: hem de ser-hi tots. Jesús, sense dir-lo, posava el mot en acció: *Tot vorejant el llac de Galilea veié dos germans, Simó, l'anomenat Pere, i Andreu... i els digué: Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes*. Ja eren tres. *Més enllà veié altres dos germans, Jaume i Joan... I Jesús els cridà... i se n'anaren amb ell*. Ja eren cinc. La colla dels servidors del Regne anava augmentant. Havia començat el camí de la corresponsabilitat eclesial, tot i que encara no hi havia Església. Era —i és— un camí llarg. Les coses no s'improvisen. I els homes que les han de dur a terme, encara menys. Calen temps i mètode —pedagogia— per fer un home responsable. Més que idees es necessiten vivències. L'evangelí és eminentment vivencial. S'encarna. És la Paraula feta home que viu entre els homes i camina amb ells. Per això amb els seus aprenents Jesús el Mestre, *anava per tot Galilea, ensenyant a les sinagogues, predicant la Bona Nova del Regne i guarint entre la gent tota malaltia*. El mestre iniciava els deixebles. Feia el que havia de fer, però amb ells. Corresponsabilitat viscuda.

La cosa, però, no era gens fàcil. No ho ha estat mai, de fàcil. Ara tampoc. I és que el que no és fàcil és la comunió. Allò que és fàcil és tallar-ho tot segons el mateix patró.

Evidentment, el meu. Però llavors, ja se sap, a un li sobra vestit i a l'altre li'n manca. No hi ha dues persones idèntiques. Per això la comunió exigeix reconeixement de la pluralitat i conversió. I la corresponsabilitat és comunió en actiu. Ens hem de convertir de la temptació d'uniformitat i de les divisions. *Germans, pel nom de Jesucrist, el nostre Senyor —i no n'hi ha d'altre— us demano que aneu d'acord i que no hi hagi divisions entre vosaltres*. La comunitat s'ha de construir cada dia. Cada moment. Sense ideologismes ni partidismes. Alerta amb la temptació del liderat. Fàcilment ens arrossega per un cap o per l'altre a confondre ministeri i domini. *Jo sóc partidari de Pau, doncs jo, d'Apol·ló, jo, de Quefes*. El servidor de l'Evangeli ha de poder dir de veritat: *Jo, de Crist*. I de ningú més. No és gens fàcil. En el camp de la teoria, potser sí. Però en la concreció de la pràctica, no. A l'Església no li calen líders. Necessita ministres. Servents. Homes i dones responsables del testimoni de la fe, de l'amor i de l'esperança. Responsables del seu lloc i en el seu

lloc. Que no és mai excloent. És sempre un engranatge de la comunió, el motor de l'acció eclesial. Corresponsabilitat. *Crist no m'ha enviat a batejar —ni a ser el primer, ni a dir la darrera paraula— sinó a anunciar l'evangelí* —per això quan convé es bateja, es presideix i es diu el que és necessari— *i a fer-ho sense recórrer a un llenguatge de savis* —la qual cosa no vol dir improvisació, sinó esperit de servei al medi ambient— *perquè la creu de Crist no perdi el seu valor*.

diòcesis

Barcelona

La campanya «Moratòria 2000» ha recollit més de 5.000 firmes per a l'ajornament de la pena capital

BARCELONA.— La Comunitat de Sant Egidi, amb motiu de la campanya «Moratòria 2000», ha recollit a Catalunya més de 5.000 firmes amb l'ajuda d'una vintena de centres escolars de Barcelona i Manresa. Amb tot, la Comunitat espera obtenir-ne

100.000 a tot l'Estat per aconseguir el seu objectiu: fer-les arribar a l'ONU perquè tots els països del món cessin d'executar penes capitals i es pugui rebre, així, amb renovada esperança, el Tercer Mil·lenni.

Jaume Castro, de la Comunitat de Sant Egidi, argumenta que, si bé el seu objectiu final és que s'aboleixi la pena de mort, el primer pas que s'han marcat és que s'ajornin les execucions amb motiu de l'entrada al 2000; és a dir, la moratòria es pot fer instantàniament, mentre que l'abolició total de la pena de mort implica més temps i esforços perquè comporta que els estats canviïn les pròpies legislacions.

«Durant tot aquest trimestre —explica Castro—, volem informar de la moratòria al nombre més gran de persones; en aquest sentit, la Quaresma i Pasqua són moments ideals per sensibilitzar la gent perquè Jesús, des de la seva creu, ens demana que treballem per abolir la pena de mort.»

Moltes altres entitats col·laboren en la recollida de firmes, com Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (ACAT). Isabel Roura n'és la presidenta i afirma que el que més sobta és que la pena de mort estigui establerta en països occidentals i democràtics com els Estats

Units, que es proclamen, per a més inri, defensors dels drets humans; «països, al cap i a la fi, que poden resoldre el problema de la delinqüència sense fer ús de la pena de mort». Els Estats Units, a més, han reconegut segons Isabel Roura «que un 16% de les execucions que duen a ter-

me són injustes, ja que després s'han descobert els veritables culpables del crim».

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura és present en trenta països del món, i a Catalunya hi és des de fa onze anys. «Hem intervingut en casos de con-

demnats a mort, donant-los suport, demanant-ne la revisió de la condemna», explica Roura. El 1996, per exemple, van emprendre una campanya per sensibilitzar les comunitats cristianes de Texas i Florida perquè es pronunciessin com a cristians en contra de la pena de mort. Ara donen suport a Joaquín José Martínez, l'únic espanyol dels 1.400 detinguts a l'estranger condemnat a mort i que espera al corredor d'una presó de Florida la revisió del cas.

Una altra acció que exerceix ACAT persegueix la clausura de l'Escola de les Amèriques (a l'estat de Geòrgia), on es formen militars de Llatinoamèrica i se'ls ensenya, segons Roura, per obtenir confessions mitjançant la tortura. «Fa un any i mig que des d'aquí col·laborem amb l'ONG School of America's Watch per tancar-la; enguany la campanya ja involucra totes les ACAT del món.»

(Foto: Anna S. Mir)

Carme Munté

Una flama extingida

Finalment, el que més es temien els familiars i amics de Dobie Williams va succeir. El 8 de gener, a les vuit del vespre (dues de la matinada aquí), va ser executat a la presó de Louisiana (Estats Units). Sister Helen Prejean, amb qui *Catalunya Cristiana* va mantenir una entrevista en exclusiva, va ser al seu costat. La Comunitat de Sant Egidi havia organitzat per al mateix dia 8 de gener una vetlla de pregària i a partir d'un quart de nou del vespre la solidaritat amb Dobie Williams es va fer palesa amb una encesa d'espelmes.

Dobi, afroamericà de 37 anys, va ser condemnat per l'homicidi d'una dona, Sonia Knippers, el 1984. Segons la Comunitat de Sant Egidi, sempre s'havia declarat innocent i en el moment de l'homicidi es trobava tancat en un camp de treball per a joves. Les seves últimes paraules van ser «us beneixo a tots», recorda Jaume Castro, de la Comunitat de Sant Egidi.

92 països mantenen les execucions

En total, i segons xifres facilitades per la Comunitat de Sant Egidi i corresponents al 1998, en 92 països d'arreu del món s'aplica la pena de mort, mentre que en 15 es manté per delictes excepcionals: és el cas de Bolívia, de Bòsnia-Hercegovina o de les illes Cook (abans associades a Nova Zelanda).

També segons dades de la Comunitat de Sant Egidi, el 1997 es van executar arreu del món unes 901 persones: 74 a Amèrica, 28 a l'antiga URSS, 374 a l'Orient Mitjà, 61 a Àfrica i 364 a Àsia.

Dades corresponents al mateix període indiquen que 3.538 persones esperaven execució al corredor de la mort de presons americanes; 27, en presons europees; 656, de l'antiga URSS; 1.000, en presons de l'Orient Mitjà; 2.259, en presons d'Àfrica, i 502 d'Oceania.

Ara és la nostra

L'euro és, des d'ara, la nostra nova moneda

A partir del dia 1 de gener de 1999 l'euro és, legalment, la moneda nacional dels països que participem en la tercera fase de la Unió Econòmica i Monetària.

**Iniciem un període transitori que finalitzarà el 31 de desembre del 2001.
Durant aquests tres anys, l'ús de l'euro encara és voluntari.**

Les empreses poden:

- Crear noves societats i red denominar la xifra de capital social de les societats ja existents, en euros.
- Fer en euros la comptabilitat, les declaracions i els pagaments d'impostos.
- Contractar en euros amb els mercats organitzats (borses de valors, MEFF, etc.).

Les persones físiques poden:

- Fer en euros els pagaments i els cobraments que no siguin en metàl·lic (els bitllets i les monedes d'euro no circularan fins a l'1 de gener del 2002).
- Fer en euros les operacions amb bancs, borses de valors, etc.

Qualsevol acte jurídic es pot denominar en euros si les parts hi estan d'acord.

 **Generalitat
de Catalunya**

El canvi del segle

Lleida

Mons. Malla apel·la a la Signatura Apostòlica

■ Segons el bisbat no s'ha tingut en compte el criteri d'equitat en el litigi diocesà

LLEIDA.— El bisbat de Lleida ha presentat recurs a la Signatura Apostòlica, d'acord amb el que preveu el Dret Canònic, després de conèixer la decisió de la Congregació dels Bisbes que assumeix el decret del nunci a l'Estat espanyol, Lajos Kada. Decret referent al conflicte sobre on s'han de guardar les peces artístiques procedents de parròquies de la Franja, segregades recentment del bisbat de Lleida i ara agregades al de Barbastro-Montsó.

Fonts properes al bisbat lleidatà han manifestat que actualment la qüestió se centra a determinar si les peces procedents de la Franja poden continuar al Museu Diocesà de Lleida o han de ser retornades a les parròquies de procedència. «Fins ara —assenyalen les mateixes fonts—, les decisions del nunci —com a delegat per solucionar les qüestions derivades de la segregació del territori de la Franja, com la darrera de la Congregació dels Bisbes— han desestimat la petició que les obres continuessin dipositades al Museu Diocesà de Lleida. En canvi, en altres temes com l'aportació de part del fons del bisbat, la comprovació dels lliuraments del fons de fundacions i el dret sobre edificis, el nunci, de bon començament, va rebutjar les peticions de Barbastro-Montsó.»

Les mateixes fonts han assenyalat que aquesta apel·lació és legítima i lògica: «Lleida creu que no s'ha tingut prou en compte el criteri d'equitat que, segons prescriu el Codi de Dret Canònic, s'ha d'aplicar en el traspàs dels béns del Museu Diocesà.» El bisbat de Lleida, en principi, no es qüestiona que les peces dipositades al Museu continuïn pertanyent al qui n'era el propietari abans de la

segregació. Això en efecte no exclou que, en cada cas, es comprovi de manera adequada qui és realment el propietari legítim de cada peça: «En moltes informacions s'ha donat a entendre que el bisbat de Lleida volia quedar-se les peces procedents d'aquelles parròquies, prescindint del dret de propietat que aquestes hi poguessin tenir. Mai Lleida no ho ha pretès. Igualment ens resistim a creure que el bisbat de Barbastro-Montsó i les parròquies corresponents pretenguin no tenir en compte els possibles drets de Lleida sobre qualsevol de les peces.»

Sis mesos

Sis mesos ha trigat la Congregació dels Bisbes a donar a conèixer la seva decisió davant del recurs que el bisbe Malla va presentar al decret del nunci Lajos Kada que el 27 de juny del 1998 va decretar que les obres d'art havien de retornar a Aragó. No es preveu quant de temps pot tardar la Signatura Apostòlica a resoldre el tema. Sigui quin sigui el resultat, és molt clara la disposició del bisbe Malla d'acatar la resolució: «Les dificultats que poden sorgir per dur-la a la

pràctica es podran resoldre amb la bona voluntat i el bon esperit de tots.»

El bisbat de Lleida es mostra satisfet de la discreció i no-interferència que expressament han volgut adoptar les autoritats de Catalunya, malgrat no sentir-s'hi indiferents: «És més d'agrair aquesta postura, perquè és deguda a l'acceptació de les indicacions de no-interferència feta pels bisbes de Catalunya i pel que suposa de respecte a una qüestió que és competència de l'Església. Aquest respecte s'aprecia més pel contrast amb les actuacions que s'han constatat amb les informacions procedents d'Aragó.»

El bisbe Ramon Malla ha assenyalat a *Catalunya Cristiana* que en tot aquest litigi ha conservat un estat d'ànim serè i de pau «en gran part mercès a la compren-

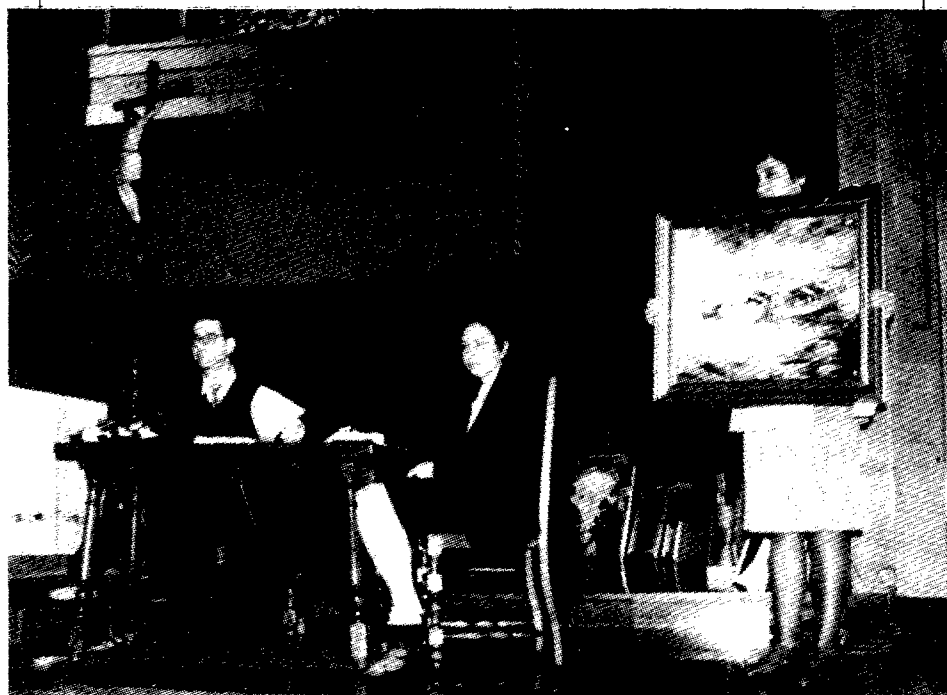
sió i suport dels sacerdots i de tots els altres estaments del poble de Déu. Però sobretot ho considero una gràcia del Senyor, que estimo més i la conceptuo més gran perquè ha sigut un dels problemes que més m'han afectat al llarg d'aquests trenta anys de pontificat».

El prelat lleidatà es mostra agraït als bisbes de la Tarraconense pel seu interès i suggeriments sobre aquest tema: «Sempre he tingut el seu suport incondicional.» A la vegada que afirma no tenir cap notícia sobre el seu possible successor ni sobre el temps en què pot tardar aquest relleu. «No necessàriament ha d'anar supeditat a la resolució definitiva d'aquest litigi», ha assenyalat el bisbe Malla.

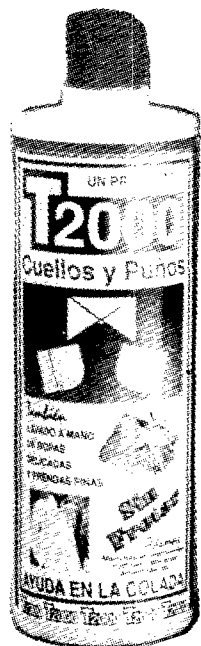
Jordi Curcó

BARCELONA

Èxit de la subhasta pro cambril Santa Teresa

BARCELONA.— El resultat de la III Subhasta d'Art pro cambril de Santa Teresa, organitzada el 10 de desembre a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús, ha estat un èxit. Gairebé 300 persones van visitar l'exposició d'obres d'art a la sala de Mn. Jaume Oliveras de la parròquia, i un centenar van assistir a la subhasta per finançar la construcció del cambril dedicat a santa Teresa de Lisieux. De les 115 peces subhastades, se'n van adquirir 45 i els beneficis doblen els de l'any passat, quan es van obtenir 700.000 pessetes. Les obres que no s'han venut queden exposades a la parròquia i es venen a preu de sortida; hi han participat 87 artistes, de Catalunya, de Madrid i fins i tot un artista cubà. L'acte va ser organitzat per Joan Palmerola, secretari general de l'Agrupació Catalana d'Entitats Artístiques (ACEA), i per Maria Victòria Canyelles, pintora i sòcia d'ACEA. (C.C.)

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

Barcelona

Barcelona acull per primera vegada l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació

Canvi d'escenari

BARCELONA.— Per primera vegada l'Assemblea de Delegats de Mitjans de Comunicació Social, organitzada per la Conferència Episcopal espanyola, canvia l'escenari de Madrid pel de Barcelona. El punt de trobada, el Centre Teològic Salesià Martí Codolar; els dies, del 27 al 29 de gener.

Tenint en compte les convocatòries anteriors, des de la Delegació de Mitjans de Comunicació de Barcelona es calcula que assistiran a l'Assemblea entre cinquanta i seixanta delegats. Les mateixes fonts han indicat que el canvi d'escenari va partir d'una petició expressada per l'arquebisbe de Barcelona,

Mons. Ricard M. Carles.

El lema de l'Assemblea de Delegats d'enguany és «Mitjans de comunicació, presència amiga per a qui busca Déu Pare». Es pretén, així, que els delegats diocesans de mitjans de comunicació reflexionin sobre la consecució de tres objectius que s'emmarquen, també, en la

preparació del Jubileu del 2000 i en la dedicació del 1999 a la caritat.

El primer és aprofundir en la comunicació com a generadora de comunitat; el segon és primar la informació de les accions caritatives i socials a l'hora d'informar sobre la vida de l'Església. Quant a aquest segon objectiu, la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social (CEMS) destaca que així «es vol superar la tendència, força generalitzada en els mitjans de comunicació, de reflectir de la vida de l'Església només aspectes anecdòtics i escandalosos». El tercer i últim objectiu és «facilitar el coneixement de

noves possibilitats mediàtiques».

Entre altres personalitats participaran en l'Assemblea Mons. Antonio Montero, arquebisbe de Mèrida-Badajoz i president de la CEMS; Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull; Mons. Enrique Planas, responsable de la xarxa informàtica de l'Església per a Amèrica Llatina i del Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, i Eduardo Zulueta, director de programació i continguts de la plataforma de televisió Vía Digital.

Carme Munté

Una tomba senzilla per a un cardenal senzill

BARCELONA.— El dissabte 16 de gener es va procedir a la inhumació definitiva del cardenal Jubany a la capella de l'Alegria de la catedral de Barcelona. El cardenal Jubany va ser l'antecessor —del 1971 al 1990— de l'actual arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles. A l'acte, retransmès per Ràdio Estel, hi havien estat convidats per Ricard M. Carles tots els sacerdots, diaques i fidels de la diòcesi.

El cardenal Jubany a les seves darreres disposicions va indicar que volia ser enterrat a la capella de la Mare de Déu de l'Alegria amb pal·li i que damunt la llosa constés l'epitafi: «Narcís Jubany i Arnau, arquebisbe de Barcelona.» Segons explica Josep M. Aragonès, capellà de Torrelavit i canonge de la catedral de Barcelona, «em consta que en manifestar aquest desig, el cardenal Jubany va tenir molt present la senzillesa del sepulcre de Pau VI, que no sols l'impresionà sempre, sinó que cada vegada que anava a Roma visitava amb veneració i afecte, tot recollint-s'hi en pregona pregària».

El cardenal Narcís Jubany estava enterrat a la cripta del cor de la catedral de Barcelona, on antigament s'enter-

Narcís Jubany envoltat de joves.

raven els canonges. Aquesta cripta va quedar malmesa durant la Guerra Civil, per una bomba que va caure però que no va arribar a explotar. Mn. Aragonès explica que el doctor Jubany va fer arreglar aquesta cripta perquè servís

per enterrar els bisbes provisionalment. «Quan un bisbe mor l'enterren en un dels nínxols d'aquesta cripta i s'espera que passin els dos anys que marca la llei per canviar unes despulles de lloc, mentre es construeix el sepulcre on es posaran definitivament les restes mortals.»

Segons Josep M. Aragonès, el cardenal Jubany era molt humà i senzill. Estiuejava a Santa Coloma de Farners, amb la seva mare i la seva germana i saludava tothom pel carrer, «una vegada una àvia el va saludar efusivament i a mi que l'acompanyava em va dir que havien jugat junts de petits». Aragonès també recorda que a l'agost Jubany deia missa calçat amb espadenyes a unes monges paüles de Santa Coloma i que al Palau Episcopal sempre apagava els llums que quedaven encesos fent broma dient: «Faig com un bon rector, apago llums.» Mn. Aragonès subratlla que «la seva humanitat també era present quan s'acostava a saludar els joves de l'Escola de Pregària de Barcelona i a qualsevol feligrès que se li dirigís. Sovint saludava matrimonis i acollia els nens petits i els beneïa. En una ocasió visitant una parròquia se li va acostar una dona embarassada demanant-li que pregués pel seu futur fill i el cardenal la va beneir tot dient-li "ja veurà com tot anirà bé, tota vida és una benedicció de Déu".» (M.P.)

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça.....
D.P.....Població Província.....Tel

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: ☐ anual (52 números) de 11.180 ptes.
☐ semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

☐ domiciliació bancària (en aquest cas omple l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ transferència al CC del setmanari

2 1 0 0
Entitat

3 0 1 3
Oficina

2 0
DC

2 2 0 0 3 9 1 7 4 1
Compte

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

Menorca

Alimentació i artesania solidàries

■ El comerç just de Càritas clou l'any amb un balanç positiu

CIUTADELLA.— Durant el Nadal s'ha celebrat el primer aniversari de S'Altra Senalla, les dues botigues que Càritas diocesana té de comerç just a Maó (carrer Concepció) i a Ciutadella (carrer de Sant Sebastià). Després d'aquest primer any de vida Càritas n'ha presentat un balanç força positiu. També s'ha revisat l'emissió de bons solidaris destinats a potenciar un fons social per tirar endavant el comerç just.

Per poder tirar endavant la iniciativa del comerç just a Menorca, Càritas va llençar l'emissió d'uns bons solidaris a finals de novembre del 1997: es van emetre 5 milions de pessetes a través de 500 bons de 10.000 ptes. cada un. Aquesta primera emissió va servir per fer front a les despeses inicials i obrir així les botigues de Maó i de Ciutadella. Dos milions del préstec van aprofitar-se per adquirir l'estoc inicial de productes de comerç just i els altres tres milions per al condicionament dels locals.

L'emissió es va cobrir totalment en els primers mesos de l'any anterior gràcies, segons un comunicat de Càritas, a la col·laboració de molts particulars, de grups i també d'institucions. A partir del juny passat van començar a retornar-se els bons solidaris. De totes maneres, els responsables de les botigues de comerç just manifesten que moltes persones han expressat la intenció de fer donació del préstec que en el seu moment van fer. Aquestes donacions formaran part d'un fons social de S'Altra Senalla necessari per cobrir el valor de l'estoc emmagatzemat adquirit als productors del Sud.

La destinació dels bons ha estat la següent: 21 bons s'han donat, dels quals tretze s'han reinvertit en el fons social, i 27 s'han retornat en efectiu. Per tant, un total de 48 bons solidaris s'han sortejat, cosa que equival a 480.000 ptes.

Productes amb dignitat

Les dues botigues ofereixen productes d'alimentació i d'artesania que han estat produïts amb dignitat als països del Sud. Tots aquests aliments i articles artesans han de complir un seguit de requisits i principis: uns salaris que fomentin una

vida digna; la igualtat entre homes i dones; una negativa total a l'explotació laboral infantil; un respecte pel medi natural i ambiental, i unes condicions que fomentin els drets dels treballadors.

Cafè, te, xocolata, cacau, samarretes, artesania de molts països, llenya, sabó, ceràmiques, són alguns dels productes que el client hi pot trobar i que, a més de gaudir-ne, comporten un benefici per al Tercer Món. Cal tenir en compte que les cooperatives productores, a més, inverteixen tots els beneficis en projectes de solidaritat i desenvolupament local, a través, normalment, de l'ensenyament i la salut.

Quan el client compra algun article hi troba un número de productor que permet saber, a través d'un dossier de productors, en quin país s'ha fabricat el producte, quina organització n'és la productora i quins projectes socials desenvolupa amb els guanys obtinguts. La majoria de productes que s'han adquirit entre el desembre del 1997 i el novembre passat són d'Alternativa 3 (Terrassa), d'Intermón (València), i d'altres associacions que desenvolupen i potencien un comerç amb dignitat. D'alternativa 3 s'han adquirit productes per un valor de 5.101.805 pessetes, i d'Intermón, per un valor d'1.451.685 pessetes.

La tasca dels voluntaris

Les dues botigues són ateses per voluntaris. Càritas ha manifestat en diverses ocasions que sense el treball del voluntariat mai no s'hauria pogut tirar endavant aquesta iniciativa de promoció social. El treball que fa Càritas se centra en l'administració i l'organització de les botigues. Una administrativa, dues monitors i la treballadora social de Ciutade-

Estand dedicat al cacau en la festa anual d'Intermón «Un dia per a l'esperança».

lla estan fortament implicades en la feina diària. D'aquesta manera només es remunera un quart de tota la feina, mentre que la resta és totalment voluntària.

Un 42% de les vendes efectuades fins al moment són d'artesania (2.298.880 ptes.) i un 68% són d'alimentació (3.158.632 ptes.). Amb aquestes vendes s'han obtingut 1.364.378 ptes. de marge

comercial, a les quals cal afegir les 900.000 ptes. obtingudes durant el Nadal anterior. Tenint en compte que les despeses generals de l'any han ascendit a 1.147.008 ptes., el resultat del primer aniversari es mou sobre un total de 217.370 ptes. positives.

Guillem Ferrer Monjo

Família, joves i ensenyament, tres prioritats

CIUTADELLA.— La família, els joves i l'ensenyament seran les tres prioritats essencials del Pla Pastoral Diocesà que s'aprovarà a finals d'aquest curs i que entrarà en vigor a partir del setembre del 1999 i es perllongarà fins al 2003. Aquests són els sectors on la pastoral del proper segle haurà d'exercir un servei molt més generós per motivar una revitalització eclesial. Així ho va determinar el Consell Pastoral Diocesà, presidit pel bisbe Francesc Xavier Ciuraneta, en la reunió que va tenir lloc a la Casa de l'Església, de Maó, el 19 de desembre passat.

Si en el camp de la paraula de Déu va destacar la necessitat d'un llenguatge més entenedor, la formació, el testimoniatge i la coherència entre vida i fe, a més de reforçar el paper del laicat en el món, en el camp de la celebració sacramental van destacar-se les actituds de viure una litúrgia més festiva, propera, viva i participada. En l'acció caritativa el consell pastoral va trobar oportú refermar l'esperit d'autonomia en el camp dels més necessitats i tenir cura de tota mena de pobresa material i espiritual, així com potenciar la formació del voluntariat i la consciència d'un servei generós. (G.F.M.)

Fernando Pinós Galeria d'Art

compro:

- * Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
 - * Mobles antics i d'estil
 - * Làmpades antigues
 - * Llibres i biblioteques
 - * Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
 - * Peritatges gratuïts per escrit
- Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

«Finestra oberta per a una futura història de l'Església»

■ Entrevista a Mn. Joan Galtés, director del primer «Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya»

Mn. Joan Galtés Pujol és, juntament amb Ramon Corts i Albert Manent, director del primer *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya*. «Una obra útil per a tothom», segons Mn. Galtés, «perquè de forma sintètica, completa i breu, recull vocabulari,

institucions, fets històrics, congregacions religioses, la història de cada bisbat, totes les parròquies de Catalunya...» La presentació oficial del Diccionari té lloc el 22 de gener al Palau de la Generalitat; institució que ha finançat l'obra.

—En el pròleg del Diccionari s'esmenta el Congrés d'història de l'Església catalana (1993). Es va plantejar llavors la necessitat d'un *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya*?

—No. En realitat el que es va plantejar llavors, en converses informals, va ser que convenia una història general de l'Església a Catalunya. A nosaltres [Ramon Corts, Joan Galtés i Albert Manent] ens va semblar que un diccionari seria un graó important vers aquesta obra cabdal, perquè permet veure què és el que s'ha investigat i el que no. Per tant, el Diccionari és, d'una banda, un instrument de molta utilitat, bàsic, perquè és el primer *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya* i, de l'altra, és una gran finestra oberta per a una futura història de l'Església.

—El límit geogràfic del Diccionari és la província eclesiàstica Tarraconense (l'actual Catalunya). Per què s'hi inclou també el bisbat d'Elna-Perpinyà?

—Perquè havia format part de la Tarraconense i és una zona catalana ultrapi-rinenca que sovint resta despenjada. Agraïxen molt que des d'aquí tinguem present la realitat de la catalanitat del Rosselló. Les parròquies de la Franja de Ponent també hi són presents perquè, en començar a elaborar el Diccionari, encara no s'havien segregat de Lleida. Ara bé, al final de cada entrada s'especifica la seva situació actual.

—El Diccionari inclou la biografia de personatges vivents com la del jesuïta Miquel Batllori o la del benedictí

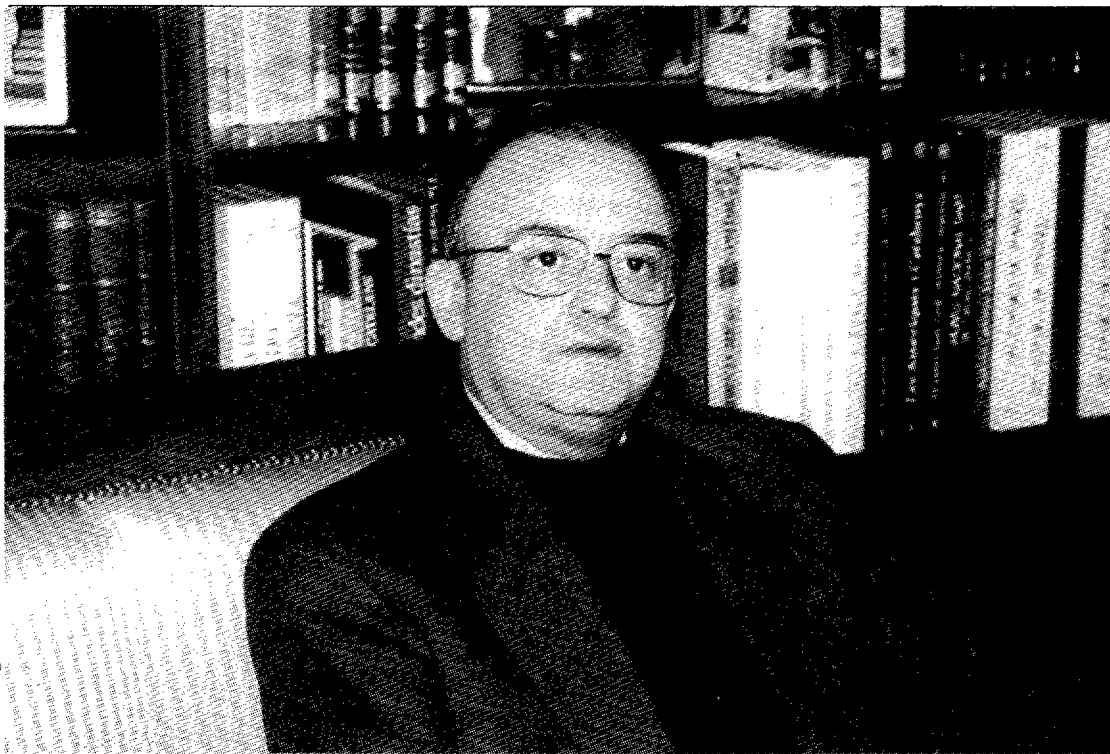
Evangelista Vilanova. Què implica això?

—El més fàcil hauria estat no parlar-ne, però com es poden obviar persones de tanta importància com els que ha esmentat, o tants d'altres? Ara bé, per incloure'ls en el Diccionari el llistó de la seva importància havia de ser més alt que el de personatges d'altres èpoques, i se n'havien d'evitar els judicis històrics.

—Com es coordina un treball en què participen més de 200 col·laboradors?

—Abans que res, vam crear uns equips d'historiadors a cada bisbat que es van encarregar d'establir totes les entrades pròpies de la seva diòcesi. El mateix vam fer amb els ordes religiosos més importants: jesuïtes, franciscans, caputxins, benedictins, etc. La segona etapa va consistir a redactar els articles de cada entrada i, finalment, la tercera fase, més pròpia dels directors, va ser la d'unificació del llenguatge, de l'estil, de l'extensió de cada text...

—El primer volum del Diccionari

Mn. Joan Galtés.

va sortir el novembre passat. Per quan el segon i el tercer?

—El segon sortirà a finals d'aquest any, mentre que el tercer i últim, l'any 2000. D'aquesta manera, l'obra començarà a gestar-se durant el Concili Provincial Tarraconense (1992-1995) i acaba el 2000. El Diccionari recull, així, dos mil·lennis de la història de l'Església a Catalunya i es projecta cap al Tercer Mil·lenni.

Carme Munté

BARCELONA

La propietat de Sant Francesc de Pàola, cedida a l'Ajuntament

BARCELONA.— L'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles; l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i el president de la Fundació de l'Orfeó Català, Fèlix Millet, van firmar el 12 de gener un conveni pel qual l'arquebisbat cedeix la propietat de la parròquia de Sant Francesc de Pàola a l'Ajuntament perquè s'ampliï el Palau de la Música Catalana, ubicat just al costat. A canvi, l'arquebisbat obté un solar edificable a la zona del front marítim de la ciutat on es construirà un nou temple, finançat en 130 milions de pessetes per la Fundació de l'Orfeó Català. La pròxima actuació, segons fonts de l'arquebisbat, és «convocar un concurs d'avantprojectes restringit». (C.C.)

GIRONA

La Sagrada Família de Blanes desembarca a Internet

BLANES.— La pàgina web de la parròquia de la Sagrada Família té la peculiaritat d'estar pensada per als fidels diocesans i alhora per als feligresos que fan estada en aquesta localitat gironina durant l'estiu. Està previst que s'hi pugui accedir en diferents idiomes. La pàgina anirà oferint, a poc a poc, informacions de la comunitat parroquial i possibilitarà la consulta d'arxius, el manteniment de correspondència i la rebuda d'assessorament. Inclou publicacions de la parròquia i de la casa de colònies de Santa Ceclina i també els estatuts del Consell Parroquial. (M.D.B.)

La Celler es mou per Centreamèrica

LA CELLERA DE TER.— Càritas parroquial de la Celler de Ter ha recollit un milió de pessetes per Centreamèrica. Aquesta quantitat s'ha recollit per coordinar accions d'ajut als diferents països que han patit efectes dels recents desastres naturals. La campanya de recollida de fons duia per nom «Per Centreamèrica, mou-te». (M.D.B.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

«Haurem de conviure amb altres respostes a la mateixa pregunta»

■ Entrevista a David Jou, físic i poeta

David Jou, poeta termodinàmic, físic metafísic que fa poemes a les veus habitades per una Veu més gran, com sant Agustí, com sant Pau. Físic i poeta amb un físic de poeta. Alt i magre, amb una llunyana retirada a Hergé: la tofa de cabells blancs esclarissats, els ulls negres, brillant sota dues celles com dos parèntesis gruixuts, el rostre allargat, el llavi inferior molsut, acollidor per a les paraules que declama lenta-

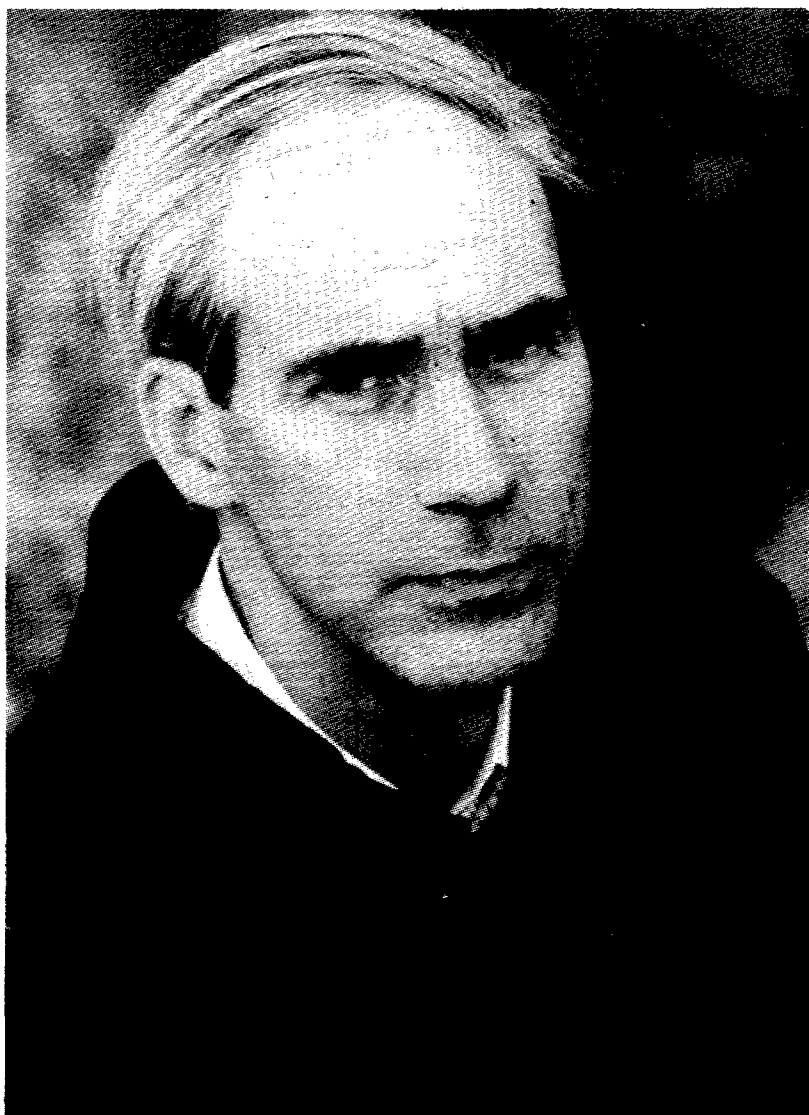
ment, que hi reposen un moment abans d'expandir-se per l'aire com un encens poètic.

Creua capficat els camins que serpentegen entre la gespa a Bellaterra, les mans a la butxaca; la mirada, ara a la punta de les sabates, ensorrades en un mar de fulles mortes per l'hivern, ara a un horitzó que està tres metres per damunt de la gent, tan lluny del seu mar sitgetà, de la llum blanca de la platja que ell demana als

seus poemes que no li falti mai. Camina lent, amb passa perplexa, com pensant en tantes coses que no sabem. Senzilles: per què el cel és més blau a l'horitzó, per què la mar brava és més fosca que la plana. Complexes: el silenci de Déu: «Si la teva veu més alta i poderosa que la meva calla tant (...) què hi faig jo i la meva estúpida fal·lera de lluitar amb quatre paraules pel domini de la pau?»

Hi havia un temps, fa centenars d'anys —deu centenars d'anys, exactament—, en què la gent estava convençuda que el món s'acabava. Els trobadors ho escrivien i els joglars ho cantaven. Els savis —no hi havia científics com a tals— deien que el món s'acabava, i els homes de Déu repartien indulgències i predicaven emblanquinats de cendra. Mil anys després —no n'hi havia per tant, doncs— s'acaba un altre segle, també el mil·lenni, i el món ha entrat en un canvi accelerat i global que diuen que ens farà diferents, diferents. Com el canvi del segle XVI? Més, diuen. Com el del XIX? Mooooolt diferents, on vas a parar, diuen. Tant i tant, que diuen que és com una mena de fi del món. El món s'acaba? És possible un cataclisme que materialment acabi amb la vida a la terra?

—Hem de dir que és perfectament possible—, contesta en David Jou, joglar, savi, home de Déu: òbviament la persona adequada per resoldre la qüestió. Pot haver-hi un cataclisme, una col·lisió, per exemple, que provoqui no tant el final del planeta, però sí dels mamífers o dels animals superiors. Els bacteris resistiran fins que el sol s'expandeixi tant que faci que bullin les roques, cosa que serà d'aquí a 4.000 milions d'anys. D'entrada hi ha la possibilitat de col·lisions importants com la que va acabar amb la vida dels dinosaures, que va alliberar una potència de cent mil vegades la bomba atòmica d'Hiroshima. La terra ha escapat de col·lisions de cossos d'aquesta mena per poc més de dotze hores en els últims quinze anys. L'any 2126 el cometa Swift-Tuttle xocarà amb la Terra o passarà fregant l'òrbita terrestre segons els càlculs astronòmics. El problema és que tots aquests sistemes gravitatoris són molt susceptibles a les petites perturbacions, de manera que l'acció de Júpiter o d'algun altre planeta pot evitar la col·lisió.

David Jou, físic i poeta amb un físic de poeta.

—Esperem-ho.

—Bé, però quan dic això no vull dir que el món s'acabarà el 2126. Segur que ens en sortirem d'alguna manera o d'una altra. El que ens ha de preocupar, més que això, és que abans no es pugui produir un problema nuclear o un cataclisme ecològic. O que no sapiguem reaccionar solidàriament amb les necessitats d'altres parts del planeta.

LA FAL·LERA I LA IRONIA

Hi havia un temps en què l'estúpida fal·lera de les paraules alimentava els

científics es creu molt en la raó, tot i que no es creu en la capacitat il·limitada de la raó. Hi ha, evidentment, una certa desconfiança, però hi té un paper molt petit: se segueix creient en la paraula, que és una paraula numèrica, com a fonamentació de les explicacions de l'univers, i s'hi creu amb un alt grau d'entusiasme perquè s'ha pogut usar per explorar l'univers d'una manera extraordinària. Des del punt de vista de la ciència se segueix vivint una època d'optimisme respecte la raó.

En canvi, quan m'acosto als àmbits de la poesia veig que hi ha molta més

«L'Església té un minssatge molt vàlid per transmetre»

desconfiança respecte al poder de la paraula, com passa en tota la cultura humana: costa de confiar en la paraula fonamentadora de valors, hi ha una falta d'interès en els grans sistemes. De manera que avui la nostra poesia, tant la catalana com la castellana, és una poesia de l'experiència més propera però no aprofita per mirar d'obrir-se a una realitat desconeguda, superior. El poeta desconfia de la capacitat de la paraula per crear un món o per explorar-lo més enllà de l'experiència més familiar i habitual.

—En canvi vostè parla en els poemes de l'encontre o de l'ocultació de la transcendència.

—Potser perquè vinc del món de la ciència o perquè sóc creient, sí que hi confio, en el poder de la paraula. I hi crec perquè la ciència només explica una part del món, no la totalitat ni encara menys l'essència. Potser aquest optimisme meu en la paraula fa que quan em dedico a fer poesia sigui més metafísic, que explori

«La ironia no ho domina tot, només el més aparent»

somnis dels homes i les seves esperances. De fa anys, en canvi, que és difícil de creure en les paraules, en les ideologies, i l'esperança sembla dipositada en els avenços científics. «Hi ha una doble percepció sobre la ciència —apunta Jou—, ningú no li discuteix el seu poder immens, però també pot donar lloc a una sèrie de perills, i això fa que se la vegi com una raó poderosa però imprudent. Hi ha desconfiança de les aplicacions de la ciència a través de la tecnologia, la tecnologia fa més por.»

—Es viu en els àmbits científics aquesta crisi de confiança en la paraula i en la raó?

—Crec que sí, el que passa és que jo, que a més de físic sóc poeta, visc una situació curiosa. En els meus ambients

el transcendent, una realitat que no és la quotidiana, que em depassa.

—Avui circulen més significants —més missatges— per les xarxes de comunicació que mai. Però paradoxalment ens trobem, com acabem de dir, en un moment de molta desconfiança en la veracitat de la paraula. Això condueix a un món irònic, on costa de prendre's la paraula, i qui la pronuncia, seriosament?

—Efectivament. Només cal mirar com usen la paraula irònica els mitjans de comunicació i els programes de més èxit.

—Entre el silenci de qui no diu res perquè creu que no val la pena usar una paraula desgastada i la prèdica abrindada del testimoni, que dóna suport plenament al seu missatge i s'ofereix ell com a garantia, hi ha, doncs, aquesta tercera opció molt postmoderna: la paraula irònica. També en poesia?

—Potser per als crítics. L'home del carrer no és tan sofisticat, i en el meu cas, es pren molt seriosament els meus poemes. Hi ha exalumnes meus, o lectors coneguts, que han usat algun dels meus poemes per a enterraments, o per a casaments. Que els meus poemes es prenguin seriosament indica que la ironia no ho domina tot, només domina els aspectes més aparents, potser els més mediàtics. Per exemple la ciència no està dominada per la ironia, n'està molt convençuda, del que fa, per bé que, com tots, també sent perplexitat. Però està convençuda del mètode, i hi confia. El lector no extraordinàriament sofisticat també creu en la paraula, però no ho diu.

—Això afecta la confessió de la fe: en aquest ambient l'única manera de pronunciar una paraula veritable, fiable, és actuar com a testimonis del seu contingut.

—Empeny a recloure la pròpia experiència religiosa, a no fer-la pública. He estat en taules rodones on es deia que la religiositat és una cosa privada. Uns en parlaven amb distanciament, d'altres amb ironia, no burlesca sinó de protecció... Però jo quan parlava deia que en parlaria directament, perquè la religió té un aspecte públic, i se n'ha de parlar obertament. És lícit de fer-ho, i a més és important per a mi i per a la meua feina intel·lectual i poètica. I llavors veies com gent que fins aleshores s'havia manifestat poc obertament sortien de la màscara de la ironia i es manifestaven directament. Hi ha una preocupació religiosa intensa, viscuda, capaç de sortir enfora.

EL DRING DE LA CIÈNCIA

—La capacitat de desvetllar preguntes i misteris que abans corresponia a les humanitats, al mite, a la filosofia, a la literatura, ha passat ara a la ciència?

—Crec que la ciència pot actuar com una campaneta, com un despertador. Des del punt de vista de la sensibilitat, la

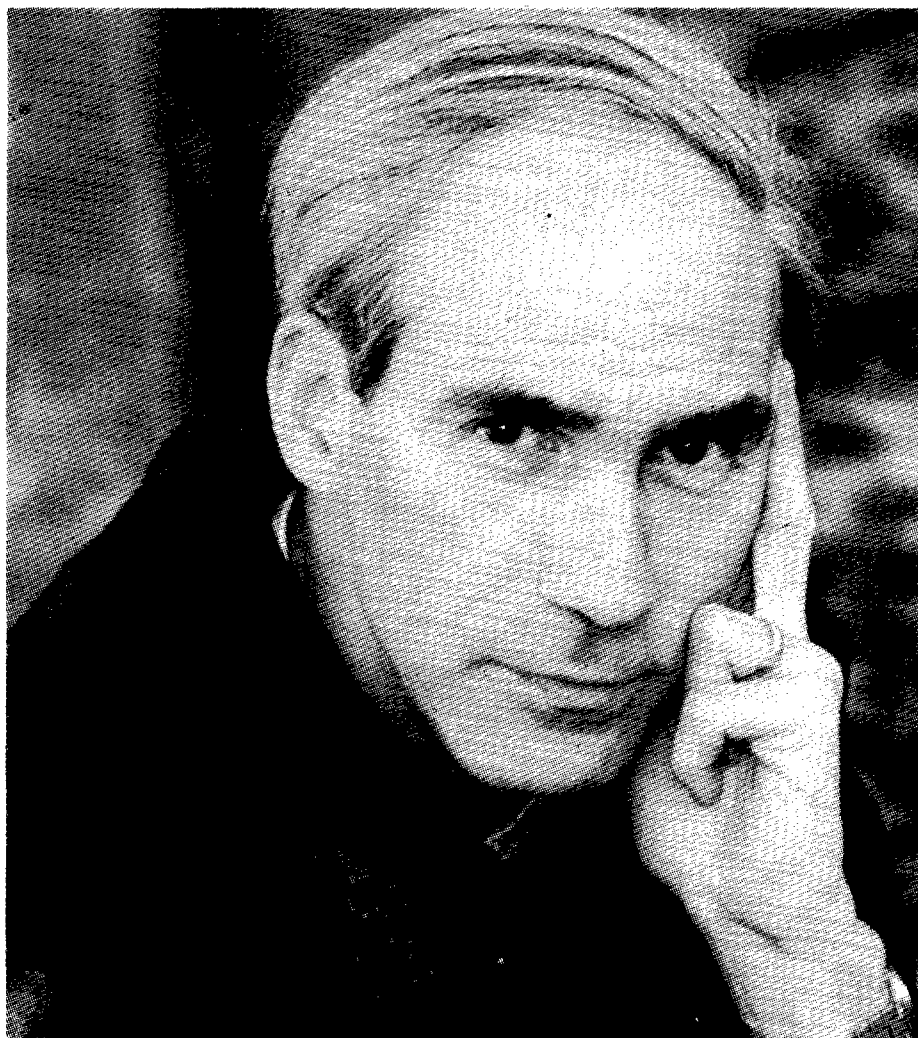
ciència també afina la nostra percepció del món com ho fa l'art. La nostra manera de contemplar un paisatge és diferent després d'haver gaudit de l'obra d'un pintor. També després d'haver aprofundit els estudis científics la teva sensibilitat queda enriquida, i et preguntes per què el cel és blau, per què la sorra humida és més fosca que la seca. La ciència t'ensenya a fer unes preguntes en què potser més interessant que els detalls estrictes de les respostes —que sovint són complexos i se n'ha de saber molt, de ciència, per contestar-los adequadament— és que t'ensenya a copsar mati-

te'n surts, saps que ja no estàs fent ciència, que potser fas filosofia, o poesia, però també saps positivament que la ciència t'ha apuntat aquella direcció, l'has seguida i la teva sensibilitat n'ha quedat enriquida, t'ha capacitat per fer-te un seguit de noves preguntes.

—Quina Església serem, al segle XXI? Comunitats més petites però més compromeses? Menys practicants però més místics?

—Es plantegen qüestions polèmiques que marcaran, depèn de com es resolguin, l'Església del futur. Per exemple, crec que si els capellans poguessin casar-se es passaria a un flori-

«La ciència afina la nostra percepció del món com ho fa l'art»

Jou pensa que s'ha d'aprendre a viure en la diferència.

tos i detalls. I descobreixes el gust de fer preguntes. I un cop t'has preguntat per una cosa per la qual no et preguntaves mai t'adones que la realitat podria ser diferent de com és.

—Però també sembla haver-hi una mena de ciència més curta de vista, que no vol aixecar els ulls de les equacions.

—Efectivament, un dels problemes del nostre ensenyament de la ciència és que es troba massa centrat en les equacions, i propugna una ciència molt tècnica amb poca referència al món real o filosòfic, al de les preguntes dels homes. Quan toques amb els límits de la ciència i

ment molt gran pel que fa a l'organització de l'Església. És cert, però, que una persona que no estigui casada pot estar més lliure al servei de la comunitat.

Un altre tema polèmic és el de l'ordenació de les dones o el dels anticonceptius.

Està bé que l'Església ens recordi el deure de generositat cap als possibles fills, que ens recordi que no ens hem de tancar a l'egoisme, és a dir, que ens aconselli espiritualment, amb tot em sembla que la societat no entén tan bé que s'entri a jutjar la concreció de cada relació. D'aquesta manera s'orientaria igualment la gent i no se sentirien tant com si els

«La ciència només explicarà una part del món, però no l'essencial»

estiguéssim parlant de coses alienes a la religió.

—El cert és que vivim un moment crític pel que fa a l'acceptació de l'Església en molts ambients. Hi trobem sobretot indiferència.

—El que sí que crec és que l'Església té un problema de llenguatge. Llegeixo molts escrits del Papa o dels bisbes, i trobo que tal com escriuen es deuen d'adreçar a gent majoritàriament ja convençuda. Citen referències filosòfiques sòlides però adequades per a gent convençuda. No s'hauria de tenir por de la modernitat filosòfica i s'hauria d'incentivar més obertament el diàleg amb els no creients. El problema del llenguatge és superable, perquè el que importa és que l'Església té un missatge molt vàlid i important per fer arribar.

—Què opina dels moviments ecumènics de cara al futur?

—Trobo l'ecumenisme absolutament desitjable. Crec que dins de les diverses confessions cristianes cada cop hi ha menys diferències. Amb la resta de religions és diferent, però és important prendre consciència que tota experiència religiosa sorgeix com a resposta d'una mateixa pregunta, i a partir d'aquí hem de saber acceptar que cada cultura l'hagi respost diferentment. No hem de viure com una ofensa o un greuge que hi hagi gent que solucioni les mateixes preguntes amb respostes diferents. Hem d'aprendre a viure en la diferència.

LA XEMENEIA DE PLA

Hi havia un temps en què en David Jou era un jove lector, un adolescent que escrivia versos, fill de bibliotecària i de capità de vaixell, nét d'escultor, en una ciutat modernista dominada pel blau, el groc i el blanc, entre ferros forjats i sorres, entre mosaics de colors i parets emblanquinades cent cops. La mare volia que en Pla anés a fer una xerrada a Sitges. En Pla va dir que no, però que, si volien, podien anar-lo a veure. Dit i fet. De les visites al Mas Pla, que van ser més d'una, en Jou en conserva un record entranyable, una foto amb l'escriptor empordanès sota la campana de la xemeneia planiana —el *Sancta sanctorum*— i una anècdota: «Com que el meu pare era capità de petroleir en Pla li va demanar què li semblaven les seves cròniques de la travessa pel canal de Suez. El pare li va dir que eren prou exactes, i Pla li va contestar: "Vostè, Jou, és l'únic que em podria desmentir i no ho fa." En Pla estava cansat de dur penja-da la llufa de ser un escriptor que s'inventa coses o les exagera. Allò li va agradar. Vam anar-hi més vegades. Alguns cops arribàvem allí i ens deien: "No, no, avui no se'l pot destorbar." Fèiem una excursió pels voltants i ens en tornàvem.»

David Vidal Castell

Fotos: Josep Masip

Per la vida dels indígenes

■ Només a l'Amazònia peruana hi viuen més de 400.000 aborígens

Ja fa més de 10 anys que va néixer Alternativa Solidària, una organització no governamental per al desenvolupament alternatiu, autòcton, autònom i respectuós amb el medi ambient i amb

les cultures tradicionals indígenes de Llatinoamèrica, sobretot de l'Amazònia, una reserva natural, travessada pel riu Amazonas, que engloba el Brasil, l'Equador, Veneçuela, Colòmbia,

el Perú i Bolívia. Una zona coneguda com «els pulmons del planeta» i que els éssers humans hauríem de preservar. Perquè de zones com aquesta, en depèn també la nostra existència.

Amb l'arribada del progrés i la tecnologia a Llatinoamèrica, els indígenes que hi vivien van estar sotmesos a una explotació indiscriminada dels seus recursos que els va sumir en la dependència de companyies estrangeres i d'inversors sense escrúpols. Aquest procés es va intensificar durant el segle XIX amb la concessió de grans extensions del territori a companyies estrangeres, i d'aquesta manera es va iniciar, amb el canvi de segle, l'explotació a gran escala. I és que aquests espoliadors no respectaven ni la natura ni les formes de vida dels pobles indígenes.

És per això que l'any 1986 va néixer Alternativa Solidària, per intentar pal·liar els efectes devastadors d'aquesta explotació a gran escala —present encara avui dia— que implica desforestació i desequilibri mediambiental i que fa que cada cop els indígenes se sentin més desprotegits i arraconats davant la força econòmica i tecnològica de les potències occidentals. Ells pensen que en el nostre món hi ha prou recursos per assegurar el benestar de tots els seus habitants, amb la condició que aquests recursos s'utilitzin racionalment i es distribueixin de forma equitativa. «Entre la varietat de pobles i cultures existents, hi ha un bagatge de valors i de coneixements ancestrals que poden contribuir a un model de desenvolupament més harmònic i respectuós amb el nostre planeta», ens comenta Ferran Ventura, voluntari de l'associació.

Així doncs, Alternativa Solidària proposa un desenvolupament alternatiu, autòcton i autònom, respectuós amb les cultures tradicionals indígenes i amb el medi ambient. «El que nosaltres fem

Un voluntari treballant amb indígenes peruans.

—ens diu Ferran Ventura— és promoure i donar suport a programes integrals de desenvolupament que no generin noves dependències culturals o tecnològiques.» «A més —afegeix—, nosaltres intentem escoltar, atendre i aprendre dels pobles amb els quals cooperem i treballem.»

Molts projectes

Des de la seva fundació, ja són 60 els socis voluntaris que treballen en tota mena de tasques a Alternativa Solidària, des de la configuració de la revista que edita l'associació fins a la realització mateixa a Llatinoamèrica de tots els projectes amb què l'associació està relacionada.

Ara mateix, Alternativa Solidària està immersa en quatre projectes de cooperació per al desenvolupament de pobles

indígenes. Els del Brasil i el Perú, a l'Amazònia, i els de Guatemala i Nicaragua.

Al Brasil, Alternativa Solidària col·labora des del 1994 juntament amb Ameríndia Cooperació, i dona suport al projecte de «Desenvolupament Integrat del Poble Sateré Mawé». Al Perú, l'associació treballa a la regió de Loreto juntament amb l'Associació Interètnica de Desenvolupament a la Selva Peruana. Aquests dos projectes de l'Amazònia comprenen les àrees de salut, educació bicultural, sanejament ambiental, promoció de la dona, comunicacions, reforestació, piscigranges, infraestructures, beques d'estudis, edició d'una revista...

Els altres dos projectes, els de Guatemala i Nicaragua, són projectes, no menys importants, amb els quals Alter-

nativa Solidària va començar a col·laborar a principis de la dècada dels noranta. Comprenen les àrees d'educació sanitària, subministrament d'aigua potable, construcció de mercats, ponts i escoles, autoconstrucció d'habitatges, electrificació rural... Un ventall molt ampli d'ajuts que els indígenes agraeixen d'allò més.

Comerç just

Una altra de les tasques de l'associació és el «comerç just», mitjançant la qual es busca promoure relacions comercials més bones entre els productors del Sud i els consumidors del Nord assegurant ingressos i condicions de treball dignes. «Per poder fer-ho, però —ens diu Ferran Ventura—, el que fem primer és conscienciar els del Nord, difondre la cultura de la solidaritat mitjançant xerrades, col·loquis, exposicions, festes...»

Per acabar, vegem el que pensen ells, els indígenes. Escoltem-los. «Mantenir la unitat comunitària, l'enfortiment del món espiritual, la llibertat física i mental d'homes i dones que han d'estar fonamentades en el principi del respecte mutu, la germanor i l'equitat a l'hora de compartir els béns i riqueses comunitàries. Aquestes són les bases del nostre desenvolupament.» *Declaració Indígena a Copenhaguen l'agost del 1996.*

Jordi Miró

ALTERNATIVA SOLIDÀRIA
c/ SANT ANTONI ABAT, 6,
PRAL. 2A
08001 BARCELONA

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

IncaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

Salut i dietes

La dieta en la diabetis mellitus

La diabetis mellitus és una malaltia crònica que consisteix en un trastorn del metabolisme de la glucosa, a conseqüència de la insulina, que no pot complir la seva funció.

- Perquè el pàncrees no és capaç de produir insulina.

- Perquè no es produeix prou insulina o aquesta no és utilitzada eficaçment.

La funció d'aquesta hormona és permetre que la glucosa de la sang pugui entrar a l'interior de totes les cèl·lules del cos. Si no és així, la glucosa s'acumula en la sang i n'augmenta el nivell.

La dieta

- La dieta ha de ser variada, nutritiva i organitzada per mantenir els nivells de glucèmia entre els nivells normals (80-120 mg/dl), per tal d'evitar les crisis d'hipoglucèmia i les complicacions de la hiperglucèmia.

- No aportar més calories de les necessàries (1.200 aproximadament) per no empitjorar el control de la diabetis i no augmentar el risc d'hipertensió i de malalties coronàries. Es poden menjar dolços i rebosteria sense sobrepassar els límits de calories establerts en la dieta.

- Els hidrats de carboni complexos (verdures, patates, pa, cereals...) són adients, ja que en absorbir-se lentament no provoquen augments ràpids de la glucèmia. La seva quantitat ha de ser controlada i repartida durant el dia. En els pacients que no requereixen insulinoteràpia es distribueixen de manera igual en els 5-6 àpats. Si el tractament és amb insulina, la distribució dels hidrats de carboni en la dieta diària ha de ser deter-

Foto: Anna S. Mir

La dieta ha de ser rica en fibra vegetal, present en verdures i fruites.

minada pel metge.

- Les proteïnes s'administraran en quantitats normals, d'almenys 1 gr per kg de pes.

- El consum de greixos serà limitat, per evitar l'excés de colesterol i triglicèrids a la sang, a causa de la més gran predisposició a les malalties cardiovasculars dels diabètics. S'aconsella consumir peix i carn magra, així com evitar els fregits i embotits.

- La dieta ha de ser rica en fibra vegetal, present en verdures, fruites i cereals integrals, ja que endarrereix l'absorció dels hidrats de carboni en el tub digestiu.

- Cal cuinar amb olis vegetals de llavors, ja que són rics en àcids greixos poliinsaturats i essencials, que estan aconsellats en la prevenció de l'arteriosclerosi i malalties coronàries a les quals el pacient diabètic està predisposat.

La dieta coordinada amb exercici

físic i la medicació adient és una part important del tractament de la diabetis per mantenir el nivell de sucre normal a la sang.

M. José Camps

Amb l'assessorament mèdic del Dr. F. Tognetta

Solidaritat amb els malalts de lepra

MADRID.— Claudio Satorre Bonhomme, natural de Cunit, que ha dedicat trenta-cinc anys de la seva vida a la defensa dels drets humans dels malalts de lepra i els seus fills ha vist recompensada la seva tasca social amb la concessió del premi al Voluntariat del Club Internacional del Libro en la seva edició corresponent a l'any 1998. El lliurament del guardó va tenir lloc l'11 de gener a l'auditori del Ministeri de Treball i Afers Socials, a Madrid.

L'import del premi, un milió de pessetes, anirà destinat a la Junta de Acción contra la Lepra (JAL). Com que l'objectiu principal de JAL és la prevenció de la lepra entre els més petits, Claudio Satorre ha suggerit que els diners s'inverteixin en la creació, posada en funcionament i manteniment d'un menjador escolar gratuït al poblat de leprosos de Dubrayapet (Pondichery), a l'Índia. (C.C.)

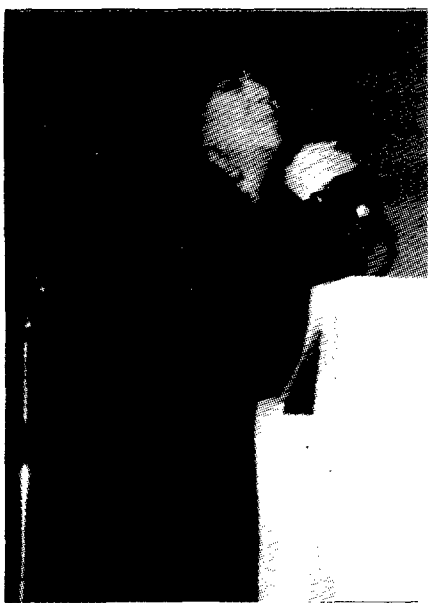

Aquest espai publicitari val
10.995 ptes. + 16% d'IVA.

Vostè contracta aquest espai i la seva empresa apareixerà al costat de la recepta de cuina de la tieta Montserrat.

D'aquesta manera, més de 40.000 persones coneixeran el seu producte. Sol·liciti informació al departament de publicitat, tel. 934 905 988

Descobrirà que ha estat una bona idea.

Un cant a favor dels infants

BADALONA.— La cantautora mallorquina Maria del Mar Bonet va interpretar el cant de la Sibil·la a l'antic monestir de Sant Jeroni de la Murtra. L'actuació va tenir lloc, com és tradicional, abans de la Missa del Gall. L'acte es va fer en solidaritat amb el Casal dels Infants del Raval, una organització no governamental que treballa, sense afany de lucre, a favor de la defensa i el respecte dels drets fonamentals dels nens i les nenes de l'esmentat barri barceloní. (C.C.)

cultura

«Em preocupen aquells que sofreixen en el cos o l'esperit»

■ Mn. Josep Maria Alimbau publica un nou llibre

Josep M. Alimbau acaba de presentar el seu tercer llibre, titulat *Paraules per a moments difícils* en català i castellà. Defineix la seva obra com un llibre que s'ha d'assaborir: «No es pot llegir de pressa, d'una tirada. És un llibre per tenir a la tauleta de nit i llegir-ne un o dos temes cada dia; dóna peu a la reflexió». El llibre parla, entre altres temes, dels moments difícils, del desànim, de la malaltia, de l'angoixa, del sofriment, de la tristesa, de saber estimar i de la importància del somriure.

—Com neix el llibre *Paraules per a moments difícils*?

—A partir dels articles que escric al Full Dominical, que neixen de reflexions que se m'ocorren o recollint fets de les entrevistes que faig al programa de Ràdio Barcelona. En aquest llibre em dirigeixo principalment a les persones que pateixen, ja que les que gaudeixen de bona salut i estan satisfetes de la vida que porten no tenen tanta necessitat de paraules de consol. En el llibre intento transmetre allò que he viscut i he experimentat personalment, en moments difícils, i que he vist que

m'anava bé. Penso que si m'ha ajudat a mi, potser també pot ajudar altres persones que passin per circumstàncies semblants.

—Quan es tanca una porta Déu sempre obre una finestra?

—Crec que sí, encara que de vegades no la veiem. És per aquesta raó que explico fets, testimonis i experiències, i suggeriments adreçats especialment als qui estan malalts o sols; als qui són apartats o rebutjats per la societat, als que són humiliats, menystinguts o tenen una creu que els fa patir. Em preocupen tots aquells i aquelles que sofreixen en el cos o l'esperit.

Foto: Marta Puyol

Josep Maria Alimbau.

—Ha tingut cap experiència de moments difícils?

—He estat cinc vegades en perill de mort. He patit bastantes operacions quirúrgiques..., i això ensenya, dóna una mena de sensibilitat vers el dolor i el sofriment. A més, com recullo en el llibre, el que el lector trobarà a les seves pàgines tal vegada ho ha viscut o ho ha experimentat, o ho ha pensat alguna vegada abans. Totes les persones reaccionem d'una manera molt semblant davant del patiment, la malaltia, en els moments difícils i en els de felicitat i d'alegria.

—Hi ha algun fet que l'ha animat a seguir escrivint?

—Un dia, un amic metge, que treballa en un gran hospital de Barcelona, em va trucar i em va dir que tenia ingressada una malalta trasplantada de pulmó, que patia una fibrosi pulmonar des de feia cinc anys, i feia nou mesos que li havien trasplantat el pulmó esquerre. La dona estava molt malalta i el metge em va explicar que en passar la visita mèdica havia vist sobre el seu llibre el llibre *Paraules per al silenci*. Em va demanar si podia anar a veure-la, ja que ell li havia comentat que era amic de l'autor. Efectivament, vaig anar a visitar-la. La malalta es deia Amparo. Era una dona treballadora de Vila-real, casada i mare d'una nena de dotze anys. Portava posades unes ulleres nasals per rebre constantment oxigen, ja que tenia els dos pulmons molt malament i només respirava amb un deu per cent del total de la seva capacitat pulmonar. Durant la conversa em va dir que el mossèn de l'hospital li havia regalat el llibre i va afegir que l'ajudava molt.

—En la seva feina com a escriptor segueix la frase de Dostoievski que diu «Els llibres que ofereixen ajuda són al·le, són vida i són futur»?

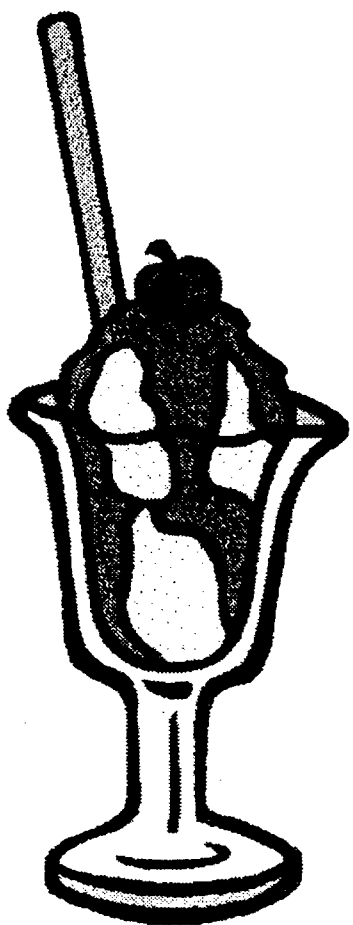
—Sí, o almenys ho intento. El meu darrer llibre l'he publicat convençut que

Llarga trajectòria com a escriptor i periodista

Josep M. Alimbau va néixer a Vilanova i la Geltrú, és prevere de l'Església de Barcelona, llicenciat en Teologia, periodista i escriptor. Des de fa més de quaranta anys pertany a la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social de l'arquebisbat de Barcelona, i és redactor del Full Dominical. També edita i presenta un programa setmanal sobre els valors humans amb el títol «Objectiu l'Home», d'una hora de durada els diumenges de 10 a 11 de la nit a Ràdio Barcelona SER. Va col·laborar en el diari de la tarda *El Noticiero Universal*, de Barcelona. És autor dels llibres *Paraules per al silenci*, amb quatre edicions en català de 12.000 exemplars i nou edicions en castellà de 27.000. També és autor de *Paraules per a la vida* del qual s'han fet dues edicions en català i en castellà.

podia donar consol a tots aquells que per una causa o altra pateixen. En el cas d'aquesta senyora que vaig visitar a l'hospital em va explicar també que s'havia fet portar des d'una llibreria de Castelló deu exemplars del llibre: els havia anat fent comprar d'un en un a un familiar seu cada vegada que anava a aquesta població, ja que era una persona amb pocs recursos econòmics. Aquesta dona els havia regalat també d'un en un, a deu persones malaltes, trasplantades que estaven a la mateixa planta de l'hospital. Mentre durava la visita i sentia les seves paraules vaig prendre una resolució: publicar un nou llibre que va ser *Paraules per a moments difícils*

Marta Puyol

Exposició

— Miquel Àngel Codina —

Els enigmes poètics de Magritte

«La memòria» (1948).

La Fundació Joan Miró acull fins al 7 de febrer una extraordinària exposició monogràfica sobre el pintor belga René Magritte (1898-1967), un dels principals representants del moviment surrealista. Referent indispensable de la cultura visual contemporània, Magritte continua captivant avui dia amb les seves imatges magnètiques plenes de simbolisme. En cadascun dels seus missatges pictòrics s'hi reflecteix una màgia poètica i pertorbadora. «Pinto només imatges que evoquin el misteri de l'univers», deia Magritte.

La mostra, que aplega vuitanta olis, deu dibuixos i cinquanta-cinc fotografies, es distribueix en cinc temes recurrents en l'obra de Magritte i fa un repàs a algunes de les obsessions de l'artista, com la seva preocupació de fer meditar l'espectador sobre les fronteres entre la realitat i la seva representació plàstica.

El primer és «Narrativa i misteri», amb clares influències cinematogràfiques. Hi trobem quadres com *La lectora sotmesa* (1928), *La història central* (1928) o *La resposta imprevista* (1933). En el segon apartat, que du per títol «Encontres fortuïts», descobrim fascinants i inversemblants associacions d'elements que provoquen alhora sorpresa i reflexió. Destaquen obres com *La joventut il·lustrada* (1937), on l'autor posa en reguitzell, en un espai verd, a l'aire lliure, objectes ben diversos: un barril, l'estàtua d'un nu femení, un lleó, una taula de

billar, una tuba, una gàbia, una bicicleta, una butaca, un globus terraquí, etc.; *La fada ignorant* (1957); *L'imperi de les llums* (1961) o *La corda sensible* (1960), on Magritte aconsegueix «introduir» un núvol dins d'una gegantina copa de cristall.

El tercer bloc, «Metamorfosis», exposa a través de transformacions insòlites —botins que es transfiguren en peus, fruites i animals que es petrifiquen o un intercanvi de formes entre una pastanaga i una ampolla— que no hi ha res estable, sinó que tot és relatiu i canviant. Cal fer esment aquí de *La sang del món* (1927), *L'univers prohibit* (1943), *L'explicació* (1952) o *El gran segle* (1954). En el quart tema, «Mecanismes del llenguatge», l'artista palesa els diferents nivells de la realitat a través de peces com *La lectura prohibida* (1936) o *L'art de la conversa* (1950). Finalment, a «El quadre dins del quadre», la gran protagonista és la pintura per ella mateixa, com un procediment per fixar el que ens envolta en un fragment de tela. *La memòria* (1948) o *El despertador* (1957) en són exemples rellevants. Magritte, un prestidigitador excepcional que sabia jugar com ningú amb la realitat i la ficció, amb la lògica i la irracionalitat.

MAGRITTE

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc · 08038 Barcelona

Els primers passos literaris

IGUALADA.— El Departament de Benestar Social de l'Ajuntament d'Igualada i el Centre Cívic Fàtima han convocat, amb la col·laboració de la Fundació Sant Crist d'Igualada, la quarta edició del Premi de Contes Memorial Mossèn Còdol. El termini de lliurament de contes acaba el 15 de març. Aquest any s'amplia l'abast territorial per tal que hi pugui participar qualsevol persona que escrigui en català, encara que no sigui de la comarca de l'Anoia. Aquest seria el Premi General. A part, però, es manté el Premi Comarcal i el Premi Jove, adreçat a joves d'entre catorze i divuit anys. (C.C.)

Cant gregorià de les monges cartoixanes

BENIFAÇÀ.— Recentment va tenir lloc al Saló Gòtic del Palau episcopal de Tortosa un acte on es va presentar un disc compacte de cant gregorià, titulat *Cantate Deo!*, enregistrat al monestir de Santa Maria de Benifaçà, a càrrec de la comunitat de monges cartoixanes. Cal assenyalar que aquest és el primer i únic monestir de monges cartoixanes que hi ha a l'Estat espanyol. També és el primer disc compacte que s'ha permès registrar a l'orde de sant Bru.

El professor Andreu Martínez, director de l'Escola de Música de La Sènia, ha estat l'encarregat de dirigir el cant per a la gravació. El musicòleg va explicar als

assistents que durant més d'un any havia ensenyat a les monges contemplatives de la comunitat de Benifaçà a millorar el seu cant gregorià. El resultat ha estat, certament, òptim. L'acte de presentació del

disc compacte, que ja és a la venda a totes les llibreries musicals, va cloure amb l'audició de dues antífoes: la *Salve Regina* i l'*Ave Maria*.

J. Blanc i Bahima

Caràtula del disc compacte «Cantate Deo!».

FILATÈLIA

per Enric Graupera

1265-DANTE ALIGHIERI-1321

POSTA ITALIANA L.500

Dante Alighieri, poeta

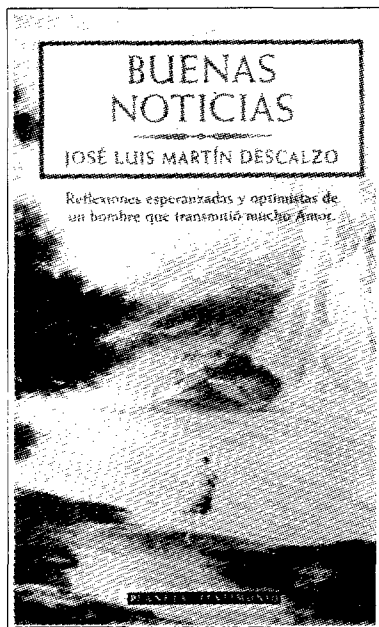
Per commemorar els 700 anys del naixement de Dante, Itàlia el va recordar el 1965 en una sèrie de quatre valors, la numeració Yvert dels quals va del 930 al 933. En el segell de 500 llires veiem el poeta en un bust de bronze. Dante Alighieri (Florència, 1265 - Ràvena, 1321) va conèixer Beatriu, l'amor que va inspirar tota la seva obra poètica, quan tenia deu anys. De la seva producció literària, cal destacar *Vita Nuova*, *De monarchia* i la *Divina Comèdia*, la seva obra mestra.

Llibres

Reflexions esperançadores
i optimistes

«Jo voldria parlar en aquest petit requadre "dels que no són notícia", de la infinita quantitat de gent bona que sosté el món i que no surt mai als diaris ni a la televisió. Perquè crec que ells són els importants.» Amb aquestes paraules, el sacerdot José Luis Martín Descalzo (Madrídejos, 1930 - Madrid, 1991) definia l'objectiu de la seva «Cara y Cruz» i «Ni guerra ni política», les dues seccions setmanals que publicava al diari ABC. Aquest llibre és una selecció d'aquests articles, alguns d'inèdits, escrits en els últims anys de la seva vida. (C.C.)

José Luis Martín Descalzo, ➤
Buenas noticias. Editorial Planeta,
Col·lecció Planeta-Testimonio,
Barcelona 1998, 251 pàg.

L'oració, font de vida
interior

Encara que els autors espirituals recomanen dedicar durant l'any moments exclusius a l'oració, les dificultats de la vida diària no sempre ho permeten. Per això, el pare Anselm Grün, benedictí alemany i experimentat mestre espiritual, ha redactat aquesta obra. Juntament amb comentaris meditatis breus del Nou Testament, l'autor afegeix exercicis i suggeriments per revifar la unió orant amb Déu en la vida diària. «Per mitjà de l'oració incessant —escriu Grün a la introducció— el nostre cor començarà a resar per ell mateix, enyorarà cada cop més Déu, l'únic que pot satisfer el nostre desitjos més profunds. Quan l'Esperit resi en nosaltres sense que ens veiem forçats a fer-ho, haurem aconseguit la nostra vocació com a cristians i serem l'estança de la Trinitat.» (C.C.)

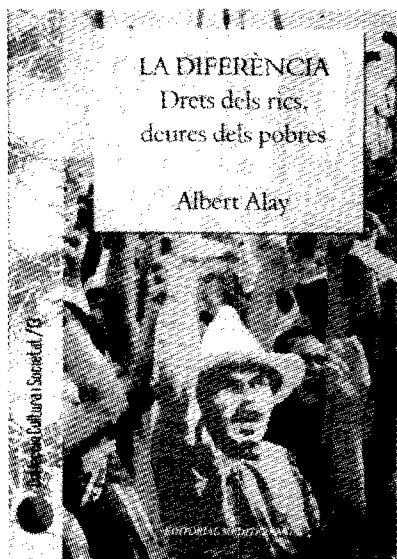
Anselm Grün, ➤
Buscar a Jesús en lo cotidiano. Ejercicios en la vida diaria.
Editorial Narcea, Madrid 1998, 123 pàg.

La diferència ètnica, a debat

Aquest llibre és el primer sobre diversos aspectes humans, nacionals i de política internacional que han estat objecte d'estudi per part del seu autor, Albert Alay (Barcelona, 1933), des que el nostre país va recobrar la democràcia. Alay nega que el racisme obeeixi a un fet racional i que la única cosa que es pot comprovar és que la causa real de les manifestacions a favor o en contra d'una ètnia són degudes a diferències socials i culturals causades per diferències econòmiques i de desenvolupament. La tesi es confirma per l'extensa bibliografia que aporta el text i pels nombrosos articles que sobre el tema l'autor ha publicat en els últims anys. (C.C.)

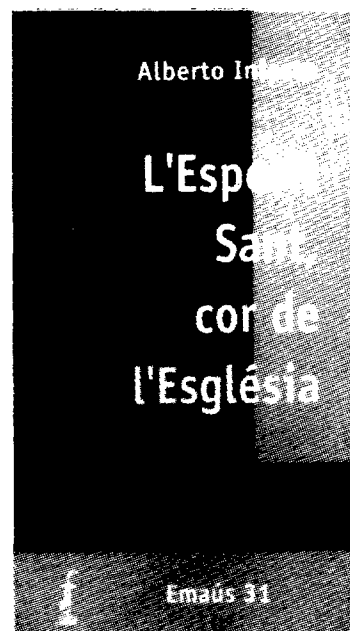
➤ Albert Alay, *La diferència*. Drets dels rics, deures dels pobres. Editorial Mediterrània,
Col·lecció Cultura i Societat,
Barcelona 1998, 229 pàg.

Obrir els ulls a l'Esperit

Com podrien continuar l'obra que Jesús havia començat sense ells?, es preguntaven els apòstols reunits després de la resurrecció del Mestre. Ells volien portar-la a terme, però se sentien fràgils. Un foc i un vent impetuós els va omplir allà, al cenacle. Un Esperit nou els va canviar el seu. I des d'aleshores, aquest Esperit —que és el mateix Déu que camina al cor de l'Església i de la història— ens omple també a tots nosaltres. Aquest llibre té com objectiu ajudar al lector a obrir els ulls a l'Esperit i a viure la seva força inexhaurible. (C.C.)

➤ Alberto Iniesta, *El Espíritu Santo, corazón de la Iglesia*. Centre de Pastoral Litúrgica,
Col·lecció Emaús, Barcelona 1998, 74 pàg.

Espais subterranis de
supervivència

Amb la Guerra Civil de 1936-1939, es va iniciar un nou tipus d'agressió que tenia la finalitat de minvar la moral de l'enemic: els bombardejos aeris sobre la població de grans ciutats. Aquest fet desdibuixa el concepte de rereguarda, entesa com un lloc segur. Davant d'això, tots els ciutadans de Barcelona van procedir a construir els únics espais que la podien protegir del perill: els refugis antiaeris. La recerca duta a terme per Judit Pujadó posa de manifest l'existència de més de mil refugis antiaeris a la ciutat; explica com es van construir, amb quines tècniques, com eren, com s'utilitzaven i en quins carrers estaven situats aquests espais subterranis que, desgraciadament, es van convertir en model i experiències per al futur. (C.C.)

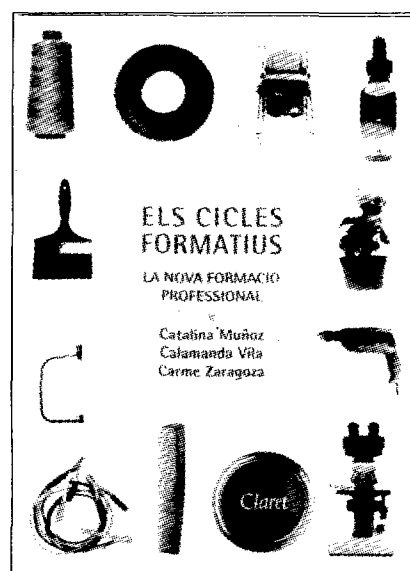
Judit Pujadó i Puigdomènech, ➤
Oblits de rereguarda: els refugis antiaeris a Barcelona (1936-1939). Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Biblioteca Serra d'Or, Barcelona 1998, 199 pàg.

Els nous cicles formatius

El repte d'aquest volum és proporcionar respostes senzilles i pràctiques sobre la reforma actual dels ensenyaments professionals. S'hi troben les claus als dubtes que freqüentment plantegen els nous cicles formatius. Les autores del llibre són professores i, per damunt de tot, educadores, amb una àmplia experiència en l'ensenyament secundari i, especialment, en la formació professional. Aquestes pàgines «no són una recepta màgica, les receptes màgiques sols existeixen en els llibres de contes, però contenen solucions. Solucions amarades de la saviesa clàssica, fruit de la dilatada experiència docent» de les seves tres autores. (C.C.)

Catalina Muñoz, Calamanda Vila y ➤
Carme Zaragoza, *Els cicles formatius*.
La nova formació professional. Editorial
Claret, Col·lecció Fer Escola,
Barcelona 1998, 149 pàg.

Els satèl·lits artificials i els seus residus ja són un problema

Quants són actualment els objectes que es troben rodant en òrbita al voltant de la Terra? En teniu cap idea? Doncs mireu: passen de 8.000 els grossos i de desenes de milers els que no arriben a 6 cm de diàmetre. Que com és que són tants? Molt senzill. Cada llançament d'un satèl·lit comporta un coet que es descompondrà en fases, i aquestes també romandran a l'espai durant molt de temps. I quan es posa el satèl·lit en òrbita llença els cables que el subjectaven al coet, les capes protectores de les seves òptiques, els sistemes de propulsió auxiliars... També són centenars els satèl·lits que han deixat de ser operatius i segueixen orbitant esperant el dia que reentraran a l'atmosfera terrestre i cauran. I afegiu-hi ara les restes que han disseminat per l'espai els llançaments fallits després que han esclatat; només l'explosió de l'*Ariane*, per exemple, del 16 de novembre de 1986, va produir 499 residus catalogats, dels quals encara es mantenen en òrbita 55 bocins.

Segons l'US Space Command d'Amèrica els objectes enregistrats de més de 10 cm de diàmetre que ara es troben a l'espai que rodeja la Terra són 8.600, dels quals només uns 500 són satèl·lits que encara s'utilitzen. Tots els altres fan d'escombraries espacials i poden ocasionar accidents al funcionament dels operatius. El 1996 el satèl·lit militar francès *Cerise* va resultar avariats del tot en xocar amb un residu d'aquests. I també s'han comptat algunes dotzenes

d'accidents menors, com el que va tenir la nau tripulada *Soiuz*, que es va veure privada de part del subministrament elèctric en col·lisionar un dels seus panells solars amb un petit objecte. Segons càlculs estadístics es preveu una anomalia cada any en la població dels satèl·lits útils. I, encara, un altre problema no resolt és el de la reentrada a l'atmosfera i caiguda a terra dels objectes grans que han acabat la seva estada a l'òrbita. Es fa molt difícil de calcular i més encara de dirigir la caiguda. Un error de 5 minuts en el punt del primer fregament amb l'aire vol dir un canvi de punt de caiguda d'uns 2.000 km.

Què cal fer davant de tot això? Imposar la «desorbitació» controlada obligatòria de cada satèl·lit un cop acabada la seva missió? Aleshores cada satèl·lit haurà de tenir uns coets suplementaris per fer-los servir a l'hora de tornar, cosa que ho encarrirà tot. Blindar convenientment el satèl·lit perquè els impactes no l'afectin? A més de ser costós un tal blindatge, no podrà mai fer front a impactes forts, només als de peces menudes. Davant del problema el comitè internacional IADC (Inter-Agency Debris Coordination) ha decidit organitzar intercanvis d'informació que seran examinats pel CUPEEA (Comitè per a la utilització pacífica de l'espai extraatmosfèric) que podrà, com a subcomissió de l'ONU que és, fer lleis per regular l'enrenou que han originat els llançaments de satèl·lits. Esperem que legislin amb seny i facin que el problema no sigui tan grose i els inconvenients minvin.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

10 Un matemàtic alemany també estudia el magnetisme

En aquesta història de les descobertes relacionades amb l'electricitat el matemàtic (astrònom i físic) Karl Friedrich Gauss (1777-1855) no hi va tenir gaire contribució, però com que el seu nom també el tenim lligat a una magnitud física de les que es relacionen amb el nostre tema, creiem que el lector també hi vindrà bé que n'expliquem la vida. Avui dia, en honor seu, és anomenada *gauss* la unitat (d'intensitat) de camp magnètic en el sistema anomenat CGS electromagnètic (diferent del CGS electrostàtic); un *gauss* és un deumil·lèsim d'un *tesla* que és la unitat corresponent a la mateixa magnitud en el Sistema Internacional (MKSA). A més la vida d'aquest matemàtic és tan interessant i exemplar que serà bo que en parlem:

Infant prodigi i jove molt estudiós

Som a Brunsvic (Saxònia, Alemanya) en una escola primària un dia de l'any 1787. El mestre de minyons es diu Bütner i és encara d'unes idees pedagògiques força primitives; creu que tractant a baqueta aquell centenar de criatures que té al davant podrà fer-los aprendre alguna cosa. Avui és un dels primers dies de curs. Se li ha ocorregut donar-los feina llarga: que facin en la seva pissarreta la suma $1+2+3+4+\dots$ fins a 100. Al cap d'un minut i mig un dels nens deixa la seva pissarra, de cara avall, sobre la taula del mestre tal com està manat: *Ligget se* (Heu-la aquí), diu en el seu alemany dialectal.

El mestre ni se la mira. «Quin sabatasses deu ser aquest xicot», pensa. I espera que vagin arribant totes les altres pissarretes que comencen a presentar-se quan ja gairebé ha passat una hora. Aleshores el mestre es comença a mirar les sumes començant per

l'última: equivocada, equivocada, equivocada... Totes eren incorrectes fins que arriba finalment a la primera lliurada, que posava simplement: 5050, que era el resultat exacte. Sorpresa.

—Com has tret aquest resultat sense operacions?

—Molt senzill —contesta el noi—, en aquesta suma el primer i l'últim, 1 i 100, fan 101, el segon i el penúltim, 2 i 99, també fan 101, i també el tercer i l'antepenúltim... fins a arribar a 50 i 51, que sumen igualment 101. Tot plegat fa 50 vegades 101, que és 5050.

L'aspror d'aquell mestre es va entendre. Va comprendre que es trobava davant d'un infant que prometia i comprà de la seva butxaca el millor text de matemàtiques que trobà i l'hi va regalar.

El noi, que tenia 10 anys, es deia Karl Friedrich Gauss i era de família humil. El seu pare feia de paleta i era un home sense instrucció. Un dia que comptava en veu alta, per encàrrec de l'empresa, els sous setmanals dels treballadors de l'obra, sent que el seu fill de tres anys li diu: —Papa, t'has equivocat! Això fa tant. —I li digué quant. El bon home repassa els càlculs que té escrits davant i veu que el nen tenia raó. Certament hem de dir que Gauss sí que va ser un infant prodigi.

No va necessitar gaires dies per estudiar-se el llibre que el mestre Bütner li havia deixat. Quan el retornava, el mestre li digué: —Noi, jo no puc ensenyar-te'n més. I confià aquell alumne a un estudiant de la universitat de 17 anys, J. M. Bartels, que era un apassionat de les matemàtiques. Es posaren a estudiar junts i Bartels s'entusiasmà per la capacitat que demostrava el seu company. I quan Gauss tenia 14 anys el presentà al duc de Brunsvic, el qual, veient la modèstia i timidesa d'aquell adolescent, en quedà cor-

près i volgué pagar-li els estudis al Collegium Carolinum.

I allí ingressà el nostre noi. Havia estudiat també pel seu compte llatí i grec i sentia una gran tirada per la filologia. I tenia ganes de dedicar-s'hi. Però el duc el va convèncer que hi estudiés matemàtiques. Durant els tres anys del Col·legi Carolí es va llegir les obres de Newton, Euler i Lagrange i començà a fer descobriments en teoria de nombres. Deixà aquell col·legi als 18 anys i es disposà a entrar a la universitat de Göttingen. Son pare no ho volia, deia que ara s'havia de posar a treballar, però la mare el defensà. Va anar a consultar un professor que coneixia el fill, Wolfgang Boliay, i li preguntà si es podia esperar alguna cosa del seu noi. Boliay li digué: —El matemàtic més gran d'Europa. A la dona li van caure les llàgrimes de l'emoció. I el noi entrà a la universitat.

I podríem afegir-hi que Wolfgang es va equivocar, perquè Gauss no va ser simplement el matemàtic més gran d'Europa del seu temps, sinó el més eminent de tot el món i en molts anys!

A la universitat comença a fer descobriments matemàtics. Es conserva un manuscrit seu que, iniciat el 30 de març de 1796, en conté 146. Són les troballes que va fer durant els tres anys que hi estudià. La més important és la demostració, que feia segles que es perseguia, del teorema fonamental de l'àlgebra («Tot polinomi de coeficients reals o imaginaris té sempre una arrel»). Ell la trobà al segon any, quan tenia 20 anys, i en féu l'explicació davant dels seus professors. La universitat de Helmstedt li conferí el títol de doctor *in absentia*. Gauss publicà el 1801 *Disquisitiones Arithmeticae*, escrita encara en llatí, llengua que ell tant estimava (va ser l'últim científic de la història que escrigué en aquest noble idioma).

Infatigable en arribar a la maduresa

Quan es descobrí el primer asteroide, Ceres, el primer dia del segle XIX, el seu

descobridor, l'astrònom italià Giuseppe Piazzi, va donar-les dades de les seves observacions després de perdre'l de vista. Quina òrbita seguia aquell astre? Només Gauss trobà la manera de calcular-la a partir del que li comunicà l'italià i ho publicà. Amb la solució de Gauss es va poder retrobar l'asteroide: era exactament al lloc on deia el càlcul de l'alemany. Gauss es féu cèlebre i el 1807 el nomenaven director de l'Observatori de Göttingen. Al cap de dos anys publicava una gran obra sobre les òrbites planetàries.

Des del seu càrrec va haver de fer càlculs geodèsics i això li suggerí la invenció de tot una branca nova de les matemàtiques: la que s'ha anomenat geometria diferencial.

I arribem al 1832. Li encomanen d'estudiar el magnetisme terrestre i ho fa amb detall, bo i inventant un nou concepte físic el de *flux magnètic*, amb el qual li és fàcil demostrar alguns teoremes sobre el comportament del magnetisme. I, a més a més, estableix un sistema de mesures lògic per a tota la física, cosa que ha estat adoptada internacionalment: un cop establertes les unitats de longitud, massa i temps, totes les altres es poden expressar a partir d'elles.

El 1834 fa públic un invent que acaba de fer amb el corrent elèctric: un telègraf, el primer que es construï prenent com a base aquesta energia.

Diguem, per acabar, que Gauss tenia una gran humanitat. Afable, bondadós i molt afectuós amb els de casa, esposa i sis fills, i sobretot amb la mare que va atendre amorosament omplint-la de delicadeses fins a la mort als 91 anys. I sempre es mostrà modest sense donar-se cap importància. No es veia superdotat. «Qualsevol que hagués reflexionat a fons i contínuament com jo ho he fet hauria arribat al mateix lloc.» No ho creiem així. Va ser un geni. Se l'ha anomenat *Princeps mathematicorum* i amb raó. Amb Arquímedes i Newton forma la tríada dels matemàtics més grans que ha tingut el llinatge humà. Va morir als 78 anys, estimat de tothom. Continua vivint en el record agraït arreu del món on hi hagi un matemàtic.

Retrobament amb el Nadal?

L'aposta Martín Garzo

La bona notícia literària de l'any, especialment per a Barcelona, ha estat la concessió del premi Nadal a Gustavo Martín Garzo per *Las historias de Marta y Fernando*. Per a Barcelona, perquè el Nadal ha estat sempre vinculat a aquesta ciutat, i d'aquesta manera ha estat considerat com una mostra del bon saber crític d'unes persones que coneixen quines són les coordenades estètiques autèntiques, no les de mentida. En tenim prou si rellegim algunes línies ja antigues de la correspondència de Miguel de Unamuno amb Joan Maragall, per comprendre el que vull dir amb això. I la tradició ho confirma, perquè no sols és «bressol de cortesia», com va dir Cervantes per boca de Don Quixot, sinó que és també perseverantment bressol d'art i d'artistes.

En el món literari, doncs, la qualitat d'un Nadal té el seu impacte, i Martín Garzo n'és promesa. Crec que la frase, vulgar i pedestre si es vol, que «els experiments, amb gasosa» ha d'aplicar-se a un premi que està vinculat des de fa tants anys a la nostra trajectòria cultural, no únicament de Barcelona, sinó també de Catalunya. La coincidència de tots els crítics en els seus judicis sobre el Nadal d'anys recents, en què semblava que s'apostava per l'espectacle que pot proporcionar la novetat, és d'un funambulisme que té molts riscos, i «el nostre» Nadal ha caigut massa vegades fora de la xarxa.

Per això la concessió d'aquest premi a Martín Garzo suposa un respir per a molta gent, tot i que d'alguna manera s'accepta un cert conformisme per a situar-se en la seguretat, cosa que sembla que a la llarga manté la qualitat, suposant que un «consa-

Martín Garzo, el primer de la dreta, en el moment de rebre el premi.

grat» que es presenta al premi hagi fet un esforç per superar-se a si mateix, en lloc d'adormir-se en els llores econòmics, com ha passat en un premi com el Planeta, en el qual firmes de prestigi provat n'han donat una de calenta, per sentir-se «predeterminats», segons les enraonies de rebotiga.

Martín Garzo, pel que ell explica de l'argument de la seva obra, i pel que coneixem de les seves narracions anteriors, ha escrit una novel·la que serà segurament de qualitat. I el toc d'originalitat que sempre aporta, ens fa esperar amb interès la seva publicació. El llenguatge de les fonts, la seva

novel·la Premio Nacional de Literatura, n'és un bon aval.

Però ens preocupa pensar que, per la frustració que va suposar una obra tan fluixa i estulta com la de Lucía Echevarría, s'hagi abandonat l'interès per promocionar autors de joves generacions. Potser els mecenes del Nadal, que ja no són els que van obrir les portes de la literatura a autors desconeguts en el seu moment com Carmen Laforet, Miguel Delibes, Ana M. Matute, Sánchez Ferlosio, Aldecoa, Martín Descalzo, entre tants altres, s'han de plantejar una manera de permetre a les joves maneres d'escriure i narrar un camp d'experimentació, o una pista de llançament a la seva vocació literària.

Quan fa molts anys es va concedir el premi Nadal a Carmen Forrellad, tothom es va sorprendre, i va semblar que s'obrien possibilitats a escriptors desconeguts. Però mai més no es va saber res d'ella, bé pels secrets de la reacció que es va suposar obra d'un altre autor, bé per la incapacitat d'acceptar un nou nom en el circ literari.

Els recents premis Nadal a joves no van ser tots, afortunadament, com el de Lucía Etxebarria, o de Cañeque. Un Mañas, o un Maestre van aportar alguna cosa, però no se'ls va ajudar a superar-se, per glorificar en excés el seu primer triomf, i la pressa per triomfar és sempre mala consellera.

Martín Garzo és un bon premi per a Barcelona i per a Catalunya, i per a la literatura castellana, i esperem que col·loqui en el seu lloc de qualitat, com li correspon, al Nadal que van somiar un dia els amics d'Ignacio Agustín, el seu creador.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Premis musicals Joaquim Serra

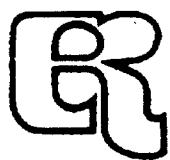
Sardanes i obres de forma lliure per a cobla de nova creació són objecte de la convocatòria dels premis que convoca l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, amb la col·laboració de l'Institut Municipal de Cultura de Barcelona, tot homenetjant la memòria del mestre Joaquim Serra i Corominas.

Des d'ara i fins al 3 de maig del 1999, els compositors són convidats a participar en aquest certamen musical que té un important palmarès que ratlla els dos milions de pessetes en premis. Els guardons s'atorgaran per acord del jurat entre les composicions que els mateixos membres del jurat hauran seleccionat entre totes les obres concursants: un màxim de tres sardanes i de dues obres de forma lliure. Cal remarcar que les bases determinen que els premis no es podran declarar deserts. Per altra part, a les bases s'estableix un premi popular que es concedirà entre una de les tres sardanes finalistes a partir de la votació del públic que assisteixi al concert de la Nit de la Sardana del Grec99, que tindrà lloc el proper mes de juliol, a la plaça del Rei de Barcelona.

Les sardanes concursants hauran de ser instrumentades per a cobla d'onze instruments i les obres de forma lliure poden ser escrites per a una o dues formacions tradicionals d'onze instruments a les quals opcionalment s'hi podrà afegir un o dos instruments de percussió i un instrument solista, sigui dels habituals en la formació de cobla o no. Aquestes obres de forma lliure no podran excedir els quinze minuts de durada.

Tots els interessats poden demanar les bases a l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, carrer del Pi núm. 6, pral., 08002 Barcelona, on també s'hauran de presentar les composicions que optin a aquests premis.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

**EDICIONS D'INTERÈS:
MISSAL FERIA**

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA
DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

**LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN
LA LITÚRGIA DE LES HORES**

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS
OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca. 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

La claqueta

Una mirada al més enllà

FITXA:

Director: Vincent Ward

Intèrprets: Robin Williams,
Annabella Sciorra, Cuba Gooding Jr.,
Max von Sydow, Jessica Brooks
Grant, Josh Paddock, Rosalind Chao
Títol original: *What dreams may come*
Nacionalitat: EUA

És difícil trobar un amor per sempre, sobretot en els temps que corren avui dia, i que continuï viu un cop abandonem la vida terrenal. Però algunes persones han tingut la sort de trobar-lo i de viure una vida plena de felicitat, en aquest aspecte. Aquests amors tan intensos són el centre de molts films i sèries, però ja se sap, a vegades, la realitat supera la ficció i el que haviem somiat es fa possible. L'amor etern és l'eix vertebrador de *Más allá de los sueños*, l'última pel·lícula que s'ha estrenat a les pantalles espanyoles protagonitzada pel polifacètic actor Robin Williams. En aquest film Williams (Chris Nielsen) comparteix protagonisme amb Annabella Sciorra, que fa el paper de la seva dona (Annie Nielsen).

A *Más allá de los sueños* Robin Williams viatja al paradís després de perdre la vida en un desgraciat accident de trànsit. La seva desaparició suposa un terrible cop per a la seva esposa, que quatre anys enrere va patir la mort dels seus dos fills. El buit que li queda és tan gran que se suïcida. Però la mort, en lloc d'unir-los, els separa, i mentre ell està al cel ella va a parar a l'infern. Chris Nielsen, però, no està disposat a perdre l'amor de la seva vida i baixa fins a les cavernes infernals per recuperar-lo. En aquest viatge afrontarà tot tipus de contratemps per aconseguir el seu propòsit.

En algunes seqüències *Más allá de los sueños* recorda *Ghost*, la pel·lícula que van protagonitzar a principis dels anys noranta Demi Moore i Patrick Swayze. Però el film de Robin Williams va més lluny i ofereix una mirada, molt particular i personal, del més enllà, tant del meravellós paradís com del tenebrós infern. El cel on va a parar Chris Nielsen representa que són els quadres que pinta

Robin Williams (Chris Nielsen) i Annabella Sciorra (Annie Nielsen) al paradís.

la seva esposa i que recreen el món de fantasia i de somni creat per la parella. Les imatges d'aquest paradís, d'una gran força colorística, recorden els llenços de grans pintors com Van Gogh o Monet. L'infern, com és lògic, és tènue, fosc i ple d'ànimes pecadores. La visió que s'ofereix del purgatori també és molt peculiar i a l'espectador li vénen al cap els gravats de Gustave Doré o els muntages de La Fura dels Baus.

Quant a la interpretació, el protagonista de *El indomable Will Hunting*, *Flubber* y *el profesor chiflado* o *Jumanji*, entre molts altres films, no fa un dels seus millors papers. Representa el prototip d'home bonadós que estima amb bogeria la seva esposa i els seus fills i que ho dona tot per ells. Robin Williams se'n surt i sap transmetre aquesta imatge d'home bo, però no és una de les seves interpretacions més destacades. Pel que fa a Annabella Sciorra cal aplaudir la interpretació que fa en determinades escenes, sobretot quan embogeig per la mort dels seus fills. Pel que fa als actors secundaris s'ha de destacar l'actuació de Cuba Gooding Jr. (Albert), premiat amb un Oscar per Jerry Maguire.

Más allá de los sueños adapta, mitjançant un guió de Ron Bass (*La boda de mi mejor amigo*), una novel·la de Richard Matheson, un dels escriptors de ciència-ficció més destacats de les últimes dèca-

des. Matheson és autor de diverses obres adaptades al cinema com *El increíble hombre menguante*, *Soy leyenda* o *En*

algún lugar del tiempo. El neozelandès Vincent Ward és el director del film protagonitzat per Robin Williams. Ward es va donar a conèixer internacionalment amb *Navigator: una odisea en el tiempo* (1988) i *Más allá de los sueños* suposa el seu primer treball realitzat a Hollywood.

Más allá de los sueños és un film filosòfic i potser això fa que el ritme sigui bastant lent. Aquesta lentitud en alguns moments pot provocar una certa somnolència a l'espectador. A més, algunes escenes són massa sentimentals, tant, que cauen en la cursileria. Malgrat aquests aspectes més negatius és una pel·lícula que fa pensar i reflexionar sobre temes com l'amor, l'estimació a la família i el que ens trobarem una vegada finalitzi el nostre pas per la terra.

Sandra Termes

**Aquest espai publicitari val
27.280 ptes. + 16% d'IVA
i el veuran més de
40.000 persones
aquesta setmana.**

UMAS

MÚTUA D'ASSEGURANCES

ESPECIALITZADA EN ASSEGURANCES PER A L'ESGLÉSIA,
COMUNITATS RELIGIOSES, RESIDÈNCIES I ACTIVITATS
RELACIONADES AMB LA PASTORAL

INFORMACIÓ: Tels. 932 077 772 - 932 073 615

Demana més informació
al departament de publicitat,
tel. 934 905 988.

RÀDIO

HORA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE	
2.00 a 6.00	Selecció de música instrumental							
6.00 a 8.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL (De 7.00 a 7.02 Mirant Endins , petit espai de reflexió)							
8.00 a 9.00	EL PRIMER CAFÈ (Programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat)						TOT SARDANA 9.00 a 10.00	
9.00 a 21.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL Amb informació cada quart d'hora (general, d'Església i solidaritat, de serveis, de cultura, esportiva...) Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30						EUCARISTIA 18.45 a 20.00	
21.00 a 21.30	PARÈNTESI, UN PROGRAMA PER A TOTS ELS PÚBLICS (Espai adreçat a la família que inclou Els contes de la Fada Vetakika)					ON TU EM DIGUIS (Propostes culturals per al cap de setmana) (21.15 a 22.00)	Des de Nashville (Música country)	La Pròrroga (Informació esportiva)
21.30 a 22.00	CINC CÈNTIMS (Programa d'economia i consum)						Pentagrama de quatre (Música catalana)	Bojos per la ciència (Tertúlia científica)
22.00 a 23.00	NIT D'ESTELS (Magazín d'església i solidaritat) Dimarts inclou Mar de Claror (programa de catequesi)						La Tercera Lluna (Magazín d'actualitat musical)	Noms de la Música (Espai de música clàssica)
23.00 a 00.00	GALÀXIA ESPORT (Magazín esportiu)	L'EXCUSA (Tertúlia intergeneracional)	EL SOPAR (Converses de sobretaula)	EN FAMÍLIA (Temes al voltant de la família)	AMB LLUM PRÒPIA (Personatges)	NINGÚ NO ÉS PERFECTE (Magazín de cinema) 23.00 a 00.30	Temps de Paraula (Biblia i teologia)	
00.00 a 2.00	LA GRAN DIFERÈNCIA (Selecció musical) (De dilluns a diumenge a les 2.00 h. Espurna d'Alba , Dietari de Música i Músics i Comentari de l'Evangeli)						A cel obert (Programa de reflexió i pregària)	
							Fila 7 00.30 a 1.00	
							Cova de Jazz 1.00 a 1.30	
							De nou n'nou 1.30 a 2.00	

De dilluns a divendres:

06.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-09.15 *Informatiu matí*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.15 *Informatiu migdia*
 14.15-20.00 *Radiofórmula*
 20.00-20.15 *Informatiu vespre*
 20.15-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Parèntesi* (conté l'espai *La fada Vetakika*)
 00.30-02.00 *La gran diferència*

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
 9.45 *Agenda*
 12.45 *Recomanació turística*

Cada dia:

02.00-02.10 *Espurna d'Alba*
Dietari de música i músics
Comentari de l'Evangeli
 02.10-06.00 *Música instrumental*

Dilluns

21.30-22.00 *Una setmana més* (repetició)
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Galàxia Esport*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

21.30-22.00 *El tresor de la història*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *L'excusa*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *El sopar*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *En família*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

21.15-22.00 *Senda sonora*
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
 00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

06.00-09.15 *Radiofórmula*
 09.15-10.00 *Senda sonora* (repetició)
 10.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-12.30 *Una setmana més*
 12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
 13.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *Estels sobre el Principat*
 21.30-22.00 *Pentagrama de quatre*
 22.00-23.00 *Magazín musical*
 23.00-00.30 *Ningú no és perfecte*

00.30-01.00 *Fila 7*
 01.00-01.30 *Cova de Jazz*
 01.30-02.00 *De nou n'nou*

Diumenge

06.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *La taula de l'Evangeli*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *El tresor de la història*
 18.45-20.00 *Eucaristia*
 20.00-21.00 *Radiofórmula*
 21.00-21.30 *La pròrroga*
 21.30-22.00 *Bojos per la ciència*
 22.00-23.00 *Noms de la música*
 23.00-00.00 *Temps de paraula*
 00.00-02.00 *A cel obert*

TELEVISIÓ

Diumenge 24

08.45 *Tiempo de creer*
 09.30 *Pueblo de Dios*
«Hablan, luego existen»
Tècnicament es denominen «laringectomitzats», persones que han patit una intervenció quirúrgica que els ha deixat sense veu. Aquesta limitació és superable mitjançant un aprenentatge.
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 *Santa Missa*
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)
 11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 25

17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabte 23

09.10 *Signes dels Temps*
 (Presentat per Teresa Pou.)
 Amb els reportatges habituals.

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a les 2.00 h, pel Canal 33.

Divendres 22

20.30 *Creure avui*
 (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)
Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*
 Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 13.40 h.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13°
 Est - Trasponder 54 - Frecuencia 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Linea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb Manuel Balasch, catedràtic de Grec de la Universitat Autònoma de Barcelona; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

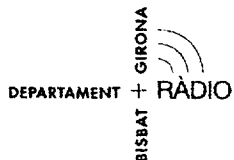
RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies i El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet**. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM)

diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacin*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'Evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

Barcelona

• **FESTA DE SANT VICENÇ.**— El 22 de gener, a les 20.15, la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià celebra la festivitat de sant Vicenç. La festa començarà amb una eucaristia; seguirà l'audició del Rosari Pastoril, de Francesc Forns, i de la Salve Regina, d'Hilarión Eslava, a càrrec de cantaires de les corals Collserola, Estela, La Perla, Montseny, Sagrat Cor i Sarrià, i de l'orquestra del CEMB, sota la direcció de Jordi Gargallo. Més informació: tel. 932 030 907.

• **RENOVACIÓ CARISMÀTICA.**— El 22 de gener, a les 21.00, amb motiu de l'any del Pare i com a preparació per al Jubileu del 2000 se celebrarà una vigília, amb eucaristia i exposició del Santíssim al santuari de Nostra Senyora del Sagrat Cor, c/ Rosselló, 175 - Barcelona. Més informació: José A. Godina, tel. 934 196 355.

• **MÚSICA CÀNTABRA.**— El 23 de gener, a les 21.00, concert «Cantabria canta» ofert pel Coro Santa María de Solvay, dirigit per Juan José del Valle Puente. L'església de la Bonanova, a la plaça de la Bonanova, 12 - Barcelona, serà l'escenari del concert.

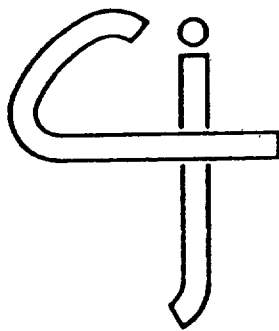
• **PARRÒQUIA DE ST. ANDREU DE VALLGORGUINA.**— El 24 de gener, a les 12.30, el bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler Perdigó, presidirà la missa i beneirà el nou retaule, presbiteri i altar major de Vallgorguina que inclou el frontal de metall i la creu esmaltada del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona (1952). Aquesta celebració es farà a la parròquia de St. Andreu de Vallgorguina, Pl. Església, 2 - Vallgorguina, tel. 938 679 070.

• **FESTA DE SANT PAU.**— El 25 de gener, a les 12.00, el cardenal Ricard M. Carles presidirà l'eucaristia a la parròquia de Sant Pau del Camp amb motiu de la seva festa patronal. C/ Sant Pau, 101 - Barcelona.

• **CENTRE ECUMÈNIC DE CATALUNYA.**— El 25 de gener, a les 19.30, tindrà lloc una pregària interconfessional per la unitat cristiana a la parròquia

del patriarca Abraham, de la Vila Olímpica, al carrer Jaume Vicens Vives s/n, tel. 932 213 434.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Seminari sobre «L'Evangeli de Lluc,

escola de justícia i misericòrdia» a càrrec de Francesc Riera, sj. El seminari es farà els dimecres 26 de gener, 9, 16 i 23 de febrer, 9 i 16 de març de 19.30 a 21.30. Més informació: Roger de Llúria, 13 - Barcelona, 933 172 338.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 27 de gener, a les 20.30, conferència a càrrec de Francesc Torralba, professor de la Universitat Ramon Llull, sobre les raons que poden fonamentar la nostra vida en el ser, tot i estar assentats en la cultura del tenir. Lloc: c/ Villarroel, 81, baixos -

Barcelona, tel. 933 233 368.

• **CONFERÈNCIES DE MN. NICOLAU.**— El 28 de gener, a les 18.30, el Museu Geològic del Seminari comença un cicle de conferències que realitzarà el seu subdirector, Mn. Francesc Nicolau, amb el títol genèric d'«Elements que componen el Cosmos». La primera xerrada tractarà sobre «Els set primers elements coneguts de l'antigor». Lloc: c/ Diputació, 231 - Barcelona.

• **FIDES ET RATIO.**— El 29 de gener, a les 19.00, la Fundació Balmesiana i la Societat Internacional Tomàs d'Aquino, en commemoració anual del patronatge de sant Tomàs organitzen una taula rodona sobre la recent enciclica de Joan Pau II, *Fides et ratio*, on intervindran José María Petit, vice-president de la SITA a Espanya, Jordán Gallego, O.P., president de la SITA de Barcelona, i Antoni Prevosti, vicepresident de la SITA de Barcelona. La taula rodona se celebrarà en el saló d'actes de la Balmesiana, c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona. Tot seguit es farà una missa.

• **10 ANYS DE PREHISTÒRIA.**— Fins al 31 de gener es pot visitar l'ex-

F + (

CONFERÈNCIA-COL·LOQUI

Barcelona, 29 de gener de 1999

Bookmanà, 29 de gener de 1999

per **Javier Me Prades López**

Sacerdot de la diòcesi de Madrid. Llicenciat en Dret i doctor en Teologia. Professor agregat de Teologia Dogmàtica a la Facultat de Teologia «San Dámaso» de Madrid.

Presideix l'acte monsenyor **Ricard Maria Cardenal Carles**. Sala d'actes del Col·legi Pare Manyanet. Inici de l'acte: 20.00 h. Travessera de les Corts, 331. Duració: 2 hores. Entrada lliure. Ponència en castellà.

«La tranquil·litat de cor és la mesura de la llibertat»

TERTÚLIA AMB PETER YANG:

«MISMIDAD, EL CAMINO Y LA PALABRA»

Entrada gratuïta el dissabte 16 de gener a les 18.30 hores.

Informació: Mercedes Plana, tel. 934 562 331 (de dilluns a dijous de 22 a 23 hores)

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 1.000 ptes. que ens envieu, rebreu el llibret *Bajo Tu amparo nos acogemos* i nosaltres n'enviarem un altre a Rússia en nom teu. També rebreu un rosari beneït pel Sant Pare.

Amb la col·laboració de tots, aviat haurem enviat milions de llibrets a l'Europa de l'Est

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. (93) 237 37 63
c/c: 1260-2110027312 - Banco Central Hispano - Via Augusta, 6 - Barcelona

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpana@ctasa.es

Des del carrer

Lau Balanzó és jesuïta des que va acabar el COU. «La meua vocació va ser precedida de serveis a barriades des de la Congregació Berchmans. Feia catequesi i activitats de lleure amb els nens de Can Tunis i la Salut.» Amb tot explica: «He refet el sentit de la meua vocació al llarg dels anys, l'he aprofundit i l'he viscut des de situacions interiors i exteriors noves, com passa també a les parelles». Lau Balanzó és consiliari de Comunitats de Vida Cristiana CVX, participa en els cursos d'acompanyament de joves organitzats per la Delegació de Pastoral de Joventut, és el director del CEVRE (Centre d'Espiritualitat i Vida Religiosa), dóna tandes d'exercicis espirituals i fa acompanyament espiritual.

Foto: Marta Puyol

«La desolació la pots superar refiant-te bojament de Déu»

—Quin objectiu es pretén aconseguir amb els exercicis espirituals?

—Ajudar a obrir el cor a Déu. Cercar i trobar allò que serà agradable a Déu en les coses concretes de la meua vida. Aquesta és la manera de ser humà segons Déu, de seguir Jesucrist i ser feliç. Així puc col·laborar amb Jesucrist en la felicitat dels altres.

—Com s'aconsegueix?

—Seguint els tres eixos sobre els que pivoten els exercicis espirituals de sant Ignasi de Loiola. En primer lloc, la pregària, on la persona demana a l'Esperit Sant que el faci vibrar en Jesucrist i que el faci ser sincer. Després s'ha d'observar el silenci per escoltar, i finalment, amb el discerniment a partir de la història personal de cadascú, d'allò que viu i l'experiència dels exercicis, ha d'escatir per on va Déu sense manipular-lo i refiant-se'n plenament.

—Per què el silenci hi té una part important?

—No és el silenci pel silenci, sinó

que és per poder escoltar. Tenim més soroll a dins de nosaltres que a fora. Preguar no és tant parlar nosaltres com deixar que Déu ens parli.

—Com ens parla Déu?

—Ho fa almenys de tres maneres. A partir de la paraula de Déu, la Bíblia, que encara està incompleta perquè l'hem d'acabar nosaltres, ja que és el resultat de l'experiència creient d'aquells que ens han passat al davant i hi falta la nostra. També ho fa a través del xiscle o del clam dels pobres, i del nostre propi seny cristià.

—Quan en uns exercicis es medita sobre temes com el pecat del món es pot arribar a tenir un cert malestar físic i psicològic?

—Sí, tocar de peus a terra en el món real sol fer mal a causa del pecat existent. El mal és aquí i és el dolor de Déu i en els exercicis també en parlem. Però no els acabem amb l'experiència de l'angoixa, sinó que ho fem descobrint l'immens amor de Déu.

—Durant una mala època, anomenada «nit fosca» per sant Joan de la Creu, on ens costa sentir Déu, com el podem trobar?

—En els exercicis, com en la vida quotidiana, vius el consol que és tot augment de fe, d'esperança i d'amor. I també la desolació, que és la part contrària. Aquesta última la pots superar refiant-te bojament de Déu, no canviant de direcció espiritual o de línia de fons, i sent ajudat per algú o a través d'un acompanyament espiritual.

—En què es basa l'acompanyament?

—L'acompanyament espiritual és ajudar d'altres persones a fer camí dins la comunitat. No es pretén que el company guia agafi les regnes de la vida de l'altre, sinó que la persona acompanyada agafi la seva vida a les seves mans i a la llum de l'Esperit.

Marta Puyol

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Pastoral de la conversió

Sovint em trobo amb membres de comunitats parroquials que es lamenten: «El nostre problema és la joventut... Què podríem fer perquè els joves participin en l'Eucaristia? Un cop passada la Confirmació es repeteix el mateix fenomen de després de la Primera Comunió: deixen de venir.» D'altres observen amb preocupació que també el nombre de confirmands disminueix... o que la franja d'edat que va dels trenta als quaranta anys encara és més absent de les comunitats que els més joves... Aquestes coses passen una mica a tot arreu, si bé apareixen amb més cruesa i són viscudes amb més tristor allà on s'hi afegeix una especial pobresa de recursos humans, de capacitat, d'iniciativa, d'escalf espiritual...

La resposta, molts la cerquen en dues direccions: la de fer més atractives les celebracions i organitzar activitats que interessin la joventut d'una banda, i la de millorar el tarannà de l'Església en el seu conjunt per tal que caigui més simpàtica, de l'altra. És cert que algunes d'aquestes coses poden ajudar-nos, però tinc l'impressió que ni responen prou a l'gravetat de la situació ni van a l'arrel del mal. Un mal que no ve d'ara, per que ara aflora espectacularment.

Jean Marie Lustiger, cardenal arquebisbe de París, el descriu d'aquesta manera: «És com si durar molt de temps haguéssim viscut amb el sentiment que el cristianisme forma un valor patrimonial.» És propi d'un valor patrimonial, comenta Lustiger, no veure'hi no adonar-se'n, com no ens adonem de les parets que ens envolten, hi estem acostumat. El cristianisme va arribar a identificar-se amb les nostres cultures, transformant-les i afaiçonant-les profundament. I ha passat que els hereus d'aquestes cultures han oblidat que hi va haver un dia que es van fer cristianes, és a dir, han oblidat el factor conversió. Han cregut que feien un tot natural, inseparable... Però avui la fe no forma part de la cultura de molts.

Ja no es tracta, doncs, en primer lloc, de fer més atractives les formes, sinó de retrobar i fer renéixer la fe que els dóna sentit. No es tracta d'entrar en època de rebaixes, sinó de testimoniar l'Evangeli amb tota la seva radicalitat. Ens cal omplir del vi sempre novell de Jesucrist els bots nous de la realitat d'avui.

El gran repte de les nostres comunitats és construir una pastoral orientada a la conversió. I aquí ve el problema: estem prou mentalitzats en aquest sentit i el quadre habitual de les nostres activitats, va prou en aquesta direcció?

Ara mateix

Lau Balanzó és jesuïta i participa en els cursos d'acompanyament de joves organitzats per la Delegació de Pastoral de Joventut.

Impromptu

Sobre ecumenisme

D'ençà del Concili Vaticà II, i fins i tot des que va ser anunciat o convocat, es parla d'ecumenisme. Recordo una frase sorgida del sector protestant que deia: «Si els catòlics no es mantenen en posicions ultramuntanes...», cosa que volia dir que el desig, en aquell moment, ja hi era.

Doncs bé, va passar el Concili, a l'Església s'han produït molts canvis, i hi ha qui diu que se n'haurien de fer més... I cada any fem una «Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians», i la cosa sembla que es limita a això. Ho sembla, perquè m'imagino que, en silenci, alguna cosa més es deu fer...

Crec que no ens hauríem de limitar a aquesta «Setmana». Caldria que els cristians, tots, en sentíssim la necessitat, i tots, cada dia, ho demanéssim al Senyor. Perquè la necessitat d'unitat (en la clàssica unitat en la diversitat eclesial) arribés un dia no llunyà, a ser realitat. Que l'ecumenisme, en la seva tramitació, no es limités a les altes esferes d'una i altres Esglésies. Perquè l'ecumenisme és cosa de tots, i serà un goig per a tots.

Oriol Camps